

De economische effecten van de notionele interest

Peter NIJS

promotor :
Prof. dr. Roger MERCKEN

Woord vooraf

Graag zou ik hier een aantal mensen willen bedanken die mij geholpen en/of gesteund hebben bij het maken van deze eindverhandeling. Zonder hun bijdrage zou het resultaat nooit hetzelfde geweest zijn.

Eerst en vooral wil ik prof. dr. Roger Mercken bedanken, ten eerste voor de kans die hij mij geboden heeft om over dit onderwerp te schrijven en ten tweede voor de goede begeleiding en het advies tijdens het maken van deze thesis.

Verder bedank ik ook graag alle mensen waarmee ik een gesprek gehad heb in het kader van dit werk, voor de waardevolle en interessante informatie die ze mij bezorgd hebben. De namen van al deze personen kan u terugvinden in bijlage 1.

En tot slot uiteraard ook een groot woord van dank aan mijn ouders die mij de kans gegeven hebben om te studeren en mij gedurende deze hele periode door dik en door dun zijn blijven steunen. Ook bedankt aan mijn broer en de rest van de familie, voor hun steun en blijk van interesse in mijn studies.

Samenvatting

Deze eindverhandeling gaat over de notionele interestaftrek in het algemeen en over de economische effecten van deze maatregel in het bijzonder. Deze economische effecten worden in dit werk opgesplitst in: de interpretatiemoeilijkheden binnen de wetgeving, de versterking van het eigen vermogen van ondernemingen door middel van kapitaalverhogingen en de toepassing en optimalisatie van de notionele interestaftrek in de praktijk. Deze thesis bestaat uit een literatuurstudie die de theorie en de wetgeving behandelt en een praktijkgericht gedeelte dat uit twee delen bestaat. Een eerste deel omvat een empirisch onderzoek naar het verband tussen de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen en de invoering van de notionele interestaftrek. In het tweede gedeelte worden een aantal praktijkvoorbeelden geschetst in verband met de toepassing en de optimalisatie van de belastingaftrek voor risicokapitaal.

Het eerste hoofdstuk omvat een korte inleiding die bedoeld is om de notionele interestaftrek even kort voor te stellen en de aanleiding tot het invoeren van deze nieuwe fiscale wetgeving weer te geven.

In het tweede hoofdstuk wordt het praktijkprobleem omschreven, worden de centrale onderzoeksvraag en de deelvragen gedefinieerd en wordt de onderzoekopzet beschreven. De onderzoeksvragen zijn gebaseerd op het praktijkprobleem. De onderzoekopzet licht de onderzoeksmethode toe die gebruikt zal worden doorheen deze eindverhandeling. Het uiteindelijke doel bestaat eruit om op het einde van dit werk een antwoord te kunnen formuleren op elke onderzoeksvraag.

Hoofdstuk drie zet het theoretisch kader van de belastingaftrek voor risicokapitaal uiteen. Hierin gaat speciale aandacht uit naar de interpretatie van de wetgeving. Aan de hand van een literatuurstudie worden tegenstrijdige interpretaties aangehaald en eventuele verduidelijkingen vanwege de Minister van Financiën of zijn administratie weergegeven. In het theoretisch kader worden de verschillende stappen met betrekking tot het berekenen

van de notionele interestaftrek grondig beschreven. Voorbeelden in de tekst zijn bedoeld om de theorie te verduidelijken. De interpretatiemoeilijkheden worden aan de hand van de Memorie van toelichting bij de wetgeving opgehelderd waar mogelijk is. Indien in deze toelichting geen passende antwoorden te vinden zijn, wordt een verklaring gezocht in de replieken van de Minister op de parlementaire vragen. Tegenstrijdige interpretaties van de auteurs van de gebruikte bronnen worden ook met elkaar vergeleken. Visies en duidingen uit de interviews met een aantal belastingconsulenten en een inspecteur van de Federale Overheidsdienst Financiën vullen tot slot dit geheel aan.

Het vierde hoofdstuk bestaat uit een empirisch onderzoek naar het verband tussen de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen en de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal. Op basis van de gegevens op de website van het Belgisch Staatsblad in verband met het aantal geregistreerde kapitaalverhogingen, werden een aantal grafieken opgesteld die in dit hoofdstuk besproken worden. Verder wordt er ook een opsplitsing gemaakt tussen verschillende rechtsvormen. Voor elke rechtsvorm gaan we dan na of er een duidelijk zichtbaar verband bestaat tussen de invoering van de notionele interestaftrek en de versterking van het eigen vermogen door middel van kapitaalverhogingen. De wet van 22 juni 2005 tot invoering van een belastingaftrek voor risicokapitaal is op 30 juni 2005 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Vanaf 1 januari 2006 is er geen registratierecht meer verschuldigd op inbrengen in een vennootschap. Het aantal kapitaalverhogingen tijdens het tweede deel van 2005 en tijdens 2006 vormen dus een belangrijke indicator in het onderzoek naar een mogelijk verband met de notionele interestaftrek. De grafieken die niet besproken zullen worden in dit hoofdstuk, kan u terugvinden in bijlage 3.

In het vijfde hoofdstuk komen de praktijkvoorbeelden aan bod. Op basis van gesprekken met financiële medewerkers van bezochte bedrijven, wordt telkens uiteen aangegeven wat de notionele interestaftrek betekent voor die ondernemingen en op welke manier er eventueel aan fiscale optimalisatie wordt gedaan. De conclusies van deze vijf praktijkvoorbeelden zijn gebaseerd op de specifieke situatie van elke onderneming. Het is dus niet de bedoeling om een algemene evaluatie van de maatregel te maken, maar eerder om een aantal meningen

uit de bedrijfswereld te bundelen en eventueel terug te koppelen naar de theorie en de interpretatieproblemen met betrekking tot de wetgeving. Vier praktijkvoorbeelden behandelen 'grote' ondernemingen die niet in aanmerking komen om als KMO beschouwd te worden. Het laatste praktijkvoorbeeld betreft een gesprek met medewerkers van een accountinkantoor die talrijke KMO-vennootschappen als klant hebben. Dit is vooral interessant omdat KMO's de mogelijkheid hebben om te kiezen tussen de toepassing van de notionele interestaftrek of het regime van de investeringsreserve.

Hoofdstuk zes geeft de conclusies van dit eindwerk weer. In dit gedeelte wordt een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvragen. Zo blijkt bijvoorbeeld dat er heel wat interpretatiemoeilijkheden in de wetgeving zitten die tot op heden nog niet volledig opgehelderd zijn. De Minister heeft al meermaals op verschillende tijdstippen beloofd om een circulaire uit te brengen met verduidelijkende commentaren op de fiscale aftrek voor risicokapitaal. Dit zou dan een einde moeten maken aan de interpretatieproblemen die er op dit moment nog heersen. Op 15 augustus 2007 was deze circulaire nog altijd niet beschikbaar. Wat betreft het verband tussen de versterking van het eigen vermogen en de invoering van de notionele interestaftrek, mogen we stellen dat het verband wel degelijk zichtbaar is bij bepaalde rechtsvormen. Dit is het duidelijkst te zien bij de BVBA's en de 'overige rechtsvormen'. Voor de NV's en vooral de CVBA's is dit verband iets minder duidelijk zichtbaar. De toepassing van de belastingaftrek voor risicokapitaal in de praktijk laat zien dat de bezochte ondernemingen de maatregel positief onthalen. Verregaande optimalisatiestructuren waren niet van toepassing in de vijf praktijkvoorbeelden. De notionele interestaftrek wordt door deze bedrijven als een fraai fiscaal geschenk beschouwd, maar vormt geen drijfveer voor overdreven fiscale optimalisatie. De conclusies met betrekking tot de vijf praktijkvoorbeelden mogen wel niet veralgemeend worden.

Deze eindverhandeling beoogt dus een aantal economische effecten van de belastingaftrek voor risicokapitaal die op dit moment al zichtbaar zijn. Een grondige evaluatie van de maatregel zal pas plaats kunnen vinden nadat de aangiften van de vennootschapsbelasting voor aanslagjaar 2007 allemaal ontvangen en verwerkt zijn.

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	1 -
SAMENVATTING	1 -
INHOUDSOPGAVE.....	1 -
1 INLEIDING	1 -
2 PROBLEEMSTELLING, ONDERZOEKSVRAGEN EN ONDERZOEKSOPZET	3 -
2.1 PRAKTIJKPROBLEEM	3 -
2.2 CENTRALE ONDERZOEKSVRAAG	4 -
2.3 DEELVRAGEN.....	5 -
2.4 ONDERZOEKSOPZET	6 -
2.5 OPBOUW VAN DE EINDVERHANDELING	10 -
3 NOTIONELE INTERESTAFTREK: THEORETISCH KADER EN INTERPRETATIE VAN DE WETGEVING.....	12 -
3.1 TOEPASSINGSGEBIED	12 -
3.1.1 <i>Vennootschapsbelasting</i>	13 -
3.1.2 <i>Belasting op de niet-inwoners/vennootschappen</i>	13 -
3.2 DOELSTELLINGEN	14 -
3.2.1 <i>Fiscale discriminatie tussen de financiering me VV en EV verminderen</i>	14 -
3.2.2 <i>Versterking van het eigen vermogen (solvabiliteitsratio's)</i>	15 -
3.2.3 <i>Alternatief voor de Belgische coördinatiecentra bieden</i>	15 -
3.2.4 <i>Terugschroeven van de belastingkost</i>	17 -
3.3 BEREKENINGSBASIS: HET BOEKHOUDKUNDIG EIGEN VERMOGEN	17 -
3.4 CORRECTIES OP HET EIGEN VERMOGEN	19 -
3.4.1 <i>Activa die in België belastbare inkomsten genereren</i>	19 -
1 ^{ste} correctie: eigen aandelen, deelnemingen en aandelen geboekt als FVA	19 -
3.4.1.1 Fiscale nettowaarde.....	20 -
3.4.1.2 Financiële vaste activa (en DBI-aftrek)	25 -
3.4.2 <i>Activa die in het buitenland belastbare inkomsten genereren</i>	29 -
2 ^{de} correctie: buitenlandse vaste inrichtingen	30 -
3 ^{de} correctie: in het buitenland gelegen onroerende goederen	33 -
3.4.3 <i>Antimisbruikbepalingen</i>	34 -
4 ^{de} correctie: vermogensbesmettende activa	34 -
3.4.3.1 Activa die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen.....	35 -
3.4.3.2 Beleggingsactiva	37 -
3.4.3.3 Onroerende goederen gebruikt door de bedrijfsleider / Villavennootschappen	40 -
5 ^{de} correctie: herwaarderingsmeerwaarden en kapitaalsubsidies	41 -
3.4.4 <i>Wijzigingen in de loop van het belastbaar tijdperk</i>	43 -

6 ^{de} correctie: pro-rata wijzigingen in de loop van het belastbaar tijdperk	- 43 -
3.5 HET AFTREKPERCENTAGE	- 49 -
3.6 BEPERKTE OVERDRAAGBAARHEID VAN DE NOTIONELE INTERESTAFTREK	- 52 -
3.7 ARTIKEL 207 WIB 1992	- 53 -
3.7.1 <i>Geen aftrek van ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen</i>	- 53 -
3.7.2 <i>Controlewijziging</i>	- 54 -
3.8 VERWERKING VAN DE BELASTINGAFTREK VOOR RISICOKAPITAAL IN DE AANGIFTE	- 55 -
3.9 TOETSING AAN EUROPEESRECHTELIJKE STAATSSTEUN- EN AANVERWANTE REGELS	- 56 -
3.10 COMPENSATIEMAATREGELEN & BUDGETTAIRE NEUTRALITEIT	- 56 -
3.11 INWERKINGTREDING	- 58 -
3.12 INTERVIEW MET DHR. WIM VAN KERCHOVE, EERSTAAANWEZEND INSPECTEUR FOD FINANCIËN EN DOCENT VENNOOTSCHAPSBELASTING	- 61 -
4 EMPIRISCH ONDERZOEK NAAR HET VERBAND TUSSEN DE EVOLUTIE VAN HET AANTAL KAPITAALVERHOOGINGEN EN DE INVOERING VAN DE BELASTINGAFTREK VOOR RISICOKAPITAAL	- 66 -
4.1 GEGEVENSVERZAMELING	- 67 -
4.2 GEGEVENSVERWERKING	- 70 -
4.3 ANALYSE VAN DE GRAFIEKEN	- 71 -
4.3.1 <i>Alle rechtsvormen samen (totaal aantal kapitaalverhogingen)</i>	- 71 -
4.3.2 <i>De Naamloze Vennootschappen (NV's)</i>	- 74 -
4.3.3 <i>De Besloten Vennootschappen met Beperkte Aansprakelijkheid (BVBA's)</i>	- 76 -
4.3.4 <i>De Coöperatieve Vennootschappen met Beperkte Aansprakelijkheid (CVBA's)</i>	- 78 -
4.3.5 <i>De overige rechtsvormen</i>	- 80 -
5 PRAKTIJKVOORBEELDEN MET BETREKKING TOT DE NOTIONELE INTERESTAFTREK....	- 83 -
5.1 PRAKTIJKVOORBEELD VAN EEN ANONIEM BEDRIJF (INTERVIEW MET DHR. WAUTERS)	- 83 -
5.2 PRAKTIJKVOORBEELD: DW PLASTICS (INTERVIEW MET DHR. VERLINDEN)	- 85 -
5.3 PRAKTIJKVOORBEELD VAN EEN ANONIEM BEDRIJF (INTERVIEW MET DHR. KETELSLEGERS)	- 86 -
5.4 PRAKTIJKVOORBEELD: NITTO EUROPE NV (INTERVIEW MET DHR. DECKX)	- 90 -
5.5 PRAKTIJKVOORBEELD: HLB FINEKO NV (INTERVIEW MET DHR. DE PRINS EN DHR. VANHEES)	- 93 -
6 CONCLUSIES	- 96 -
LIJST VAN DE GERAADPLEEGDE WERKEN	- 99 -
BIJLAGEN	- 103 -
BIJLAGE 1: OVERZICHT VAN DE INTERVIEWS	- 103 -
BIJLAGE 2: VRAGENLIJST VOOR HET TELEFONISCH INTERVIEW MET DHR. WIM VAN KERCHOVE	- 104 -
BIJLAGE 3: TABELLEN BIJ HOOFDSTUK 4	- 108 -
BIJLAGE 4: GRAFIEKEN BIJ HOOFDSTUK 4	- 115 -
BIJLAGE 5: BEREKENINGSBLAD NOTIONELE INTERESTAFTREK NITTO EUROPE NV	- 130 -

1 Inleiding

In het verleden was er in België sprake van een fiscale ongelijkheid tussen de financiering met vreemd vermogen enerzijds en de financiering met eigen vermogen anderzijds. Bedrijven mogen de kosten verbonden aan vreemd vermogen, zoals interesten op leningen en obligaties, fiscaal aftrekken van hun belastbare basis. De vergoedingen die deze ondernemingen verschuldigd zijn op het gebruik van risicokapitaal, zoals dividenden, waren echter wel volledig belastbaar. Binnen de vennootschapsbelasting bestond er geen enkele compensatie of stimulans ten opzichte van deze kosten. De Belgische regering heeft getracht deze economisch ongerechtvaardigde discriminatie tussen beide vormen van financiering te verminderen door middel van het invoeren van een belastingaftrek voor risicokapitaal. Dit wil zeggen dat de zogenaamde risicokapitaalkosten voortaan erkend worden en ook fiscaal aftrekbaar zijn. Zowel eigen als geleende middelen genieten op deze manier van een gelijke fiscale behandeling terwijl de reële winst, die voortvloeit uit de ondernemingsactiviteiten van bedrijven, belastbaar blijft.

De notionele interestaftrek, zoals de belastingaftrek voor risicokapitaal ook wel genoemd wordt, is gelijk aan het product tussen het gecorrigeerde eigen vermogen en de gemiddelde rentevoet van de door de Belgische Staat uitgegeven lineaire obligatie op 10 jaren (de 10 jarige OLO' s) zoals die noteert gedurende het voorlaatste jaar voorafgaand aan het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd. Voor aanslagjaar 2007 bijvoorbeeld geldt dus het gemiddelde tarief van bovenstaande overheidsobligaties in 2005. Het gecorrigeerde eigen vermogen ontstaat door het boekhoudkundig eigen vermogen aan het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk te verminderen met ofwel de fiscale nettowaarde, ofwel de nettoboekwaarde van een aantal door de wet bepaalde activabestanddelen. Kapitaalsubsidies en herwaarderingsmeerwaarden moeten ter bepaling van dit gecorrigeerde eigen vermogen ook in mindering gebracht worden, evenals alle wijzigingen gedurende het belastbaar tijdperk die van toepassing zijn op de hierboven vermeldde, relevante bestanddelen. De gemiddelde rentevoet mag jaarlijks slechts één procent afwijken van het tarief dat toegepast werd in het voorgaande aanslagjaar. Deze rentevoet heeft ook een maximumtarief en mag bijgevolg de 6,5 procent niet overschrijden.

Alle vennootschappen die onderworpen zijn aan de Belgische vennootschapsbelasting of aan de belasting op de niet-inwoners/vennootschappen kunnen van de belastingaftrek voor risicokapitaal genieten. Enkel de ondernemingen met een belastingregeling die afwijkt van het gemeen recht vormen een uitzondering hierop.

Voornamelijk de KMO's zullen volgens de regering voordeel halen bij de toepassing van de nieuwe aftrek. Één van de doelstellingen van de wetgeving betreffende de notionele interestaftrek is immers het stimuleren van de versterking van het eigen vermogen van ondernemingen. Talrijke KMO's kampen met een probleem van onderkapitalisatie en door middel van dit voorstel hoopt de regering iets te kunnen veranderen aan deze situatie. Het behoud en de verdere ontwikkeling van deze bedrijven is belangrijk voor de Belgische economie, net zoals de banen die eruit voortvloeien en de investeringen die ermee gepaard gaan.

Een ander objectief van de besproken maatregel betreft het behoud van de coördinatiecentra. België heeft al meer dan 20 jaar kennis kunnen opbouwen met betrekking tot de werking van deze centra en de bijhorende financiële beroepen. Het stelsel van de coördinatiecentra dient ten laatste tegen 2010 te verdwijnen en de notionele interestaftrek moet een geloofwaardig en concurrerend alternatief bieden om de beslissingscentra van multinationale ondernemingen rechtszekerheid te garanderen.

De wet van 22 juni 2005 tot invoering van een belastingaftrek voor risicokapitaal bevat ook nog een aantal andere maatregelen. Zo bepaalt deze wet ook de op nulzetting van het registratierecht op de inbrengen in een vennootschap. Het voorgaande tarief van 0,5 procent werd herleid tot 0 procent. Daarnaast voorziet de wet in een aantal compensatiemaatregelen om de begroting in evenwicht te houden.¹

---

¹ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 4-8.

2 Probleemstelling, onderzoeksvragen en onderzoeksopzet

2.1 *Praktijkprobleem*

De regels met betrekking tot de aftrek voor risicokapitaal bevatten een aantal onduidelijkheden die voor interpretatie vatbaar zijn. Vooral de practici, die de regeling in praktijk moeten omzetten, zijn van mening dat de wet niet altijd even duidelijk is. Wanneer er wijzigingen in de bestanddelen plaatsvinden gedurende het belastbaar tijdperk (zoals bepaald in artikel 250ter, §6, WIB 92), kan de uiteindelijke berekening van de notionele interestaftrek vrij ingewikkeld zijn.² Een aantal van deze onduidelijkheden kan opgeklaard worden aan de hand van de Memorie van toelichting bij het wetsontwerp en de schriftelijke en mondelinge vragen hieromtrent waarop de bevoegde Minister in de Kamer geantwoord heeft.

De regering wil via de maatregel van de notionele interestaftrek de versterking van het eigen vermogen stimuleren. Een onderneming met een grotere kapitaalintensiviteit, heeft ook een grotere solvabiliteit en is bijgevolg beter bestand tegen faillissementsrisico's. De stimulans om het eigen vermogen te versterken, is vooral van belang voor de KMO's die toch een groter risico lopen om geconfronteerd te worden met het probleem van onderkapitalisatie.³ We mogen ons dan ook terecht afvragen of deze nieuwe maatregel een effect heeft (gehad) op de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen dat is doorgevoerd de afgelopen jaren.

De samenstelling van de balans van een vennootschap bepaalt de aantrekkelijkheid van de notionele interestaftrek. Een hoger boekhoudkundig eigen vermogen en minder correcties op 'besmette bestanddelen', zullen het bedrag van de belastingaftrek voor risicokapitaal doen vergroten. Ook binnen vennootschapsgroepen kan men het effect van de notionele

---

² Van Daele, M. en Van Laere, D. (2006) *'De wet van 22 juni 2005: de notionele interestaftrek & compenserende maatregelen'* (online) (geraadpleegd op 15 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.dvvc.be/documents/news-items/20060105-notionele-intrestaftrek.xml?lang=nl>>

³ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 15.

interestaftrek aanzienlijk verbeteren door middel van een herindeling van de activiteiten en een wijziging in de financieringswijze van deze activiteiten. Vooral belastingconsulenten hebben zich verdiept in het optimaliseren van het gebruik van de aftrek voor risicokapitaal. Binnen de gespecialiseerde vakliteratuur circuleren er al talrijke voorbeelden van structuren die een belastingvoordeel kunnen opleveren voor vennootschappen. Bedrijven die dus maximaal van de nieuwe maatregel willen genieten, kunnen mits de nodige veranderingen een aanzienlijk bedrag uitsparen op de vennootschapsbelasting of de belasting op de niet-inwoners/vennootschappen. Deze veranderingen moeten natuurlijk binnen de grenzen van de wetgeving gebeuren en bedrijfseconomisch verantwoord zijn, zonet bestaat het risico dat de Belastingadministratie de voordelen ongedaan kan maken.⁴ Rekening houdend met de hierboven vernoemde interpretatiemoeilijkheden binnen de wetgeving, is het voor bedrijven die willen optimaliseren niet zo gemakkelijk om te weten hoe ver ze daarin mogen gaan.

2.2 Centrale onderzoeksvraag

De wet van 22 juni 2005 tot invoering van een belastingaftrek voor risicokapitaal werd in het Belgisch Staatsblad van 30 juni 2005 gepubliceerd. De maatregel zelf treedt in werking vanaf aanslagjaar 2007, dat voor de meeste bedrijven overeenkomt met het boekjaar 2006. Ondernemingen die nog een aantal veranderingen wilden aanbrengen aan de staat van hun eigen vermogen of de samenstelling van hun balans, in functie van de notionele interestaftrek, hebben hiervoor nog 6 maanden de tijd gehad. Het boekhoudkundig eigen vermogen op 31 december 2005 vormt immers de basis voor de berekening van de belastingaftrek voor het aanslagjaar 2007. Aanpassingen die uitgevoerd zijn gedurende het boekjaar 2006 hebben slechts pro rata (op basis van het aantal maanden) een invloed op de notionele interestaftrek voor aanslagjaar 2007. Het is dus absoluut niet zo dat enkel gedurende de laatste 6 maanden van 2005 veranderingen mochten doorgevoerd worden. Ook al hebben de ondernemingen die een zo gunstig mogelijke belastingaftrek nastreven voor aanslagjaar 2007 geprobeerd om dit natuurlijk wel binnen deze periode te doen.

---

⁴ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 120-121.

Met deze eindverhandeling probeer ik dan ook na te gaan of er op dit ogenblik al enige effecten zichtbaar zijn van deze nieuwe maatregel. De centrale onderzoeksvraag, die ruim gedefinieerd is, luidt dan ook als volgt:

< Wat zijn de economische effecten van de notionele interestaftrek? >

2.3 Deelvragen

De centrale onderzoeksvraag kan verder opgesplitst worden in een aantal deelvragen, waarop antwoorden zullen gegeven worden in het verdere verloop van deze thesis.

Zoals bij de omschrijving van het praktijkprobleem al werd aangehaald, is het niet altijd even gemakkelijk om de wetgeving rond de belastingaftrek voor risicokapitaal juist te interpreteren. In het theoretische gedeelte van deze eindverhandeling zal getracht worden om deze interpretatiemoeilijkheden weer te geven en op te helderen indien mogelijk. De bijhorende deelvraag is:

< Hoe kunnen onduidelijkheden in de wetgeving over de belastingaftrek voor risicokapitaal geïnterpreteerd worden? >

Een kapitaalverhoging is een manier om het eigen vermogen te verstevigen. Deze versterking van het eigen vermogen is één van de objectieven van de wet van 22 juni 2005. Ik heb daarom geprobeerd om na te gaan of er een verband zou kunnen bestaan tussen de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen in België en de notionele interestaftrek. In dit praktische gedeelte wordt getracht een antwoord te formuleren op de volgende deelvraag:

< Bestaat er een zichtbaar verband tussen de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal en de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen? >

In een volgend praktisch gedeelte van deze thesis wordt er gepeild naar de mening van de financiële medewerkers van een aantal Limburgse bedrijven in verband met de notionele interestaftrek. Het is de bedoeling om een zicht te krijgen op de manier waarop de notionele interestaftrek ervaren wordt in de praktijk. De manier waarop deze bedrijven eventueel optimaliseren in functie van de nieuwe belastingaftrek, komt in dit stuk ook aan bod. Dit leidt ons tot de onderstaande deelvragen:

< Wat vinden ondernemingen van de notionele interestaftrek? >

< Welke maatregelen worden er zoal getroffen om optimaal van deze aftrek te kunnen genieten en hoe ver willen bedrijven hierin gaan? >

2.4 Onderzoeksopzet

Deze thesis is opgebouwd uit 2 delen, een theoretisch gedeelte en een praktijkgericht gedeelte. Het theoretische gedeelte is een literatuurstudie over de werking van de notionele interestaftrek en de interpretatie van de bijhorende wetgeving. Daar waar het toepasselijk is, wordt ook verwezen naar de interviews met de bevoorrechte getuigen. Vooral het gesprek met een controleur van de FOD Financiën en de gesprekken met belastingconsulenten kunnen in dit theoretische gedeelte aangehaald worden.

Het praktische gedeelte zelf bestaat dan ook weer uit twee verschillende stukken. Eerst wordt er een empirisch onderzoek gevoerd naar het verband tussen de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal en de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen in België. Verder worden er een vijftal gevalstudies besproken die betrekking hebben op Limburgse ondernemingen. Deze cases zijn gebaseerd op de gesprekken met de bevoorrechte getuigen, die een financiële functie vervullen binnen deze bedrijven.

Voor de literatuurstudie in het theoretische gedeelte heb ik voornamelijk gebruik gemaakt van primaire en secundaire bronnen. De meeste documenten die ik verzameld heb, zijn in het Nederlands geschreven. Tot de primaire bronnen behoren ondermeer: de wetteksten met

betrekking tot de belastingaftrek voor risicokapitaal, de Memorie van toelichting bij het wetsontwerp, adviezen, parlementaire commentaren, parlementaire vragen en antwoorden en de interpellaties & mondelinge vragen. Deze bronnen zijn vrij gemakkelijk terug te vinden via de website van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers.⁵

De secundaire bronnen die ik gebruikt heb, bestaan uit boeken, cursussen, artikels uit vaktijdschriften en documenten of artikels van op het internet. Via de websites van uitgeverijen heb ik een aantal boeken besteld die handelen over de belastingaftrek voor risicokapitaal. De auteurs van deze boeken refereren vaak naar de primaire bronnen die ik in de vorige alinea heb opgesomd. Deze boeken kunnen dus zeker een meerwaarde zijn voor het uitwerken van het theoretische gedeelte van deze thesis. Toch moet hier ook enige voorzichtigheid aan boord gelegd worden. Interpretaties en kritieken, die de auteurs zelf maakten, mogen zeker niet veralgemeend worden. De artikels uit vaktijdschriften en de uittreksels van documenten op gespecialiseerde websites heb ik voornamelijk verkregen via de geïnterviewde belastingconsulenten, die omwille van hun professionele activiteit gemakkelijker toegang hebben tot deze bronnen waarvoor meestal een abonnement vereist is. De overige secundaire bronnen heb ik gevonden door middel van zoekopdrachten via de website Google. Ik heb ook de beschikbare catalogi in de bibliotheek van de Universiteit Hasselt geraadpleegd voor het zoeken naar relevante artikels of publicaties.

De personen die ik geïnterviewd heb in het kader van deze thesis, behoren tot drie groepen. Vooraleerst ben ik begonnen met het sturen van e-mails naar verschillende belastingconsulenten persoonlijk en naar dienstverlenende ondernemingen met een specifieke belastingafdeling. Dit heeft mij vier concrete afspraken opgeleverd. Ik heb dan ook een onderhoud gehad met de volgende personen:

- Dhr. Thomas Zwaenepoel, Senior Tax Manager bij KPMG Tax Advisers (01-12-2006)
- Dhr. Koen Cooreman, Senior Manager en Mevr. Tina Boullart, Senior Consultant bij PricewaterhouseCoopers Tax Consultants (01-12-2006)
- Dhr. Walter Meurs, Supervisor en Belastingconsulent bij Deloitte Tax & Legal Services (06-12-2006)
- Dhr. Pascal Van Hove, Partner bij Deloitte Belastingconsulenten (11-12-2006)

---

⁵ De Kamer (online) Deze website is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.dekamer.be>>

Ik heb geen vragenlijsten opgesteld voor de gesprekken met deze personen maar had wel een leidraad. In mijn e-mail heb ik hen gevraagd naar informatie in verband met het onderwerp en naar mogelijke voorstellen betreffende het praktische gedeelte van mijn eindverhandeling. Door middel van deze verkennende gesprekken heb ik heel wat informatie kunnen vergaren over het onderwerp. Bovenvermelde deskundigen hebben mij ook een aantal ideeën toegereikt in verband met het praktische gedeelte van de thesis.

Tijdens het gesprek dat ik had met dhr. Zwaenepoel, hebben we het eerst gehad over de algemene werking van de notionele interestaftrek. Hij heeft ook een specifiek interpretatieprobleem aangehaald, waarop niet zo direct een duidelijk antwoord gegeven kan worden op basis van de wetgeving. Tot slot heeft hij mij dan ook het standpunt van KPMG ten opzichte van dit probleem uitgelegd.

Het idee om naar de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen in functie van de notionele interest te gaan kijken, kwam van dhr. Cooreman. Hij heeft mij een aantal tips gegeven over een mogelijke aanpak hiervan en ik heb dit idee dan verder uitgewerkt in het praktische gedeelte van deze eindverhandeling. Dit kan u terugvinden in hoofdstuk vier. Dhr. Meurs heeft tijdens het gesprek een aantal optimalisatiestructuren met mij doorgenomen en verduidelijkt die ze ook al effectief bij klanten hebben. Hij heeft mij ook een hele hoop informatie meegegeven over het onderwerp. Dhr. Meurs heeft mij aangeraden om het onderwerp ook eens te bespreken met iemand van overheid om op die manier een andere invalshoek te belichten.

Het gesprek van dhr. Van Hove handelde voornamelijk over de notionele interestaftrek binnen een internationale context. Hij heeft dit geïllustreerd aan de hand van een aantal structuren, bestaande uit vennootschappen van verschillende nationaliteiten. Aan de hand van dit gesprek werd het mij duidelijk hoe ingewikkeld fiscaliteit kan worden binnen een internationale context als er rekening moet gehouden worden met de verschillende nationale wetgevingen van de betrokken ondernemingen.

Op aanraden van dhr. Walter Meurs heb ik dan geprobeerd om iemand van de overheid te contacteren om het onderwerp eens vanuit een ander standpunt te bespreken. Hiervoor heb ik een aantal e-mails verstuurd en enkele keren telefonisch contact opgenomen met de Federale Overheidsdienst Financiën. Dit heeft geresulteerd in een telefonisch gesprek met:

- Dhr. Wim Van Kerchove, Eerstaanwezend Inspecteur FOD Financiën en Docent Vennootschapsbelasting (21-05-2007)

Voor dit interview heb ik een vragenlijst opgesteld en deze op voorhand doorgemailed naar dhr. Van Kerchove. De vragenlijst kan u terugvinden in bijlage 2.

Voor het praktische gedeelte van deze eindverhandeling wilde ik weten hoe de notionele interestaftrek in de praktijk onthaald wordt door ondernemingen. Het leek mij ook interessant om na te gaan of bedrijven speciale maatregelen getroffen hebben om optimaal van de belastingaftrek voor risicokapitaal te kunnen genieten. Ik had mij voorgenomen om enkel bedrijven die in Limburg gevestigd zijn, te contacteren. Vervolgens heb ik e-mails gestuurd naar 36 willekeurig gekozen bedrijven in Limburg. Onder deze 36 bedrijven waren er ook 2 accountantskantoren. Kleinere ondernemingen doen immers vaak beroep op externe accountants om hun financiële zaken te behartigen. Op deze manier zou ik dan onrechtstreeks ook de mening en de situatie van kleinere ondernemingen te weten kunnen komen. In de e-mails heb ik telkens gevraagd of het mogelijk zou zijn om een interview af te nemen over de notionele interestaftrek, toegepast op het bedrijf zelf, met één van de financiële medewerkers. De non-respons op deze verzoeken lag vrij hoog: 10 bedrijven hebben mijn e-mail beantwoord en slechts 5 hiervan waren bereid om mij te ontvangen voor een gesprek. Het gaat om vier grote ondernemingen (voldoen niet aan de boekhoudkundige criteria voor een KMO) en om een accountantskantoor met talrijke KMO's als klanten. Met de volgende personen heb ik een gesprek gehad:

- Dhr. Guy Wauters, Financieel Directeur van een bedrijf dat anoniem wenst te blijven (20-04-2007)
- Dhr. Rudi Verlinden van DW Plastics (25-04-2007)
- Dhr. Peter Ketelslegers, Financial Controller van een bedrijf dat eveneens anoniem wenst te blijven (02-05-2007)
- Dhr. Vic Deckx, Corporate Finance Manager van Nitto Europe NV (04-05-2007)
- Dhr. Stijn De Prins, Accountant en Belastingconsulent en Dhr. Jo Vanhees, Boekhouder van HLB Fineko NV (08-05-2007)

Dit laatst genoemde bedrijf is een accountantskantoor met een aantal kleinere ondernemingen als klanten. Zij hebben mij heel wat kunnen bijbrengen over de notionele interestaftrek toegepast op KMO's en over het keuzestelsel tussen de notionele

interestaftrek en de investeringsreserve. Ik heb geen vragenlijsten opgesteld voor de gesprekken met bovenstaande personen. Bij het begin van elk interview heb ik aan hen gevraagd wat hun mening was over de notionele interestaftrek en of hun bedrijf speciale maatregelen genomen heeft met het oog op de belastingaftrek voor risicokapitaal.

2.5 Opbouw van de eindverhandeling

Het eerste hoofdstuk bestaat uit de inleiding. Hierin wordt een beknopt beeld geschetst van de belastingaftrek voor risicokapitaal.

Hoofdstuk twee bevat het praktijkprobleem, de centrale onderzoeksvraag met bijhorende deelvragen, de onderzoeksopzet en de opbouw van deze thesis. Het praktijkprobleem geeft een korte weergave van de punten die in deze eindverhandeling centraal staan. De centrale onderzoeksvraag is afgeleid van de titel. Op de deelvragen wordt in de conclusie een antwoord geformuleerd aan de hand van de bevindingen uit het theoretische gedeelte en het praktijkgerichte gedeelte. De onderzoeksopzet beschrijft de manier van werken en de keuze van de bronnen en de bevoorrechte getuigen.

In hoofdstuk drie wordt het concept en de werking van de notionele interestaftrek beschreven aan de hand van een literatuurstudie. Speciale aandacht gaat vooral uit naar de interpretatie van de wetgeving. De theorie wordt verduidelijkt aan de hand van voorbeelden en aan de hand van de inzichten van de geïnterviewde bevoorrechte getuigen.

Het vierde hoofdstuk beschrijft het opzet, de uitvoering en de resultaten van het empirisch onderzoek naar het verband tussen de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen over de laatste jaren en de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal. De resultaten van dit onderzoek worden geïllustreerd aan de hand van grafieken. De meest relevante grafieken worden in dit hoofdstuk besproken.

In hoofdstuk vijf worden de gevalstudies over de vijf bezochte Limburgse ondernemingen behandeld. Er wordt een antwoord gegeven op de vraag hoe de notionele interestaftrek in

de praktijk onthaald wordt. Op basis van de gesprekken met de financiële medewerkers van deze vijf bedrijven, geef ik hun mening over het onderwerp weer en beschrijf ik eventueel wat de onderneming in kwestie ondernomen heeft om zo goed mogelijk van de belastingaftrek voor risicokapitaal te kunnen genieten. Dit probeer ik dan zo goed mogelijk te linken aan de informatie over optimalisering uit de interviews met de belastingconsulenten.

Tot slot geeft het laatste hoofdstuk de conclusies van deze thesis weer.

3 Notionele interestaftrek: theoretisch kader en interpretatie van de wetgeving

3.1 Toepassingsgebied

De notionele interestaftrek is van toepassing op alle vennootschappen die onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting of aan de belasting op de niet-inwoners/vennootschappen. Een uitzondering op deze regel geldt voor vennootschappen die al een van het gemeen recht afwijkende belastingregeling genieten. De belastingaftrek voor risicokapitaal is volledig in overeenstemming met de Belgische grondwettelijke beginselen en met de Europese rechtsregels.⁶

Artikel 205octies WIB 92 somt 5 types van vennootschappen op die geen recht hebben op een belastingaftrek voor risicokapitaal:⁷

1. de erkende coördinatiecentra die tot ten laatste 31 december 2010 blijven genieten van een gunstig belastingregime volgens de bepalingen van het KB nr. 187 van 30 december 1982
2. de vestigingen in een reconversiezone, zolang ze voor het betreffend belastbaar tijdperk nog genieten van de bepalingen van art. 59 uit de Herstelwet van 31 juli 1984
3. de beleggingsvennootschappen met veranderlijk kapitaal (BEVEK), met vast kapitaal (BEVAK) of in schuldvorderingen (VBS) zoals respectievelijk bedoeld in de artikelen 14, 19 en 24 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles
4. de coöperatieve participatievennootschappen zoals omschreven in de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van vennootschappen

---

⁶ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 6.

⁷ Wetsontwerp, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 39.

5. de zeescheepvaartvennootschappen die aan belasting onderworpen zijn volgens de artikelen 115 tot 121 of van artikel 124 van de programmawet van 2 augustus 2002

3.1.1 Vennootschapsbelasting

Ondernemingen die aan de Belgische vennootschapsbelasting onderworpen zijn, moeten cumulatief voldoen aan de volgende drie voorwaarden:

1. vennootschap, vereniging, inrichting of instelling met rechtspersoonlijkheid
2. met fiscale domicilie in België
3. en die een onderneming exploiteert of zich bezighoudt met verrichtingen van winstgevende aard.

Als aan één van deze voorwaarden niet is voldaan, dan is men onderworpen aan de personenbelasting (1ste voorwaarde), de belasting der niet-inwoners (2de voorwaarde) of de rechtspersonenbelasting (3de voorwaarde). Personen die onderworpen zijn aan de personenbelasting of aan de rechtspersonenbelasting, zullen geen gebruik kunnen maken van de notionele interestaftrek. Dit is nadelig voor eenmanszaken die gevoerd worden door een natuurlijke persoon-koopman. Een oplossing kan zijn dat meerdere kleine zelfstandigen zich gaan organiseren via een vennootschaprechtelijke vorm. Op deze manier hebben ze wel recht op een belastingaftrek voor risicokapitaal.⁸

3.1.2 Belasting op de niet-inwoners/vennootschappen

Buitenlandse vennootschappen, verenigingen, instellingen of lichamen zonder rechtspersoonlijkheid die zijn opgericht in een rechtsvorm vergelijkbaar met de rechtsvorm van een vennootschap naar Belgisch recht en die hun maatschappelijke zetel, hun voornaamste inrichting of hun zetel van bestuur of beheer niet in België hebben, mogen ook gebruik maken van de notionele interestaftrek. Enkel het risicokapitaal dat bestemd is voor hun Belgische inrichtingen en voor hun in België gelegen onroerende goederen en rechten met betrekking tot dergelijke goederen, komt in aanmerking voor de

---

⁸ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 22-26.

belastingaftrek. Deze belastingplichtigen moeten wel een boekhouding voeren en een jaarrekening opstellen conform de wetgeving om aanspraak te mogen maken op de belastingaftrek. Buitenlandse entiteiten die niet verplicht zijn om dit te doen, zullen dus op vrijwillige basis een boekhouding moeten voeren en een jaarrekening moeten opstellen. Omdat deze buitenlandse belastingplichtigen ook al onderworpen zijn aan hun eigen nationale, boekhoudkundige voorschriften, moeten ze dus voldoen aan een dubbele reglementering alvorens aanspraak te kunnen maken op de belastingaftrek voor risicokapitaal.⁹

3.2 Doelstellingen

3.2.1 Fiscale discriminatie tussen de financiering met vreemd vermogen en eigen vermogen verminderen

In de inleiding (zie hoofdstuk 1) werd al aangehaald dat er in het verleden sprake was van een discriminerende fiscale behandeling van de financiering via vreemd vermogen aan de ene kant en via eigen vermogen aan de andere kant. Voor hun financieringsbehoefte hebben ondernemingen de keuze tussen het gebruik van vreemd vermogen en van risicokapitaal. De vergoeding van het vreemd vermogen (interest) is volledig fiscaal aftrekbaar. De vergoeding van het risicokapitaal (dividenden) werd daarentegen volledig belast voor de invoering van de nieuwe wetgeving.¹⁰

Het principe van de notionele interestaftrek is gebaseerd op de financiële theorie (het Capital Asset Pricing Model van Sharpe & Lintner), waarin werd aangetoond dat in de risicokapitaalkosten makkelijk een component afgezonderd kan worden die overeenkomt met een risicovrije rentevoet. Met de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal wordt deze component van de risicokapitaalkosten erkend en tevens fiscaal aftrekbaar gemaakt.

---

⁹ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 8-15.

¹⁰ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 4-6.

3.2.2 Versterking van het eigen vermogen (solvabiliteitsratio's)

De regering hoopt door middel van de notionele interestaftrek ondernemingen, voornamelijk KMO's, te stimuleren om hun eigen vermogen te versterken. Een sterker eigen vermogen leidt tot een hoger peil van solvabiliteit en een betere bescherming tegen faillissementsrisico's. De voordelen van de belastingaftrek voor risicokapitaal zijn voornamelijk bedoeld voor ondernemingen met de zwaarste handicaps op dit moment. Het behoud en de verdere ontwikkeling van deze bedrijven zijn onmisbaar voor de Belgische economie. De maatregel spitst zich in het bijzonder toe op KMO's en ondernemingen die grote kapitalen moeten kunnen vastleggen op de plaats waar hun operationele activiteiten worden ontwikkeld. Uit de toelichting bij het wetsontwerp blijkt ook dat de regering veel belang hecht aan de banen die voortvloeien uit de duurzame investeringen die ondernemingen doen in België. Die investeringen zorgen voor een verankering in het land en dat is op zich dan weer een voordeel ten aanzien van het delokalisatierisico.¹¹

3.2.3 Alternatief voor de Belgische coördinatiecentra bieden

België heeft al meer dan 20 jaar kennis kunnen opbouwen met betrekking tot de aanwezigheid van coördinatiecentra. De belastingaftrek voor risicokapitaal zou volgens de regering beschouwd moeten worden als een geloofwaardig en concurrerend alternatief om deze coördinatiecentra en de bijhorende financiële beroepen in België te houden.

De lidstaten van de Europese Unie hebben in december 2002 een gedragscode ondertekend ter bestrijding van schadelijke belastingconcurrentie. Deze gedragscode is complementair aan het verbod op staatssteun, zoals dit omschreven staat in de artikelen 87 tot 89 van het EG-verdrag. De EU wil op deze manier de schadelijke belastingconcurrentie bestrijden. Dit heeft tot gevolg gehad dat het fiscale gunstregime van de erkende coördinatiecentra in België onder vuur is komen te liggen. Onder dit oude regime genoten de coördinatiecentra gemiddeld een effectieve belastingdruk van ongeveer 2 procent. De Europese Commissie heeft de Belgische regeling betreffende deze centra dan ook onverenigbaar verklaard met de

---

¹¹ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 4-6.

gemeenschappelijke markt. Dit houdt concreet in dat België de steunmaatregel heeft moeten opheffen, dat er geen nieuwe coördinatiecentra meer erkend kunnen worden en dat de huidige coördinatiecentra tot slot hun statuut maximaal tot en met 31 december 2010 mogen behouden. Dit heeft een grote rechtsonzekerheid gecreëerd met betrekking tot het voortbestaan van deze centra. Met de notionele interestaftrek wil de regering de coördinatiecentra een alternatief aanbieden om hun activiteiten in België te blijven uitvoeren wanneer hun erkenningsperiode onder het oude regime afgelopen zal zijn.¹²

Omwille van die grote rechtsonzekerheid voor erkende coördinatiecentra in België, heeft Zwitserland de laatste jaren een agressief promotiebeleid gevoerd om deze centra te overtuigen om zich ginder te gaan vestigen. Forum 187, de federatie van de coördinatie-distributie- en dienstencentra, heeft de impact van de notionele interestaftrek op het eigen vermogen op de resultatenberekening van de Belgische coördinatiecentra over het boekjaar 2002 berekend. Hieruit blijkt volgens hen dat voor 113 van de 203 winstgevende centra (56%) de interestaftrek op het eigen vermogen een noodzakelijke maar onvoldoende maatregel is. De buitenlandse mogelijkheden zoals Luxemburg en Zwitserland blijken aantrekkelijker te zijn. Deze 113 coördinatiecentra stellen 5400 hooggekwalificeerde medewerkers tewerk, hebben een eigen vermogen van 47 miljard euro en betalen jaarlijks ongeveer 314 miljoen euro belastingen en sociale zekerheidsbijdragen aan de Belgische Staat. De belastingaftrek voor risicokapitaal kan voor 90 centra (44%) de concurrentie met Zwitserland en/of met Luxemburg doorstaan. Deze centra stellen 3900 mensen tewerk en betalen 241 miljoen euro belastingen en sociale zekerheidsbijdragen. Op basis van de resultaten uit bovenstaande analyse kan de notionele interestaftrek 3900 betrekkingen in België behouden, maar niet verhinderen dat 5400 andere banen misschien verloren kunnen gaan. Forum 187 had destijds ook nog twee punten van kritiek. Een eerste punt, de onaantastbaarheidsvoorwaarde, is op dit moment niet meer relevant aangezien deze voorwaarde door de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact is ingetrokken. Het tweede punt van kritiek betreft het tarief van de interestaftrek. De jaarlijkse herziening met een schommelingsbeperking van 1% is realistisch omdat het een bescherming is tegen budgettaire ontsporingen. Maar Forum 187 vindt het absoluut niet

---

¹² Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 15-16.

nodig om dan ook nog eens de limiet van 6,5% aanpasbaar te maken. Dit kan volgens hen verkeerd overkomen in internationale kringen.¹³

3.2.4 Terugschroeven van de belastingkost

Een laatste doelstelling van de notionele interestaftrek wil aan bedrijven, die actief zijn in België, de mogelijkheid geven hun belastingkost te verlagen. De overheid hoopt op deze manier de verschillen tussen de Belgische economie en die van haar belangrijkste concurrenten te verkleinen.¹⁴

3.3 Berekeningsbasis: het boekhoudkundig eigen vermogen

Artikel 205ter §1 tweede lid WIB 92 bepaalt de vertrekbasis voor het berekenen van de aftrek voor risicokapitaal. Dit is het bedrag van het eigen vermogen van de vennootschap, aan het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk, dat bepaald werd in overeenstemming met de wetgeving betreffende de boekhouding en de jaarrekening van vennootschappen. Dus voor het aanslagjaar 2007, waarop de notionele interest voor het eerst van toepassing is, wordt het eigen vermogen van de balans van 31 december 2005 als vertrekbasis genomen. We maken hierbij wel de veronderstelling dat de balans op 31 december wordt afgesloten. Het aanslagjaar 2007 komt overeen met het belastbaar tijdperk 2006. Vennootschappen die de mogelijkheid hebben om geen jaarrekening op te maken, zullen hiervan moeten afzien als ze van de notionele interestaftrek wensen te genieten. Verder stelt artikel 205ter §8 WIB 92 dat de belastingplichtigen die aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn en op wie de wet betreffende de VZW's, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen van toepassing is, het eigen vermogen als vertrekbasis gelijk is aan het eigen vermogen zoals dit voorkomt in de balans.¹⁵

---

¹³ Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004, p.21-23.

¹⁴ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 6.

¹⁵ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 11.

Het eigen vermogen zoals dit wordt bepaald in het boekhoudrecht, bestaat uit de volgende componenten van de balans:

- I. Kapitaal
- II. Uitgiftepremies
- III. Herwaarderingsmeerwaarden
- IV. Reserves
- V. Overgedragen winst (of overgedragen verlies)
- VI. Kapitaalsubsidies

We spreken hier dus ook wel van het boekhoudkundig eigen vermogen. De notionele interestaftrek is een economische maatregel ter versterking van het eigen vermogen. Daarom wordt het boekhoudkundig eigen vermogen als vertrekbasis genomen en niet het fiscaal nettoactief waarvan sprake is in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, want het boekhoudkundig eigen vermogen is een betere graadmeter voor het werkelijk economisch eigen vermogen van een onderneming.¹⁶

Ondernemingen die een vereenvoudigde boekhouding mogen voeren, zoals vennootschappen onder firma en gewone commanditaire vennootschappen indien hun jaarlijkse omzet niet groter is dan 500.000 euro, moeten van deze mogelijkheid afzien als ze van de belastingaftrek voor risicokapitaal willen genieten. Het opstellen van een jaarrekening is de enige vereiste, want ze dient niet openbaar gemaakt te worden. Kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen die niet onderworpen zijn aan het gemeen boekhoudrecht, maar aan de specifieke regels betreffende de jaarrekeningen van kredietinstellingen of de jaarrekeningen van verzekeringsondernemingen, moeten hun risicokapitaal bepalen op basis van het eigen vermogen dat voorkomt op hun balans die opgesteld is volgens deze specifieke regels. Er werd al aangehaald dat buitenlandse ondernemingen met een bijkantoor in België ook kunnen genieten van de belastingaftrek voor risicokapitaal. De voorwaarde is dan ook weer het voeren van een boekhouding en het opstellen van een jaarrekening conform de wetgeving. De notionele interestaftrek wordt dan bepaald op basis van deze jaarrekening.¹⁷

---

¹⁶ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 21-22.

¹⁷ Soetaert, J. et al. (2006) *'De notionele interesten'*, Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 55-58.

3.4 Correcties op het eigen vermogen

3.4.1 Activa die in België belastbare inkomsten genereren

1ste correctie: eigen aandelen, deelnemingen en aandelen geboekt als financiële vaste activa

Op het eigen vermogen aan het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk moeten een aantal correcties toegepast worden teneinde te komen tot het gecorrigeerd eigen vermogen waarop de aftrek voor risicokapitaal kan berekend worden. Deze correcties moeten misbruiken verhinderen en aftrekken in cascade (dubbeltellingen) voorkomen. In artikel 205ter §1 tweede lid WIB 92 staat dat het eigen vermogen aan het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk moet verminderd worden met:

- de fiscale nettowaarde van de eigen aandelen
- de fiscale nettowaarde van de financiële vaste activa die uit deelnemingen en andere aandelen bestaan
- de fiscale nettowaarde van de aandelen van beleggingsvennootschappen waarvan de eventuele inkomsten in aanmerking komen om krachtens de artikelen 202 en 203 WIB 92 van de winst te worden afgetrokken (DBI-aftrek: definitief belaste inkomsten)

De correcties gebeuren telkens voor de waarde die deze bestanddelen hebben aan het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk. De fiscale nettowaarde komt niet altijd overeen met de boekwaarde. Bij de bepaling van deze uitsluiting wordt er gehandeld alsof de boekhouding van de onderneming overeenstemt met de belastingtoestand. Er wordt rekening gehouden met een geboekte waardevermindering en een met de werkelijke ontwaarding overeenstemmende waardevermindering die fiscaal werd verworpen. Een geboekte meerwaarde die werd vrijgesteld, wordt buiten beschouwing gelaten.¹⁸

Het uitsluiten van de eigen aandelen valt te verklaren door het feit dat het eigen vermogen, dat door deze aandelen wordt vertegenwoordigd, geen enkele kost uitmaakt voor de vennootschap omdat ze deze aandelen zelf bezit. De uitsluiting van de andere aandelen in

---

¹⁸ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 12.

het bezit van een vennootschap wordt gegrond door het feit dat deze aandelen het eigen vermogen van een andere vennootschap vertegenwoordigen. Deze aandelen worden uit de berekeningsbasis van de notionele interestaftrek geëlimineerd om een aftrek in cascade uit te sluiten.¹⁹

3.4.1.1 Fiscale nettowaarde

De fiscale nettowaarde van aandelen is gelijk aan de aanschaffingswaarde verminderd met de 'voorheen geboekte en met de werkelijke ontwaarding overeenstemmende waardeverminderingen' en verhoogd met de reeds belaste meerwaarden. Onder deze 'met de werkelijke ontwaarding overeenstemmende waardeverminderingen' bevinden zich zowel de 'voorheen als beroepskosten aanvaarde waardeverminderingen' alsook de 'als verworpen uitgaven opgenomen waardeverminderingen' op grond van artikel 198, 7° WIB 92. Waardeverminderingen maken, in de mate dat ze met een werkelijke ontwaarding overeenstemmen, geen deel uit van de fiscale nettowaarde van aandelen omdat ze van de aanschaffingswaarde worden afgetrokken. Deze waardeverminderingen worden als verworpen uitgaven behandeld. In het andere geval maken waardeverminderingen die niet overeenstemmen met de werkelijke ontwaarding wel deel uit van de fiscale nettowaarde van aandelen. Deze waardeverminderingen worden aan de belaste (of fiscale) reserves toegevoegd. De wet viseert voornamelijk deze laatste categorie van waardeverminderingen omdat ze de boekwaarde van aandelen en deelnemingen kunstmatig zou kunnen verminderen om zo het bedrag van het gecorrigeerde risicokapitaal te verhogen.^{20 & 21} Onderstaand voorbeeld kan dit misschien verduidelijken.

Voorbeeld 1: fiscale nettowaarde en boekwaarde van aandelen²²

Een vennootschap heeft in 2003 een aandeel gekocht ter waarde van 800 euro. In 2005 werd daarop een waardevermindering van 300 euro geboekt.

SITUATIE 1: De geboekte waardevermindering is fiscaal volledig verantwoord.

---

¹⁹ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 71.

²⁰ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 41-42.

²¹ Vandenbergh, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 36-37.

²² Lehaen, E. (2006) 'Notionele interestaftrek en investeringsreserve – Bespreking en vergelijking', Katholieke Hogeschool Kempen, Geel.

- *verworpen uitgave voor aanslagjaar 2006: 300 euro*
- *boekwaarde van het aandeel op 31/12/2005: 800 euro – 300 euro = 500 euro*
- *fiscale nettowaarde van het aandeel op 31/12/2005: 800 euro – 300 euro = 500 euro*

SITUATIE 2: De geboekte waardevermindering is slechts voor 200 euro verantwoord.

- *verworpen uitgave voor aanslagjaar 2006: 200 euro*
- *belaste reserve door onderschatting actief voor aanslagjaar 2006: 100 euro*
- *boekwaarde van het aandeel op 31/12/2005: 800 euro – 300 euro = 500 euro*
- *fiscale nettowaarde van het aandeel op 31/12/2005: 800 euro – 200 euro = 600 euro*

Een ander voorbeeld maakt ook nog het onderscheid tussen 'waardeverminderingen die met de werkelijke ontwaarding overeenstemmen' die ofwel als beroepskosten worden afgetrokken, ofwel als verworpen uitgaven worden opgenomen. De samenstelling van de fiscale nettowaarde van aandelen gebeurt als volgt:

Fiscale nettowaarde aandelen = Aanschaffingswaarde aandelen

- **Werkelijke waardevermindering van voor de invoering van artikel 198, 7° WIB 92 (voorheen als beroepskosten aanvaard)**
- **Werkelijke waardeverminderingen die als verworpen uitgaven worden opgenomen**
- + **Reeds belaste meerwaarden**

(een reeds belaste meerwaarde komt voor wanneer een vennootschap is overgegaan tot een herwaardering van een deelneming terwijl ze niet voldoen aan de zogenaamde onaantastbaarheidsvoorwaarde uit artikel 190 van het WIB 92)²³

Voorbeeld 2: fiscale nettowaarde en boekwaarde van aandelen²⁴

- *Een vennootschap heeft in 1985 een 50%-deelneming, geboekt als financiële vaste activa, verworven voor 5000*

---

²³ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 44

²⁴ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 44.

- In 1989 werd een, met de werkelijke ontwaarding overeenstemmende, waardevermindering geboekt van 400, die als beroepskost werd afgetrokken.
- In 1994 werd een met de werkelijke ontwaarding overeenstemmende waardevermindering geboekt van 600 die als verworpen uitgave werd opgenomen.
- In 2000 werd een waardevermindering geboekt van 1000 die, naar aanleiding van een fiscale controle, als een belaste reserve werd opgenomen.

De nettoboekwaarde van deze participatie bedraagt 3000, maar de fiscale nettowaarde bedraagt 4000. Een bedrag van 4000 wordt afgetrokken van het boekhoudkundig eigen vermogen voor het bepalen van het gecorrigeerde risicokapitaal.

Voorbeeld 3: fiscale nettowaarde en boekwaarde van aandelen²⁵

10 titels van vennootschap A als financiële vaste activa;

Aankoopwaarde:	100
Fiscaal aanvaarde waardeverminderingen:	- 30
Fiscale nettowaarde:	<u>70</u>
Waardeverminderingen NIET fiscaal aanvaard:	- 20
Nettoboekwaarde:	<u>50</u>

Voor de berekening van het gecorrigeerde risicokapitaal vertrekt men van het boekhoudkundige eigen vermogen. De correcties op het eigen vermogen gebeuren aan de hand van de fiscale nettowaarde. Het boekhoudkundig eigen vermogen is verminderd met de geboekte waardeverminderingen op aandelen, ongeacht het feit of dit overeenstemt met een werkelijke ontwaarding en ook ongeacht het feit of de waardevermindering fiscaal werd afgetrokken. De fiscale nettowaarde daarentegen is een brutowaarde die wel rekening houdt met het feit dat een waardevermindering al dan niet overeenstemt met een werkelijke ontwaarding. Een fiscaal niet-aanvaarde waardevermindering wordt dus niet afgetrokken van de fiscale nettowaarde van aandelen. In het geval van waardeverminderingen die niet met een werkelijke ontwaarding overeenstemmen, stelt zich hier een probleem. Het effect van dergelijke waardevermindering speelt dubbel mee in de berekening van de notionele

---

²⁵ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 79.

interestaftrek; een eerste maal bij de bepaling van het boekhoudkundig eigen vermogen en ook nog een tweede maal bij de correctie op basis van de fiscale nettowaarde van de aandelen. Onderstaand voorbeeld toont aan dat bij een 'onechte' waardevermindering een dubbel effect meespeelt en bij een 'werkelijke' waardevermindering niet. In de eerste situatie wordt aangetoond dat de nettoboekwaarde en de fiscale nettowaarde van aandelen gelijk zijn indien een geboekte waardevermindering op deze aandelen overeenstemt met de werkelijke ontwaarding. In de tweede situatie is de geboekte waardevermindering niet in overeenstemming met de werkelijke ontwaarding. Ze wordt als belaste reserve opgenomen bij de fiscale nettowaarde van de aandelen en bijgevolg dubbel meegerekend ter bepaling van de belastingaftrek op risicokapitaal. Een vennootschap die een niet-aanvaarde waardevermindering op besmette aandelen heeft geboekt, wordt in deze context benadeeld ten opzichte van een vennootschap die een fiscaal aanvaarde waardevermindering heeft geboekt.²⁶

Voorbeeld: dubbel effect van een fiscaal niet-aanvaarde waardevermindering²⁷

SITUATIE 1: Indien de geboekte waardevermindering op aandelen overeenstemt met de werkelijke ontwaarding, dan is de nettoboekwaarde en de fiscale nettowaarde van deze aandelen gelijk.

Boekhoudkundig eigen vermogen eind voorgaande belastbaar tijdperk (na vermindering met een werkelijke waardevermindering op "besmette" aandelen van 100):

900

Nettoboekwaarde "besmette" aandelen:

• Aanschaffingswaarde	500
• Waardevermindering 100	-100
• Nettoboekwaarde "besmette" aandelen	<u>400</u>

Fiscale nettowaarde "besmette" aandelen:

• Nettoboekwaarde	400
• Geen bijtelling werkelijke waardevermindering 100 (verworpen uitgave)	0
• Fiscale nettowaarde "besmette" aandelen	<u>400</u>

²⁶ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 38-40.

²⁷ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 38-39.

Gecorrigeerd risicokapitaal:

• Boekhoudkundig eigen vermogen eind voorgaande belastbaar tijdperk	900
• Vermindering met fiscale nettowaarde "besmette" aandelen	-400
• Gecorrigeerd risicokapitaal	<u>500</u>

SITUATIE 2: De geboekte waardevermindering op aandelen stemt niet overeen met de werkelijke ontwaarding. Indien we enerzijds de nettoboekwaarde als uitgangspunt nemen en anderzijds de netto fiscale waarde van de aandelen in mindering brengen, gaan we de niet-aanvaarde (of 'onechte' waardevermindering tweemaal in mindering brengen.

1. een eerste maal bij de bepaling van het boekhoudkundig eigen vermogen
2. een tweede maal bij de correctie in min tot beloop van de fiscale nettowaarde van de 'besmette' aandelen

Boekhoudkundig eigen vermogen eind voorgaande belastbaar tijdperk (na vermindering met een "onechte" waardevermindering op "besmette" aandelen van 100): 900

Nettoboekwaarde "besmette" aandelen:

• Aanschaffingswaarde	500
• Waardevermindering 100	-100
• Nettoboekwaarde "besmette" aandelen	<u>400</u>

Fiscale nettowaarde "besmette" aandelen:

• Nettoboekwaarde	400
• Bijtelling "onechte" waardevermindering 100 (belaste reserve)	100
• Fiscale nettowaarde "besmette" aandelen	<u>500</u>

Gecorrigeerd risicokapitaal:

• Boekhoudkundig eigen vermogen eind voorgaande belastbaar tijdperk	900
• Vermindering met fiscale nettowaarde "besmette" aandelen	-500
• Gecorrigeerd risicokapitaal	<u>400</u>

Ik heb de mening van de auteur, die tot uiting komt in bovenstaand voorbeeld, ook even ter sprake gebracht in het interview met dhr. Van Kerchove. Hij treedt de auteur bij in zijn mening over het dubbele effect dat meespeelt bij de berekening van de notionele

interestaftrek als er sprake is van een 'onechte' (fiscaal niet-aanvaarde) waardevermindering. Bij het boeken van een waardevermindering, verkleint de boekwaarde van de aandelen. Het eigen vermogen (basisrisicokapitaal) wordt ook kleiner omwille van geboekte kost die gepaard gaat met een boeking van een waardevermindering. Als in het geval van een 'onechte' waardevermindering de fiscale nettowaarde van de aandelen dan ook nog eens van het eigen vermogen wordt afgetrokken, is de vennootschap inderdaad twee maal benadeeld. De berekeningsbasis voor de notionele interestaftrek wordt dus tweemaal verminderd met hetzelfde bedrag. Dit is enkel het geval als de waardevermindering als verdoken reserve belast is. De begrippen 'verdoken reserve', 'belaste reserve' en 'fiscale reserve' betekenen allemaal hetzelfde. In deze context duidt dit op een onderschatting van het actief, namelijk ondergewaardeerde aandelen.

3.4.1.2 Financiële vaste activa (en DBI-aftrek)

Het regime van de definitief belastbare inkomsten (DBI) is een maatregel om dubbele economische belasting te vermijden. Om van de DBI-aftrek te kunnen genieten, geldt de vereiste dat de dividenden afkomstig moeten zijn van aandelen die gekwalificeerd worden als financiële vaste activa. Artikel 195 §1 IV van het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen (W. Venn.) omschrijft de soorten aandelen die binnen de omschrijving van financiële vaste activa vallen:

- de aandelen in verbonden ondernemingen (exclusieve of gezamenlijke controle, in rechte of in feite, tussen vennootschappen of in vennootschappen onder centrale leiding = een consortium)
- de aandelen in vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat (invloed op het beheer, zonder noodzakelijke controle)
- andere aandelen (duurzame en specifieke band, eigen bedrijfsuitoefening bevorderen)

Wanneer een onderneming beslist om "aandelen in een verbonden onderneming" of "aandelen in een onderneming waarmee een deelnemingsverhouding bestaat" te verkopen binnen de twaalf maanden, dan mogen/moeten deze aandelen vanaf de beslissing tot verkoop geboekt worden onder de geldbeleggingen. Geldbeleggingen behoren niet tot de financiële vaste activa. Binnen de context van de belastingaftrek voor risicokapitaal heeft

men er belang bij deze overboeking door te voeren, want geldbeleggingen moeten niet van het risicokapitaal worden afgetrokken. Voor de toepassing van de DBI-aftrek heeft men een tegengesteld belang, aangezien enkel financiële vaste activa in aanmerking komen om te genieten van dit regime.²⁸

Enkel de fiscale nettowaarde van deelnemingen die boekhoudkundig als financiële vaste activa worden geklasseerd, worden in mindering gebracht van het eigen vermogen. Twijfelgevallen die al dan niet als financiële vaste activa beschouwd mogen worden, zullen een impact hebben op het gecorrigeerde risicokapitaal. Aandelen die niet als financiële vaste activa worden gekwalificeerd, worden geboekt als "overige beleggingen". Voor de toepassing van de aftrek voor risicokapitaal is het van belang om bij zulke twijfelgevallen de aandelen of deelnemingen niet als financiële vaste activa te boeken omdat ze op die manier niet van het eigen vermogen afgetrokken moeten worden. Voor de toepassing van het DBI-regime (definitief belastbare inkomsten) op de dividenden die voortkomen van de besproken aandelen of deelnemingen is de boeking als financiële vaste activa echter een absolute vereiste. Dus ook hier spelen tegenstrijdige belangen mee.²⁹

Tijdens het gesprek met dhr. Wim Van Kerchove heb ik deze tegenstrijdige belangen van de DBI-aftrek en de notionele interestaftrek inzake de kwalificatie van aandelen ook even aangehaald. Hij wist mij te vertellen dat aandelen, die gekocht worden met het oog op een wederverkoop ervan binnen het jaar, geboekt moeten worden onder de geldbeleggingen. Daar waar de auteur in de alinea's hierboven niet zeker weet of dit moet of mag geboekt worden als een geldbelegging, zegt dhr. Van Kerchove duidelijk dat dit moet gebeuren. Verder vond hij de opmerking van de auteur wel terecht. Er is dus sprake van een tegenstrijdig belang. Voor de toepassing van de notionele interestaftrek worden aandelen beter als zijnde een geldbelegging gekwalificeerd omdat de fiscale nettowaarde dan niet van het boekhoudkundig eigen vermogen dient afgetrokken te worden. Om van het DBI-regime op dividenden van aandelen te kunnen genieten, is de vereiste dat deze aandelen als financiële vaste activa geboekt staan.

---

²⁸ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 46-48.

²⁹ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 45.

Het is voor discussie vatbaar of een pakket aandelen gekwalificeerd moet worden als financiële vaste activa (FVA) of als geldbelegging. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van het onderstaande voorbeeld met betrekking tot Kinopolis.

Voorbeeld: kwalificatie financiële vaste activa of geldbeleggingen³⁰

In februari 1999 nam Kinopolis een belang in het Duitse CinemaxX AG dat onder de FVA werd geboekt. De resultaten werden voor 30% geconsolideerd (jaarrekening 1999). De zaken gingen minder goed in Duitsland en het pakket werd gedeeltelijk verkocht en voor het overige in de etalage geplaatst en bijgevolg overgeboekt naar de geldbeleggingen (1 december 2000, jaarrekening 2000). Op 17 januari 2005 verstuurde Kinopolis een persbericht met de mededeling dat een belang van 12,61% in een schuldenvrije CinemaxX voortaan zal worden aangehouden. Normaal zou dit moeten resulteren in een overboeking van de geldbeleggingen naar de FVA. Met de invoering van de aftrek voor risicokapitaal hebben zij er belang bij het eigen vermogen zoals berekend voor deze aftrek niet over te boeken naar de FVA. Over het karakter van FVA van een pakket aandelen kan men stevig discussiëren met de fiscus en dat komt de rechtszekerheid niet ten goede.

Welke kwalificatie voor de hierboven besproken aandelen of deelnemingen fiscaal de meest voordelige is, hangt af van de concrete situatie. De volgende aspecten moeten dan overwogen worden:

- Ingeval van onvoldoende belastbare winst, is de DBI-aftrek niet overdraagbaar. De notionele interestaftrek is dat wel. (maar wel beperkt in de tijd)
- Als de vennootschap waarop de deelneming betrekking heeft geen dividenden uitkeert, blijft het DBI-regime zonder enig belang.
- Dividenden voortkomend uit deelnemingen met een aanschafwaarde die kleiner is dan 1,2 miljoen euro en die minder dan 10% vertegenwoordigen van het aandelenkapitaal, komen volgens artikel 202 §2 1° WIB 92 niet in aanmerking voor het DBI-regime. Ook al zullen deze deelnemingen in bepaalde gevallen als financiële vaste activa geboekt worden.

---

³⁰ Voorbeeld van dhr. Carl Devlies uit het Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004, p 42-43.

- Deelnemingen die niet voldoen aan de taxatievoorwaarde kunnen ook niet onderworpen worden aan het DBI-regime. Het is dan ook irrelevant of ze als financiële vaste activa geboekt zijn.

Voor de notionele interestaftrek kan het belangrijk zijn dat de vennootschap nagaat of de deelnemingen, in bovenstaande gevallen, al dan niet als financiële vaste activa kwalificeren. Indien er argumenten kunnen aangehaald worden waarin blijkt van niet, zal het gecorrigeerd eigen vermogen van de vennootschap hoger zijn. Dit komt omdat “overige beleggingen” geen deel uitmaken van de correcties die op het boekhoudkundige vermogen moeten uitgevoerd worden.³¹

Auteur Peter Moreau haalt in zijn boek ook het volgende interpretatieprobleem aan: Hoe moet de wet van 22 juni 2005 geïnterpreteerd worden wanneer een vennootschap een deelneming in een beleggingsvennootschap, waarvan de inkomsten niet in aanmerking komen voor DBI-aftrek, boekhoudkundig verwerkt als een financieel vast activum?

- Op basis van punt b) van artikel 205ter §1 tweede lid moeten deze aandelen niet worden uitgesloten van het risicokapitaal, want het gaat om aandelen in een beleggingsvennootschap waarvan de inkomsten geen DBI-aftrek genieten.
- Op basis van punt a) van datzelfde artikel moet de fiscale nettowaarde van deze aandelen wel uitgesloten worden van het risicokapitaal aangezien het in deze bepaling irrelevant is of het DBI-regime op de eventuele inkomsten uit de aandelen van toepassing is. Het feit dat de deelneming geboekt is als een financieel vast activum volstaat volgens dit artikel om het te beschouwen als een correctie op het eigen vermogen.

De auteur geeft de volgende interpretatie: “Gezien de wet geen bepaling omvat die punt a) uitsluit indien punt b) niet van toepassing is, kan niet anders dan geconcludeerd worden dat aandelen in beleggingsvennootschappen die als financiële vaste activa geboekt worden in mindering moeten worden gebracht van het risicokapitaal. Belastingplichtigen hebben er aldus belang bij om te argumenteren dat de deelname in beleggingsvennootschappen niet als een financieel vast activum moet worden geboekt. In het merendeel van de gevallen zal

---

³¹ Moreau, P. (2005) *‘Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?’*, Kluwer, Mechelen, p. 45.

dit voor de hand liggen gezien het verwerven van dergelijke aandelen meestal de aard van een belegging heeft.”³²

Artikel 205ter §7 WIB 92 bepaalt dat voor de toepassing van §1 van datzelfde artikel, in het geval van kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beursvennootschappen, onder financiële vast activa die uit deelnemingen en andere aandelen bestaan, moet worden verstaan de in artikel 202 §2 tweede lid bedoelde aandelen die de aard van financiële vaste activa hebben inzake de DBI-aftrek.³³

Dit wil zeggen dat bepaalde ondernemingen die onderworpen zijn aan een sectorieel boekhoudrecht, de kwalificatie ‘financiële vaste activa’ van het gemeen recht niet kennen. De financiële vaste activa van deze kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beursvennootschappen, die uit deelnemingen en andere aandelen bestaan, hebben dezelfde betekenis als van toepassing bij de definitief belastbare inkomsten. Het gaat om de aandelen die de aard hebben van financiële vaste activa, zoals bepaald wordt in artikel 202 §2 tweede lid WIB 92 en in artikel 73quater KB/WIB 92. De aandelen die deze vennootschappen bezitten, zullen recht geven op, hetzij de DBI-aftrek (als financiële vaste activa), hetzij de notionele interestaftrek.³⁴

3.4.2 Activa die in het buitenland belastbare inkomsten genereren

Beide correcties die hieronder besproken zullen worden, bepalen het eigen vermogen van een onderneming dat toerekenbaar is aan buitenlandse vaste inrichtingen of buitenlandse onroerende goederen of rechten waarvan de inkomsten in België zijn vrijgesteld omwille van een dubbelbelastingverdrag. Dit eigen vermogen wordt verondersteld gelijk te zijn aan het boekhoudkundig nettoactief van de buitenlandse vaste inrichtingen, onroerende goederen of rechten.³⁵

---

³² Moreau, P. (2005) *‘Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?’*, Kluwer, Mechelen, p. 58.

³³ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 12.

³⁴ Soetaert, J. et al. (2006) *‘De notionele interesten’*, Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 75-77.

³⁵ Vandenberghe, W. (2006) *‘De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid’*, Larcier, Gent, p. 50.

2de correctie: buitenlandse vaste inrichtingen

Het risicokapitaal zoals bepaald in artikel 205ter §1 dient ook verminderd te worden met het boekhoudkundig nettoactief van de vaste inrichtingen in een land waarmee België een overeenkomst heeft gesloten tot het vermijden van dubbele belasting. Artikel 205ter §2 WIB 92 bepaalt de regels voor deze correctie. De inkomsten die gegenereerd zijn door een vaste inrichting in een verdragsland zijn in principe vrijgesteld van belasting in België. Deze vrijstelling heeft betrekking op het bruto-inkomen dat kan worden toegerekend aan de vaste inrichting, verminderd met alle toegestane aftreken die aan de verkrijging van dit inkomen verbonden zijn. De belastingaftrek voor risicokapitaal is bijgevolg niet van toepassing op het eigen vermogen van dergelijke buitenlandse vaste inrichting.³⁶

Omdat het Belgische boekhoudrecht geen bepaling bevat die zegt dat in de balans van de vennootschap een onderscheid gemaakt moet worden tussen het eigen vermogen dat aan een buitenlandse inrichting kan toegewezen worden en het overige eigen vermogen van de vennootschap, zal men dus moeten verwijzen naar het boekhoudkundig nettoactief van de buitenlandse inrichting. Dit nettoactief moet in overeenstemming met het Belgische boekhoudrecht worden bepaald. Het boekhoudkundig nettoactief is gelijk aan de nettoboekwaarde van de activa die aan de vaste inrichting zijn toegewezen, verminderd met de schulden en voorzieningen die met de inrichting verband houden. Dezelfde principes als die voor de bepaling van de winst die krachtens het verdrag tot het vermijden van dubbele belasting is vrijgesteld, worden gebruikt om na te gaan of een actief aan de buitenlandse vaste inrichting toebehoort dan wel of een schuld of voorziening erop betrekking heeft. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de aandelen die volgens artikel 205ter §1 tweede lid WIB 92 al van de basis voor de berekening van de notionele interestaftrek zijn afgetrokken, geen tweede maal meer moeten worden afgetrokken op basis van §2 en wanneer deze aandelen zijn toegewezen aan een buitenlandse vaste inrichting. Met deze aandelen moet dus geen rekening meer gehouden worden indien men een dubbele vermindering van de basis ter bepaling van de belastingaftrek voor risicokapitaal wil voorkomen.³⁷

---

³⁶ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 12-13.

³⁷ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 12-13.

Volgens de boekhoudwetgeving is de nettoboekwaarde, waarvan in de vorige alinea sprake was, gelijk aan de som van de aanschaffingswaarde en de geboekte (herwaarderings)meerwaarden, verminderd met de geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen. Activa die zowel door het hoofdhuis als door de vaste inrichting gebruikt worden, kunnen het onderwerp worden van discussies. Door de ruime interpretatie van het begrip 'activabestanddeel' lijkt het aangewezen deze activa voor een gedeelte uit te sluiten dat overeenkomt met het proportioneel gebruik van de vaste inrichting.

Bij het berekenen van de belastingaftrek voor risicokapitaal kan het 'allocatievraagstuk van eigen vermogen en schuld' aan de buitenlandse vaste inrichting een belangrijke rol spelen. Indien het hoofdhuis een groter bedrag aan schulden toewijst aan de vaste inrichting, zal het boekhoudkundig nettoactief van de vaste inrichting verkleinen en bijgevolg het risicokapitaal van de Belgische vennootschap hoger liggen. De interest op deze schulden kunnen dan wel niet van de Belgische winst worden afgetrokken.³⁸

De tekst van artikel 205ter §2 WIB 92 stelt enkel dat het positieve verschil (boekhoudkundig nettoactief) in mindering gebracht mag worden van het risicokapitaal. Dit artikel voorziet niet dat bij een negatieve waarde van het nettoactief van de vaste inrichting deze waarde bij het risicokapitaal moet opgeteld worden.³⁹ Auteur Wim Vandenberghe maakt dezelfde conclusie. Indien er een negatief verschil is, moet het risicokapitaal in geen geval hiermee vermeerderd worden, want de wet laat dergelijke vermeerdering nergens expliciet toe.⁴⁰

Er moet rekening gehouden worden met de wijzigingen van de activa- en passivabestanden van buitenlandse inrichtingen van Belgische vennootschappen tijdens het belastbaar tijdperk. Artikel 734quinquies KB/WIB 92 bepaalt dat dit geldt voor alle wijzigingen van de netto-activa in het buitenland in de loop van het belastbaar tijdperk. In een parlementaire vraag wijst dhr. Carl Devlies op het feit dat de uitbetaling van lonen, huren en andere uitgaven de netto-activa van buitenlandse activa vermindert zonder dat dit

---

³⁸ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 61-62.

³⁹ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 66.

⁴⁰ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 51.

een gerelateerde vermeerdering van het vermogen in België met zich meebrengt. Hij stelt dan ook de volgende vragen aan de Minister van Financiën:

- Moet elke wijziging van de nettoboekwaarde van activabestanddelen van een vaste inrichting in aanmerking genomen worden of enkel de transfers tussen de vaste inrichting en de Belgische zetel?
- Moet er, omwille van wat bepaald wordt in artikel 734quinquies, maandelijks een balans opgesteld worden voor de buitenlandse inrichtingen?
- Is dergelijke maandbalans ook vereis voor Belgische vennootschappen met Belgische inrichtingen voor de toepassing van de belastingaftrek voor risicokapitaal?
- Is het niet beter om het betreffende artikel te wijzigen zodat enkel met de transfers gedurende het belastbaar tijdperk van activa- en passivabestanddelen tussen de Belgische zetel en de buitenlandse inrichting dient rekening gehouden te worden bij de pro rata correctie (6de correctie) van het risicokapitaal?

De Minister van Financiën heeft hierop gerepliceerd dat de vaststelling van dhr. Devlies juist is en dat de vragen voorwerp uitmaken van een onderzoek in het kader van de circulaire die in voorbereiding is. Deze circulaire zal commentaar verstrekken op de fiscale aftrek voor risicokapitaal en hierin zal ook nagegaan worden of een aanpassing van het KB tot uitvoering van het WIB 92 moet worden voorgesteld.⁴¹

Uit het antwoord van de Minister in de vorige alinea zouden we dan mogen afleiden dat enkel de wijziging van de nettoboekwaarde van activabestanddelen die het voorwerp uitmaken van een transfer tussen de buitenlandse vaste inrichting en de Belgische zetel, in aanmerking genomen moet worden. Vennootschappen met vaste inrichtingen moeten een maandbalans opstellen om van de belastingaftrek voor risicokapitaal te mogen genieten. De circulaire waarvan de Minister sprak, was nog steeds niet beschikbaar op 15 augustus 2007.

De bepaling van het eigen vermogen dat betrekking heeft op een vaste inrichting waarmee België een dubbelbelastingverdrag heeft, kan ruimte laten voor interpretaties. Verdere administratieve verduidelijkingen zijn altijd welkom. Bij gebrek aan duidelijke regels kan

---

⁴¹ Parlementaire vraag nr. 1060 van dhr. Carl Devlies, 10 januari 2006, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2005-2006, nr. 114, p. 21933-21934.

deze correctiepost van het gecorrigeerd risicokapitaal onderwerp gaan uitmaken van optimalisaties. In het kader van de notionele interestaftrek hebben vennootschappen er belang bij om zo weinig mogelijk eigen vermogen te alloceren aan hun vaste inrichting. Voor Belgische vennootschappen is het ook aantrekkelijk om de activa en passiva zodanig te alloceren aan de vaste inrichting dat dit geen negatief effect heeft op hun gecorrigeerd eigen vermogen. Bepaalde activa die zowel door het hoofdhuis als door de vaste inrichting worden gebruikt, kunnen met het oog op de notionele interestaftrek beter gewoon ter beschikking gesteld worden van de vaste inrichting in plaats van als activum aan deze vaste inrichting gealloceerd te worden. Vooral in het geval van immateriële vaste activa zoals licenties, octrooien en distributierechten zou dit gemakkelijk toepasbaar zijn.⁴²

3de correctie: in het buitenland gelegen onroerende goederen

Vennootschappen die in het buitenland beschikken over een of meer onroerende goederen, zakelijke rechten op onroerende goederen of persoonlijke rechten die onrechtstreeks betrekking hebben op onroerende goederen, waarvan de inkomsten op basis van een dubbelbelastingverdrag zijn vrijgesteld in België en die niet tot een buitenlandse vaste inrichting behoren, moeten een correctie op hun gecorrigeerd eigen vermogen doorvoeren. Artikel 205ter §3 WIB 92 bepaalt dat, gelijkaardig aan de hierboven besproken 2de correctie, deze vennootschappen hun basisrisicokapitaal moeten verminderen met het positieve verschil tussen de nettoboekwaarde van deze activabestanddelen (onroerende goederen, zakelijke rechten of persoonlijke rechten) enerzijds en de schulden en voorzieningen met betrekking tot deze activabestanddelen anderzijds.⁴³

De doelstelling van deze uitsluiting is dezelfde als die van de tweede correctie, namelijk vermijden dat eigen vermogen van een Belgische vennootschap gebruikt wordt om te investeren in buitenlandse onroerende goederen waarvan de inkomsten in België zijn vrijgesteld op basis van een dubbelbelastingverdrag. Deze correctie beoogt zowel buitenlandse onroerende goederen als zakelijke rechten op buitenlandse onroerende

---

⁴² Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 67.

⁴³ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 13.

goederen of persoonlijke rechten die onrechtstreeks betrekking hebben op die buitenlandse onroerende goederen. Indien de onroerende goederen of rechten in verband met onroerende goederen behoren tot een vaste inrichting in het buitenland, zal de correctie van het boekhoudkundig nettoactief toerekenbaar aan die onroerende goederen of rechten al doorgevoerd worden onder §2 van artikel 205ter WIB 92. Net als bij de vaste inrichtingen, geldt hier ook dat enkel het positieve verschil in mindering komt van het gecorrigeerd risicokapitaal. In geen geval zal het eventuele negatief verschil aan het risicokapitaal toegevoegd worden.⁴⁴

3.4.3 Antimisbruikbepalingen

4de correctie: vermogensbesmettende activa

Artikel 205ter §4 WIB 92 bevat drie antimisbruikbepalingen. Hiermee wil de wetgever voorkomen dat activa kunstmatig in een vennootschap worden ondergebracht om de basis voor de berekening van de aftrek voor risicokapitaal op te trekken. Deze uitsluiting heeft enkel betrekking op materiële vaste activa omdat in de praktijk de manoeuvres om activa kunstmatig in de vennootschap onder te brengen redelijkerwijze alleen voor materiële vaste activa kan worden bedacht. Het basisrisicokapitaal van ondernemingen die willen gebruik maken van de notionele interestaftrek moet verminderd worden met de volgende waarden aan het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk:

- de nettoboekwaarde van materiële vaste activa of gedeelten ervan in zover de erop betrekking hebbende kosten op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen;
- de boekwaarde van bestanddelen die als belegging worden gehouden en die door de aard ervan niet bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen;
- de boekwaarde van onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot dergelijke goederen waarvan de bedrijfsleider, alsook de echtgenoot

---

⁴⁴ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 68-70.

of de niet-ontvoogde, minderjarige kinderen van de hiervoor genoemde personen, het gebruik hebben.⁴⁵

De Minister van Financiën heeft tijdens de parlementaire bespreking bevestigd dat de begrippen 'nettoboekwaarde' en 'boekwaarde' in principe identiek zijn.⁴⁶ De drie antimisbruikbepalingen worden hieronder apart toegelicht.

3.4.3.1 Activa die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen

Artikel 53, 10° WIB 92 bepaalt dat alle kosten, in zover deze op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen, niet als beroepskosten worden beschouwd. Dit artikel bevat ook de regeling van de aftrek van kosten die enerzijds wel gedaan zijn uit hoofde of ter gelegenheid van de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige maar anderzijds toch een overdadig karakter vertonen. De kosten zijn dan eerder ingegeven door de wens of de zorg om een zekere status te voeren, en bepaalde levenswijze te leiden of maatschappelijke en mondaine relaties in hogere kringen te onderhouden. Hoewel de wettekst niet uitdrukkelijk vermeldt of deze activa voor hun volledige nettoboekwaarde of slechts proportioneel in mindering van het basisrisicokapitaal gebracht moeten worden, mogen we op basis van de doelstelling van de antimisbruikbepaling ervan uitgaan dat de vermindering enkel pro rata dient toegepast te worden in functie van het percentage verworpen beroepsgebruik. De wet vermeldt wel duidelijk dat de uitsluiting enkel van toepassing is op materiële vaste activa.⁴⁷ Ook auteur Peter Moreau deelt de mening dat de vermindering slecht proportioneel moet toegepast worden. Hij baseert zich op hetgeen in §4 van artikel 205ter geschreven staat door te verwijzen naar "de nettoboekwaarde van materiële vaste activa of gedeelten ervan."⁴⁸

In tegenstelling tot de mening van de twee auteurs in voorgaande alinea, schrijft dhr. Wim Van Kerchove in zijn artikel het volgende: "Mijns inziens moet de volledige nettoboekwaarde van de bewuste activa uit het eigen vermogen worden gehaald. Zodoende wordt de aftrek

---

⁴⁵ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 13.

⁴⁶ Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004, p. 46

⁴⁷ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 58-59.

⁴⁸ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 73.

berekend op het eigen vermogen verminderd met de volledige nettoboekwaarde.” Hij haalt in dit artikel ook aan dat prof. dr. Axel Haelterman eveneens de volledige uitsluiting van de boekwaarde van het actief waarvoor de kosten op onredelijke wijze de beroepskosten overtreffen, verdedigt.⁴⁹ Beide heren delen dus dezelfde mening en nemen een ander standpunt in dan dat van de twee auteurs uit de voorgaande alinea.

De wijze waarop de activa gefinancierd worden is irrelevant in het betreffende wetsartikel. Vennootschappen die over door deze bepaling geviseerde vaste activa beschikken en deze activa met behulp van een schuldfinanciering hebben aangekocht, kunnen bijgevolg twee maal worden bestraft:

1. door de beperking van de financieringskosten
2. door de uitsluiting van de basis voor het eigen vermogen⁵⁰

Dit kan aangetoond worden aan de hand van het volgende voorbeeld.

Voorbeeld: dubbele bestraffing⁵¹

- *vennootschap A, een kleine eenmanszaak in fijne vleeswaren, heeft een Aston Martin Vanquish V12S gekocht, kostprijs 280.000 euro en gefinancierd met een banklening. De vennootschap heeft vóór de aanschaf van de wagen een risicokapitaal van 200.000 euro;*
- *vennootschap B, een concurrerend bedrijf van vennootschap A (een eenmanszaak van dezelfde omvang) heeft dezelfde wagen verkregen door een inbreng van haar aandeelhouder. De vennootschap heeft vóór de inbreng van de wagen een risicokapitaal van 200.000 euro;*
- *indien we ervan uitgaan dat deze wagen op onredelijke wijze de beroepsbehoeften van beide vennootschappen overtreft, zal vennootschap A over geen risicokapitaal beschikken terwijl vennootschap B over een risicokapitaal van 200.000 euro zal beschikken (200.000 euro eigen vermogen plus 280.000 euro kapitaalverhoging minus 280.000 euro boekwaarde van de wagen). Daarenboven zal vennootschap A de*

---

⁴⁹ Van Kerchove, W. (2006) 'De notionele interestaftrek bekeken vanuit praktische invalshoek', Algemeen Fiscaal Tijdschrift, 57:2, p. 35.

⁵⁰ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 74.

⁵¹ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 74-75.

financieringskosten met betrekking tot de aanschaf van deze wagen niet als aftrekbare beroepskosten kunnen aftrekken (artikel 52, 10° WIB 92)

- *vennootschap B heeft bijgevolg een belastingsvoordeel ten opzichte van vennootschap A van 7000 euro (in de veronderstelling van een tarief voor de aftrek van risicokapitaal van 3,5%).*

3.4.3.2 Beleggingsactiva

Deze tweede antimisbruikbepaling tracht het eigen vermogen van een vennootschap uit te sluiten dat wordt weergegeven door activa die niet zijn toegewezen aan het bedrijf dat door de vennootschap effectief wordt uitgebaat en die evenmin periodieke inkomsten opleveren. Vaak gaat het om activa die in een privévermogen thuishoren. Deze activa verhogen onterecht de basis voor de berekening van de notionele interest waardoor het mogelijk wordt om de belastbare winst van het bedrijf dat door de vennootschap wordt uitgebaat, te verminderen. Indien deze activa aan twee voorwaarden voldoen, worden ze uitgesloten voor de berekening van de aftrek voor risicokapitaal.⁵²

De abstracte voorwaarde stelt dat de activa normaal gezien niet bestemd zijn om een periodiek belastbaar inkomen voort te brengen. Voorbeelden van dergelijke activa zijn: juwelen, edele metalen, kunstwerken en als belegging gekochte gronden (onbebouwde onroerende goederen). Deze activa moeten uit het eigen vermogen worden gehaald bij de berekening van de notionele interestaftrek. Gebouwde onroerende goederen worden niet beoogd door deze eerste voorwaarde. Het begrip periodiek inkomen sluit zowel de meerwaarden alsook de uitzonderlijke secundaire inkomsten (vb. occasionele verhuring van een kunstwerk) uit.⁵³

De concrete voorwaarde vereist dat de betrokken activa, in de specifieke omstandigheden van het geval, als beleggingen worden aangehouden. Deze activa worden door de vennootschap passief beheerd, zonder dat zij rechtstreeks of onrechtstreeks dienen voor het uitoefenen van een economische activiteit die door de vennootschap wordt verricht. Het

---

⁵² Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 14.

⁵³ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 14.

gaat dus om passief aangehouden activa die geen uitstaans hebben met de exploitatie van de onderneming. Een bestanddeel van het actief is een belegging wanneer het, in de veronderstelling dat de vennootschap een natuurlijk persoon is, tot het privévermogen zou behoren en niet gebruikt zou worden voor de uitoefening van de beroepsactiviteit. De bepaling is dus niet van toepassing op bijvoorbeeld de gronden van vennootschappen die een landbouwactiviteit uitoefenen of op juwelen en kunstwerken die tot de voorraad behoren van vennootschappen die daar als activiteit handel in drijven. Een kunstwerk in de hal van een bankgebouw bijvoorbeeld kan dan wel weer als een besmet activum beschouwd worden.⁵⁴

Hoewel in de Memorie van toelichting te lezen staat dat de antimisbruikbepalingen enkel materiële vaste activa beogen en niet financiële vaste activa, vallen de als belegging aangehouden kapitalisatieaandelen van beleggingsvennootschappen ook onder deze uitsluiting. De aandelen in distributiebeleggingsvennootschappen zijn dan weer niet uitgesloten dankzij hun periodiek dividend. Dit werd door de Minister van Financiën als antwoord gegeven op een mondelinge vraag van dhr. Carl Devlies:

- Kapitalisatieaandelen (aandelen waarvoor geen enkele uitkering van een gewoon dividend is voorzien in de statuten) die worden uitgegeven door beleggingsvennootschappen (vb. kapitalisatiebeveks) zijn altijd uitgesloten van het DBI-regime zoals bedoeld in artikel 202 en 203 WIB 92 en van het regime van de vrijstelling van de meerwaarden zoals bedoeld in artikel 192 WIB 92. Deze aandelen, die als een belegging worden gehouden, zijn door hun aard niet bestemd om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen, waardoor hun boekwaarde op basis van artikel 205ter §4, 2° WIB 92 van het risicokapitaal moet worden afgetrokken. Elk geval moet afzonderlijk onderzocht worden op grond van de feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan elk geval om te weten te komen of de betreffende aandelen bestanddelen zijn die als een belegging worden gehouden.
- Aandelen die worden uitgegeven door een andere dan in de vorige paragraaf bedoelde beleggingsvennootschap enerzijds en aandelen uitgegeven door een andere vennootschap dan een beleggingsvennootschap anderzijds, en die geen financiële vaste activa zijn, worden in de regel beschouwd als activa die door hun aard

---

⁵⁴ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 14.

bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen. De bepalingen van artikel 205ter §4, 2° WIB 92 zijn op deze aandelen niet van toepassing.

In geval van twijfel kan men aan de 'Dienst van Voorafgaande Beslissingen' rechtszekerheid vragen met betrekking tot verrichtingen die een belastingaftrek voor risicokapitaal tot gevolg hebben.^{55 & 56}

Verzekeringsondernemingen brengen producten op de markt die door vennootschappen als belegging kunnen worden aangehouden. In dit geval beantwoorden deze activa aan de concrete voorwaarde. Hoewel de inkomsten nog niet effectief worden uitbetaald aan de vennootschappen die deze contracten sluiten, brengen deze beleggingen toch een belastbaar inkomen voort. Dit komt omdat deze vennootschappen boekhoudkundig en fiscaal verplicht zijn de verlopen interesten periodiek als belastbare opbrengsten in hun boekhouding op te nemen. Op basis van deze redenering wordt er niet aan de abstracte voorwaarde voldaan. Bijgevolg hoeven vennootschappen die contracten van het type tak 26 sluiten de boekwaarde van dergelijke beleggingen niet in mindering te brengen van de berekeningsbasis van de aftrek voor risicokapitaal. Tot de activa die beschouwd worden periodiek belastbare inkomsten voort te brengen (en dus niet van het basisrisicokapitaal moeten afgetrokken worden), behoren ook:

- de effecten waarvan de inkomsten worden gekapitaliseerd
- de effecten die geen aanleiding geven tot een periodieke uitbetaling van inkomsten en die zijn uitgegeven met een disconto dat overeenstemt met de tot op de vervaldag gekapitaliseerde interesten, wanneer in toepassing van artikel 362bis WIB 92, de verlopen interestgedeelten die betrekking hebben op een belastbaar tijdperk als een belastbaar inkomen van dat tijdperk worden beschouwd.⁵⁷

---

⁵⁵ Mondelinge vraag nr. 10565 van dhr. Carl Devlies, 24 februari 2006, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2005-2006, COM 873, p. 36-38.

⁵⁶ Parlementaire vraag nr. 1059 van dhr. Carl Devlies, 10 januari 2006, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2005-2005, nr. 114, p. 21932-21933.

⁵⁷ Parlementaire vraag nr. 1428 van dhr. Carl Devlies, 16 oktober 2006, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2006-2007, nr. 150, p. 29107-29108.

3.4.3.3 Onroerende goederen gebruikt door de bedrijfsleider / Villavenootschappen

Het derde geval dat de wetgeving omschrijft, heeft als doel om de onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot dergelijke goederen waarvan een bedrijfsleider-natuurlijke persoon, die in de vennootschap een opdracht of gelijksoortige functies uitoefent, of zijn gezinsleden het gebruik hebben, uit te sluiten. De bewijslast betreffende het uitsluiten van een actief voor de bepaling van de berekeningsbasis valt ten laste van de (belasting)administratie. Dit geldt zowel voor dit derde geval, als voor de twee voorgaande gevallen uit artikel 205ter §4 WIB 92.⁵⁸

Meer specifiek beoogt deze bepaling de villa die door een vennootschap ter beschikking gesteld wordt van de bedrijfsleider of zijn gezinsleden. Wettelijk samenwonenden worden in deze context gelijkgesteld met echtgenoten. Deze uitsluiting dient ook toegepast te worden indien de betrokken personen huur betalen voor het gebruik van de woning. De wet specificeert echter niet dat, in het geval van gedeeltelijk privégebruik in hoofde van de bedrijfsleider en gedeeltelijk beroepsgebruik in hoofde van de vennootschap, enkel het privé-gedeelte moet uitgesloten worden, dan niet het volledige onroerend goed. Op basis van het doel van de specifieke antimisbruikbepaling is een uitsluiting van de volledige nettoboekwaarde in het geval van gemengd gebruik nogal drastisch. Logischerwijze zou dus enkel de nettoboekwaarde van het gedeelte voor privégebruik in mindering gebracht moeten worden.⁵⁹ Deze mening wordt ook gedeeld door de auteurs Huyghe, A. en Bombeke, G.⁶⁰ Soetaert, J. et. al. daarentegen verkiezen de letterlijke lezing van de tekst: “de boekwaarde van de onroerende goederen, zelfs gedeeltelijk, bestemd voor het gebruik van de bedrijfsleider moet worden uitgesloten uit de berekeningsbasis van de notionele interesten.” Zij gaan dus uit van een correctie van de volledige nettoboekwaarde.⁶¹

Als de benedenverdieping van een gebouw volledig voor beroepsdoeleinden en de bovenverdieping uitsluitend voor privédoeleinden worden gebruikt, dan kan de aftrek voor

---

⁵⁸ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 14-15.

⁵⁹ Vandenberghe, W. (2006) *‘De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid’*, Larcier, Gent, p. 61-62.

⁶⁰ Huyghe, A en Bombeke, G. (2005) *‘Het jaar van de notionele Interest’*, Tijdschrift voor Fiscaal Recht, 2005, afl. 292, p. 988.

⁶¹ Soetaert, J. et al. (2006) *‘De notionele interesten’*, Edi.pro, Meerbeek – Kortenbergh, p. 98.

risicokapitaal toegepast worden op het gedeelte van het onroerend goed dat voor beroepsdoeleinden gebruikt wordt.

Minister Didier Reynders zegt: “Bij de vaststelling van de berekeningsbasis voor de aftrek voor risicokapitaal, wordt enkel rekening gehouden met de boekhoudkundige waarde van het gedeelte van de onroerende goederen die helemaal niet voor privédoeleinden worden gebruikt. Bij de beoordeling van dat begrip wordt uitgegaan van de feiten die eigen zijn aan elke situatie.”⁶²

5de correctie: herwaarderingsmeerwaarden en kapitaalsubsidies

Een vennootschap kan binnen bepaalde beperkingen sommige activa herwaarderen. Dit verhoogt dan het eigen vermogen zonder dat de eigen middelen van de vennootschap verhogen. Daarom worden uitdrukkingen van waardestijgingen in het actief (herwaarderingsmeerwaarden) net tot het gecorrigeerde risicokapitaal gerekend in zoverre dat ze niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen worden. Ook de kapitaalsubsidies worden uitgesloten van het gecorrigeerde risicokapitaal om te vermijden dat er een fiscale aftrek ontstaat op basis van eigen vermogen verkregen als subsidie van de overheid en niet zelf opgebouwd door de vennootschap of ingebracht door aandeelhouders.⁶³

Artikel 205ter §5 WIB 92 voorziet dat het basisrisicokapitaal verminderd moet worden met de kapitaalsubsidies en met de in artikel 44 §1, 1° WIB 92 bedoelde ‘uitgedrukte maar niet verwezenlijkte meerwaarden’. Deze ‘uitgedrukte maar niet verwezenlijkte meerwaarden’ hebben geen betrekking op de actiefbestanddelen die bij de vorige correcties al aan bod zijn geweest. Dit is om een dubbele uitsluiting te vermijden omdat deze actiefbestanddelen, op basis van de paragrafen 2 tot en met 4, al voor hun boekwaarde (met inbegrip van de ‘uitgedrukte maar niet verwezenlijkte meerwaarden’) in mindering gebracht werden van het basisrisicokapitaal waarop de notionele interest berekend wordt.⁶⁴ Het gaat om de volgende actiefbestanddelen: buitenlandse vaste inrichtingen, buitenlandse onroerende goederen,

---

⁶² Mondelinge vraag nr. 15064 van dhr. Luc Gustin, 17 april 2007, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2006-2007, COM 1278, p. 27-28.

⁶³ Moreau, P. (2005) ‘Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?’, Kluwer, Mechelen, p. 84.

⁶⁴ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 15.

activa die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen, bedrijfsvreemde beleggingen en onroerende goederen gebruikt door bedrijfsleider. Besmette aandelen zoals omschreven in artikel 205ter §1 lid2 WIB 92 worden slechts voor hun fiscale nettowaarde (exclusief de herwaardering) uitgesloten. Hier moet dus wel nog een bijkomende vermindering, gelijk aan het vrijgesteld gedeelte van de herwaarderingsmeerwaarde, doorgevoerd worden.⁶⁵

Met het begrip 'kapitaalsubsidies' wordt het bedrag bedoeld dat overeenkomstig artikel 95 §2 van het KB/WIB 92 op de balans van de vennootschap onder de rubriek VI. Kapitaalsubsidies is opgenomen. Het feit dat de kapitaalsubsidies op basis van de bepalingen in artikel 193bis WIB 92 worden vrijgesteld in de mate dat ze belastbaar worden op grond van de bepalingen in artikel 362 WIB 92, heeft geen invloed op het principe dat hier besproken wordt. Er kan geen eenduidig standpunt ingenomen worden over de fiscale aspecten van situaties waarin de voormelde boekhoudkundige bepalingen niet worden nageleefd, want dit hangt af van en geheel van feitelijke omstandigheden die voor elk geval afzonderlijk zijn.⁶⁶ Auteur Wim Vandenberghe stelt dat, omwille van de gespreide belasting van kapitaalsubsidies, het niet meer dan logisch zou zijn om de uitsluiting van de kapitaalsubsidies dan ook te beperken tot het nog niet belast gedeelte, dat deel uitmaakt van het boekhoudkundig eigen vermogen. Het gedeelte dat geboekt wordt onder de uitgestelde belastingen behoort niet tot dit boekhoudkundig eigen vermogen en dus ook niet tot het basisrisicokapitaal. Er is dus volgens hem geen enkele reden om dit bedrag nog een keer uit te sluiten.⁶⁷

De 'uitgedrukte maar niet verwezenlijkte meerwaarden', ook wel herwaarderingsmeerwaarden genoemd, worden boekhoudkundig opnieuw afgeschreven en a rato daarvan belast. Dhr. Carl Devlies stelde daarom de vraag of het risicokapitaal verminderd moet worden met zowel het vrijgestelde niet-belast gedeelte als het belast gedeelte van de herwaarderingsmeerwaarde, of enkel met het vrijgestelde gedeelte. De Minister van Financiën antwoordde hierop door te zeggen dat dit deel uitmaakt van een onderzoek dat gevoerd wordt door zijn administratie

---

⁶⁵ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 62-63.

⁶⁶ Parlementaire vraag nr. 1604 van mevr. Annemie Roppe, 12 maart 2007, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2006-2007, nr. 164, p. 32150-32151.

⁶⁷ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 63.

en waarvan het resultaat zal opgenomen worden in een circulaire met betrekking tot de fiscale aftrek voor risicokapitaal.⁶⁸ Deze circulaire was op 15 augustus 2007 nog niet beschikbaar. Volgens auteur Wim Vandenberghe dient de vermindering beperkt te worden tot het vrijgesteld gedeelte. Hij leidt dit af uit de verwijzing in artikel 205ter §5 WIB 92 naar artikel 44 WIB 92.⁶⁹

3.4.4 Wijzigingen in de loop van het belastbaar tijdperk

6de correctie: pro-rata wijzigingen in de loop van het belastbaar tijdperk

Artikel 205ter §6 WIB 92 neemt de wijzigingen die zich tijdens het belastbare tijdperk hebben voorgedaan in aanmerking ter preventie van manoeuvres die erin bestaan het eigen vermogen kunstmatig te doen variëren om bij de opening van de balans een hogere berekeningsbasis te kunnen genieten. Deze bepaling is dus eigenlijk ook een specifieke antimisbruikbepaling. Wanneer de in aanmerking te nemen bestanddelen tijdens het belastbaar tijdperk wijzigen, wordt het in aanmerking te nemen risicokapitaal naar gelang van het geval vermeerderd of verminderd om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de boekhoudkundige realiteit. De wijzigingen worden berekend als gewogen gemiddelde en geacht te hebben plaatsgevonden op de eerste dag van de kalendermaand volgend op die waarin ze zich hebben voorgedaan. Elke beweging wordt vermenigvuldigd met het aantal volledige kalendermaanden die nog resteren en gedeeld door het totale aantal kalendermaanden van het belastbaar tijdperk. Op die manier bekomt men een positieve of negatieve gewogen gemiddelde wijziging. De Minister van Financiën lichtte in de Kamercommissie voor Financiën toe dat de pro-rata maatregel enkel de vermogensbestanddelen (voornamelijk de aankoop en verkoop van aandelen) beoogt en dus niet het dagelijks resultaat van de onderneming.⁷⁰

---

⁶⁸ Parlementaire vraag nr. 1058 van dhr. Carl Devlies, 10 januari 2006, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2005-2006, nr. 114, p. 21931-21932.

⁶⁹ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 62.

⁷⁰ Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004, p. 46.

Als er wijzigingen tijdens het belastbaar tijdperk plaatsvinden met betrekking tot bestanddelen die toewijsbaar zijn aan buitenlandse inrichtingen waarvan de inkomsten zijn vrijgesteld krachtens dubbelbelastingverdragen, gelden er speciale voorwaarden en regels die bepaald worden door de Koning bij een na in de Ministerraad vastgesteld besluit.⁷¹

Voorbeeld 1: kapitaalverhoging (statutaire afsluitdatum 31/12)⁷² (BT = belastbaar tijdperk)

Boekhoudkundig eigen vermogen eind BT(X-1):	1000
Kapitaalverhoging 30/06 BT(X) ad $100 = 100 \times 6/12$:	+ 50
Risicokapitaal BT(X):	<u>1050</u>

Voorbeeld 2: terugbetaling kapitaal (statutaire afsluitdatum 31/12)⁷³

Boekhoudkundig eigen vermogen eind BT(X-1):	1000
Terugbetaling kapitaal algemene vergadering op 30/06 BT(X) ad $100 = 100 \times 6/12$:	- 50
Risicokapitaal BT(X):	<u>950</u>

Voorbeeld 3: verkoop besmette aandelen⁷⁴

Boekhoudkundig eigen vermogen eind BT(X-1):	1000
Fiscale nettowaarde (per hypothese = nettoboekwaarde) besmette aandelen eind BT(X-1):	- 100
Initieel risicokapitaal BT(X):	<u>900</u>
Verkoop besmette aandelen 30/03 BT(X) ad 130:	
• Uitboeking fiscale nettowaarde $100 \times 9/12$:	+ 75
• Resultaat op verkoop ad 30 geen invloed op risicokapitaal BT(X)	
Risicokapitaal BT(X):	<u>975</u>

⁷¹ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 15-16.

⁷² Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 67.

⁷³ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 67.

⁷⁴ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 69.

Voorbeeld 4: aankoop besmette aandelen⁷⁵

Boekhoudkundig eigen vermogen eind BT(X-1):	1000
Fiscale nettowaarde (per hypothese = nettoboekwaarde) besmette aandelen eind BT(X-1):	0
Initieel risicokapitaal BT(X):	<u>1000</u>
Aankoop besmette aandelen 30/03 BT(X) ad 100 = 100 x 9/12:	- 75
Risicokapitaal BT(X):	<u>925</u>

Voorbeeld 5: buitenlandse onroerende goederen⁷⁶

De schulden met betrekking tot deze activabestanden moeten maandelijks gesaldeerd worden: een toename van de schulden komt in min van het nettoactief (en in plus van het risicokapitaal) en een afname van de schulden komt in plus van het nettoactief (en in min van het risicokapitaal). Aan- en verkopen van dit soort activa tijdens het lopend boekjaar dienen ook in rekening gebracht te worden. Wijzigingen in het nettoactief ten gevolge van de toepassing van boekhoudkundige waarderingsregels zonder onderliggende juridische verrichting zoals afschrijvingen en waardeverminderingen, hebben enkel uitwerking per statutaire afsluitdatum en bijgevolg geen invloed op het risicokapitaal van het betrokken belastbaar tijdperk. Het eventuele resultaat op de verkoop van dit soort activa heeft ook geen effect op het risicokapitaal van het betrokken belastbaar tijdperk.

Boekhoudkundig eigen vermogen eind BT(X-1):	1000
Nettoactief buitenland onroerend goed in verdragsland eind BT(X-1):	- 200
Initieel risicokapitaal BT(X):	<u>800</u>
Afschrijving ad 60 in BT(X): geen invloed op risicokapitaal BT(X) (wel op risicokapitaal BT(X+1))	
Terugbetaling schuld 30/06 BT(X) ad 40 = 40 x 6/12:	+ 20
Risicokapitaal BT(X):	<u>820</u>

⁷⁵ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 69.

⁷⁶ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 69-70.

Voorbeeld 6: meerdere transacties⁷⁷

- *vennootschap A heeft een afsluitbalans op 31 december 2005 zoals weergegeven;*
- *verder heeft de vennootschap geen vaste inrichtingen, noch onroerend goed buiten België;*
- *de boekwaarde van de deelnemingen is tevens de fiscale nettowaarde en de antimisbruikbepalingen onder §3 van artikel 205ter WIB 92 zijn niet van toepassing op de vennootschap;*
- *de boekhoudkundige herwaarderingsmeerwaarde stemt overeen met de vrijgestelde herwaarderingsmeerwaarde.*

Vennootschap A op 31/12/2005			
<i>Materieel vaste activa</i>	<i>10.000</i>	<i>Kapitaal</i>	<i>2.000</i>
<i>Deelnemingen – FVA</i>	<i>5.000</i>	<i>Uitgiftepremie</i>	<i>900</i>
<i>LT vorderingen</i>	<i>1.500</i>	<i>Herwaarderingsmeerwaarden</i>	<i>1.100</i>
<i>Voorraad</i>	<i>7.500</i>	<i>Reserves</i>	<i>20.500</i>
<i>KT vorderingen</i>	<i>4.500</i>	<i>Kapitaalsubsidies</i>	<i>100</i>
<i>Liquide middelen</i>	<i>12.000</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>400</i>
		<i>Schulden</i>	<i>15.500</i>
Activa	40.500	Passiva	40.500

Volgende relevante transacties doen zich voor in 2006:

- *kapitaalverhoging in januari 2006 middels een incorporatie van een schuld voor de hoofdaandeelhouder van 10.000;*
- *verkoop van een deelneming in april 2006 met een boekwaarde van 2.000 voor een prijs van 5.000, m.a.w. een meerwaarde van 3.000 (in dit voorbeeld wordt ervan uitgegaan dat de meerwaarde op de aandelen slecht tot uitdrukking zal komen in het eigen vermogen bij de afsluiting van het boekjaar en dus geen deel uitmaakt van de pro-rata aanpassing);*
- *een dividenduitkering van beschikbare reserves in november 2006 van 15.000.*

⁷⁷ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 93-94.

Risicokapitaal	31/12/2005	Pro rata	Pro rata	Pro rata
		<i>Kapitaal- verhoging januari</i>	<i>Verkoop aandelen april</i>	<i>Dividend- uitkering november</i>
<i>Kapitaal</i>	2.000	10.000		
<i>Uitgiftepremie</i>	900			
<i>Reserves</i>	20.500			- 15.000
<i>Deelnemingen</i>	- 5.000		2.000	
<i>Pro rata</i>	12/12	11/12	8/12	1/12
Totaal	18.500	9.167	1.333	- 1.250
Berekeningsbasis	27.650			

Voorbeeld 7: meerdere transacties⁷⁸

Op 31 december 2005 beschikt een vennootschap, die per kalenderjaar haar boekhouding voert, over een eigen vermogen van 600.000 euro. Haar actief omvat in het bijzonder:

- eigen aandelen met een fiscale nettowaarde van 15.000 euro;
- een gebouwd onroerend goed dat ter beschikking wordt gesteld voor privégebruik door haar bedrijfsleider van de 1e categorie met een nettoboekwaarde van 356.250 euro; (aankoopwaarde van 395.000, waarvan 20.000 voor de waarde van de terreinen, een geboekte afschrijving van 5% op 375.000, zijnde 18.750, derhalve ontstaat een nettoboekwaarde van 356.250)
- een kunstwerk in brandkast gehouden met een aankoopwaarde van 6.000 euro. (geen enkele afschrijving werd verricht)

Volgende operaties worden uitgevoerd in boekjaar 2006:

- op 23 april 2006 doet de vennootschap een kapitaalsverhoging van 90.000 euro;
- op 16 juli 2006 verkoopt de vennootschap haar kunstwerk voor 13.000 euro en realiseert zo een meerwaarde van 7.000 euro.

In 2006 vindt tevens een fiscale controle plaats op de rekeningen, opgesteld op 31 december 2006, waarna de controleur besluit tot een onderschatting van het actief van 7.500 euro op het gebouw ter beschikking van de zaakvoerder. (Een dergelijk goed maakt geen industrieel onroerend goed uit, waardoor het fiscaal toegelaten afschrijvingspercentage 3% bedraagt in

⁷⁸ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenbergh, p. 106.

plaats van 5%. Er vloeit dus een afschrijvingsexcedent uit voort van $(375.000 \times 5\%) - (375.000 \times 3\%) = 18.750 - 11.250 = 7.500$) De vennootschap past dienvolgens haar boekhouding niet aan.

Het eigen vermogen van deze vennootschap, dat zich kwalificeert voor de notionele interestaftrek voor aanslagjaar 2007, wordt als volgt bepaald:

Boekhoudkundig eigen vermogen:	600.000
+ kapitaalsverhoging: $(90.000 \times 8/12)$	+ 60.000
- fiscale nettowaarde van de eigen aandelen:	- 15.000
- nettoboekwaarde van het gebouw: <i>(ter beschikking van de zaakvoerder)</i>	- 356.250
- nettoboekwaarde van het kunstwerk: <i>(nettoboekwaarde van het uit te sluiten kunstwerk: 6.000, te verminderen met $6.000 \times 5/12$ omwille van het verdwijnen uit het patrimonium in juli 2006, zijnde $6.000 - 6.000 \times 5/12 = 6.000 - 2.500 = 3.500$)</i>	- 3.500
"Gecorrigeerd" eigen vermogen:	285.250

Tijdens het interview met dhr. Zwaenepoel van KPMG Tax Advisers haalde hij een interpretatieprobleem aan inzake de pro rata bepaling voor wijzigingen in het eigen vermogen gedurende het boekjaar. Het voorbeeld is als volgt: Een vennootschap heeft een balans met aan de actiefzijde financiële vaste activa ter waarde van 10 miljoen euro en aan de passiefzijde een eigen vermogen van 1 miljoen euro. Het basisrisicokapitaal van deze onderneming bedraagt bijgevolg $(1 \text{ miljoen} - 10 \text{ miljoen}) = -9 \text{ miljoen}$ euro. We zitten dus met een negatief gecorrigeerd eigen vermogen als basis voor het berekenen van de notionele interestaftrek. Op 30 mei verkoopt de onderneming haar financiële vaste activa, waardoor de correctie wordt opgeheven en het gecorrigeerde eigen vermogen 1 miljoen euro bedraagt. Voor de resterende 7 maanden van dit belastbaar tijdperk heeft de vennootschap recht op een notionele interestaftrek van $(1 \text{ miljoen} \times 3,442\% \times 7/12 =)$ ongeveer 20.078 euro. Het probleem betreft de situatie waarin de onderneming verkeert gedurende de eerste 5 maanden van dit belastbaar tijdperk. Indien we de notionele interest berekenen op het negatieve, gecorrigeerde eigen vermogen levert dit ons een bedrag op van $(-9 \text{ miljoen} \times 3,442\% \times 5/12 =)$ -129.075 euro. Moet dit negatieve bedrag van de eerste 5 maanden nu gecompenseerd worden met het positieve bedrag van de laatste 7 maanden? In dit geval heeft de onderneming dus geen recht op notionele interestaftrek aangezien het negatieve bedrag groter is dan het positieve bedrag. Of mag de onderneming zondermeer genieten van

de notionele interestaftrek berekend over de laatste 7 maanden van het belastbaar tijdperk waarin de besmette aandelen al verkocht zijn? In dit geval heeft de vennootschap recht op een notionele interestaftrek van 20.078 euro. De Tax-afdeling van KPMG heeft dit probleem besproken en is van mening dat er in bovenstaand voorbeeld geen recht op notionele interestaftrek is voor de onderneming. Hoewel dit niet rechtstreeks uit de wetgeving valt af te leiden, is dat de conclusie die KPMG gemaakt heeft na het lezen van een parlementair document. Indien deze vennootschap van de notionele interestaftrek wou genieten, hadden ze volgens hen haar financiële vaste activa maar 5 maanden vroeger moeten verkopen. Dus ook hier is er weer ruimte voor discussie. Anderen kunnen bijvoorbeeld van mening zijn dat de onderneming wel recht heeft op notionele interestaftrek voor de 7 resterende maanden omdat gedurende deze periode de financiële vaste activa al uit de onderneming verwijderd zijn.

3.5 Het aftrekpercentage

In artikel 205quater WIB 92 staat dat de notionele interestaftrek gelijk is aan het bepaalde risicokapitaal vermenigvuldigd met een tarief dat in de verdere paragrafen van dit artikel bepaald wordt. Voor aanslagjaar 2007 zal dit tarief overeenstemmen met het gemiddelde van de door het Rentefonds maandelijks bekendgemaakte referte-indexen J voor het jaar 2005. Dit zijn de lineaire obligaties op 10 jaar, ook wel afgekort als OLO's. Voor latere aanslagjaren wordt dit tarief berekend op basis van het gemiddelde van de referte-indexen J voor het voorlaatste jaar dat voorafgaat aan het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd. Voor aanslagjaar 2008 wordt het tarief dus bepaald op basis van het gemiddelde van de maandelijkse indexen van de lineaire obligaties op 10 jaren voor het jaar 2006. Het tarief voor de latere aanslagjaren mag maximaal 1 procentpunt afwijken van het tarief dat voor het voorgaande aanslagjaar van toepassing was. De Koning kan, bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, beslissen om deze begrenzing niet toe te passen en een ander tarief toe te passen om de aftrek voor risicokapitaal te berekenen. Dit ander tarief is wel steeds beperkt tot het tarief dat overeenstemt met de bovenvermelde referte-index J voor het voorlaatste jaar dat voorafgaat aan het jaar waarnaar het aanslagjaar genoemd wordt. Vervolgens is in dit artikel ook vastgelegd dat het 'in overeenstemming met de

bovenvermelde regels' vastgestelde tarief maximaal 6,5% mag bedragen. Maar ook in dit geval kan de Koning, bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, afwijken van het maximale basistarief.⁷⁹

Vennootschappen die op grond van de bepalingen in artikel 15 §1 van het Wetboek van Vennootschappen als KMO beschouwd worden voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de aftrek voor risicokapitaal wordt genoten, mogen het tarief met een halve procentpunt verhogen. Tot slot vermeldt dit artikel dat de Koning, bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, de regels bepaalt voor de berekening van de aftrek voor risicokapitaal, voor het eerste belastbare tijdperk van een vennootschap en wanneer het belastbare tijdperk langer of korter of langer duurt dan twaalf maanden.⁸⁰

Auteur Peter Moreau stelt dat de verscheidene mogelijkheden van de regering om via de Koning het aftrektarief te veranderen, het feit dat het interesttarief niet per maand, maar op jaarbasis wordt berekend en het feit dat voor sommige vennootschappen het tarief voor de aftrek 2 jaar achterop loopt, er voor zorgen dat het effectieve belastingtarief van jaar tot jaar sterk kan variëren en niet eenvoudig in te schatten valt.⁸¹

KMO-vennootschappen krijgen een toeslag van 0,5% op het algemene tarief. Artikel 15 §1 van het W. Venn. definieert kleine vennootschappen als vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die voor het laatst afgesloten boekjaar maximaal één, of geen enkel, van de volgende criteria overschrijden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50
- jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde: 7.300.000 euro
- balanstotaal: 3.650.000 euro,

Indien het jaargemiddelde personeelsbestand meer dan 100 bedraagt, kan een vennootschap nooit als klein worden aangemerkt, ook niet als slechts maximaal één van de criteria overschreden wordt. Dus voor aanslagjaar 2007 met betrekking tot het boekjaar

---

⁷⁹ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 16.

⁸⁰ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 16-17.

⁸¹ Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 100.

afsluitend per 31 december 2006, moeten deze criteria nagegaan worden voor het boekjaar dat afsluit per 31 december 2005.⁸²

Het basistarief voor de notionele interestaftrek voor aanslagjaar 2007 bedraagt 3,442%. Het KMO-tarief voor ditzelfde aanslagjaar 2007 is gelijk aan 3,942% (3,442 + 0,5).⁸³

Als antwoord op een mondelinge vraag van dhr. Luc Gustin in verband met de criteria op grond waarvan een vennootschap als 'klein' wordt aangemerkt, antwoordde de Minister dat de bovenvermelde criteria van §1 van artikel 15 van het W. Venn. in aanmerking genomen moeten worden, maar dat deze criteria ook getoetst moeten worden aan de paragrafen 2 tot en met 5 van datzelfde artikel. Deze paragrafen bevatten ondermeer voorschriften met betrekking tot startende vennootschappen, boekjaren van meer of minder dan 12 maanden, de berekening van het omzetcijfer en het gemiddelde personeelsbestand en voorschriften met betrekking tot de geconsolideerde wijze waarop de voormelde criteria worden toegepast indien de vennootschap met één of meerdere andere vennootschappen verbonden is.⁸⁴ Een vennootschap die in het vorige boekjaar de criteria zoals bedoeld in artikel 15 §1 niet overschreed, wordt voor het lopende boekjaar als een kleine vennootschap (KMO) aanzien, ook al voldoet ze voor dat boekjaar niet langer aan de daartoe vereiste criteria. Als een vennootschap daarentegen in het vorige boekjaar de criteria overschreed, wordt ze voor het lopende boekjaar niet als een kleine vennootschap (KMO) aanzien, ook al voldoet ze voor dat boekjaar wel aan de daartoe vereiste criteria.⁸⁵

Artikel 73^{4sexties} §2 van het KB/WIB 92 bepaalt dat indien een belastbaar tijdperk meer of minder dan twaalf maanden duurt, het tarief, zoals vastgesteld overeenkomstig artikel 205quater §§1 tot 6 van het WIB 92, vermenigvuldigd wordt met een breuk waarvan de teller gelijk is aan het totaal aantal dagen van het belastbare tijdperk en de noemer gelijk is aan driehonderd vijftien. Bij een boekjaar van bijvoorbeeld 184 dagen, zal het tarief bepaald worden door het normale tarief te vermenigvuldigen met 184/365. Via deze

---

⁸² Moreau, P. (2005) *'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?'*, Kluwer, Mechelen, p. 101.

⁸³ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 83.

⁸⁴ Mondelinge vraag nr. 15065 van dhr. Luc Gustin, 17 april 2007, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2006-2007, COM 1278, p. 27-28.

⁸⁵ Mondelinge vraag nr. 7513 van dhr. Carl Devlies, 29 juni 2005, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2004-2005, COM 665, p. 9-10.

bepaling genieten vennootschappen de notionele interestaftrek geen dag te veel of te weinig. Vennootschappen die werden opgericht hebben er belang bij om een extra lang eerste boekjaar te kiezen. Een boekjaar dat bijvoorbeeld start op 1 juni 2005 en afsluit per 31 december 2006 (aanslagjaar 2007) leidt er toe dat ook van de notionele interestaftrek kan genoten worden over de maanden in het boekjaar 2005. De bepaling van het tarief in verband met verlengde boekjaren zoals hierboven omschreven, maakt geen voorbehoud voor deze situatie.⁸⁶

Voorbeeld: afwijkend belastbaar tijdperk⁸⁷

- Een vennootschap opgericht op 1 maart 2006 en die haar eerste boekjaar afsluit op 31 december 2006 moet een tarief van $(3,442\% \times 306/365 =)$ 2,886% toepassen voor de aftrek voor risicokapitaal voor aanslagjaar 2007.
- Een vennootschap opgericht op 1 oktober 2005 en die haar eerste boekjaar afsluit op 31 december 2006 moet een tarief van $(3,442\% \times 457/365 =)$ 4,310% toepassen voor de aftrek voor risicokapitaal voor aanslagjaar 2007.

3.6 Beperkte overdraagbaarheid van de notionele interestaftrek

In artikel 205quinquies WIB 92 staat te lezen dat indien de aftrek voor risicokapitaal niet wordt verrekend gedurende het belastbaar tijdperk omwille van geen of onvoldoende winst, de voor dat belastbaar tijdperk niet-verleende aftrek achtereenvolgens mag overgedragen worden op de winst van de 7 'volgende jaren'. In de Memorie van toelichting is er sprake van 'volgende belastbare tijdperken'.⁸⁸ De Minister heeft in de Kamercommissie van Financiën aangegeven onder 'volgende jaren', 'kalenderjaren' verstaan moeten worden.⁸⁹ Dit zorgt weer voor een interpretatieprobleem en kan in de praktijk tot heel was discussie

---

⁸⁶ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 103-104.

⁸⁷ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 121.

⁸⁸ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 17.

⁸⁹ Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004, p. 50.

leiden. Auteur Wim Vandenberghe stelt dat ministeriële (administratieve) verduidelijking of reparatiewetgeving zich hier opdringt.⁹⁰

Voorbeeld: overdraagbaarheid⁹¹

- *Wanneer een vennootschap, die haar boekhouding voert volgens het kalenderjaar, aanspraak maakt op de notionele interestaftrek voor aanslagjaar 2007, zal deze maximaal kunnen worden overgedragen op de belastbare inkomsten die overblijven na de VRI- en DBI-aftrek tot 31 december 2013. (VRI = vrijgestelde roerende inkomsten en DBI = definitief belaste inkomsten)*
- *Indien het gaat om een KMO, zoals bedoeld in artikel 215 alinea 2 WIB 92, die een vrijgestelde investeringsreserve aanlegt voor aanslagjaar 2007, zal zij slechts aanspraak kunnen maken op de notionele interestaftrek vanaf aanslagjaar 2010 en deze zal maximaal kunnen worden overgedragen op de belastbare winst (na VRI- en DBI-aftrek) gerealiseerd tot 31 december 2019.*

3.7 Artikel 207 WIB 1992

3.7.1 Geen aftrek van ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen

Het tweede lid van artikel 207 WIB 92 stelt dat geen aftrek van de notionele interestaftrek mag verricht worden op het gedeelte van het resultaat dat voortkomt van abnormale of goedgunstige voordelen ontvangen van verbonden ondernemingen, zoals bedoeld wordt in artikel 79 WIB 92. Het begrip 'abnormaal of goedgunstig voordeel' kan als volgt verduidelijkt worden:

- voordeel: een verrijking van de verkrijger en, wat de verstrekker van het voordeel betreft, geen effectieve vergoeding evenwaardig aan het verstrekte voordeel
- abnormaal: wat in strijd is met de normale gang van zaken, de regels en de gevestigde gebruiken of nog, wat in strijd is met wat in soortgelijke gevallen gebruikelijk is

---

⁹⁰ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 90-91.

⁹¹ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenbergh, p. 127.

- goedgunstige voordelen: voordelen die worden verleend zonder dat zij de uitvoering van een verbintenis zijn of die worden verleend zonder enige tegenprestatie⁹²

Voorbeeld:⁹³

Vennootschap A heeft een groot bedrag aan risicokapitaal en dus een belangrijk potentieel aan notionele interestaftrek. Deze vennootschap koopt van haar hoofdaandeelhouder, vennootschap B, producten aan beneden de marktprijs. Hierdoor verschuift vennootschap B belastbare winst, bestaande uit het verschil tussen de aangerekende prijs en de marktconforme prijs, naar vennootschap A, waar deze niet volledig effectief aan de belasting wordt onderworpen wegens de aftrek voor risicokapitaal.

3.7.2 Controlewijziging

Het derde lid van artikel 207 WIB 92 bepaalt dat in het geval van verwerving of van wijziging tijdens het belastbaar tijdperk van de controle van een vennootschap die niet beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften, de niet-verleende aftrek voor risicokapitaal (zoals bepaald in artikel 205quinquies) wegens geen of onvoldoende winst van de vorige belastbare tijdperken niet meer aftrekbaar is. Enkel de overgedragen aftrek gaat dus verloren bij een niet-verantwoorde controlewijziging, terwijl de aftrek voor het belastbaar tijdperk zelf wel intact blijft.⁹⁴ Deze bepaling is ook van toepassing op de op de vorige investeringsaftrekken en de vorige beroepsverliezen.⁹⁵

De overgedragen notionele interest is dus niet meer aftrekbaar wanneer de verwerving of de wijziging van de controle over een vennootschap niet beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften. Onder de volgende omstandigheden zijn deze rechtmatige behoeften wel vervuld:

- in geval van wijziging van de controle over een vennootschap in moeilijkheden met behoud, zelfs gedeeltelijk, van de tewerkstelling en van de werkzaamheden

---

⁹² Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 109-110.

⁹³ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 110.

⁹⁴ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 103.

⁹⁵ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 18.

uitgeoefend door deze onderneming vóór de verwerving of de wijziging van de controle;

- in geval van wijzigingen van de controle ingevolge overdrachten van aandelen of van bedrijfsleiders binnen een geheel samengesteld uit ondernemingen opgenomen in de boekhoudkundige consolidatie.⁹⁶

Indien een vennootschap, die een verwerving of wijziging van controle ondergaat, zich enige rechtszekerheid wil toe-eigenen, kan ze bij de 'Commissie voor voorafgaande fiscale akkoorden' (Rulingcommissie) van de FOD Financiën een voorafgaandelijk schriftelijk akkoord aanvragen om na te gaan of de in het vooruitzicht gestelde verrichting aan rechtmatige financiële of economische behoeften voldoet.⁹⁷

3.8 Verwerking van de belastingaftrek voor risicokapitaal in de aangifte

De vennootschap zal bij haar aangifte in de vennootschapsbelasting een opgave moeten voegen voor het aanslagjaar waarvoor de aftrek wordt genoten. Het model van deze opgave wordt door de Minister van Financiën of zijn afgevaardigde vastgesteld. Deze bepaling staat te lezen in artikel 205septies WIB 92.⁹⁸

Artikel 77bis van het KB/WIB 92 luidt als volgt: "De in artikelen 205bis tot 205septies van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 omschreven aftrek voor risicokapitaal wordt, tot het bedrag van de restwinst na toepassing van artikel 77 afgetrokken." Artikel 77 regelt de VRI- en de DBI-aftrek. De aftrek voor risicokapitaal vindt dus plaats na de aftrek van de definitief belaste inkomsten (vierde bewerking) en voor de aftrek van de overgedragen fiscale verliezen (vijfde bewerking, geregeld in artikel 78 KB/WIB 92).

---

⁹⁶ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 108.

⁹⁷ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 133.

⁹⁸ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 17.

3.9 Toetsing aan Europeesrechtelijke staatssteun- en aanverwante regels

Artikel 87 §1 van het EG-verdrag stelt dat steunmaatregelen die de vrije mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen als onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt beschouwd worden. Vervalsen duidt op het begunstigen van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties. Het karakter van een fiscale maatregel mag niet selectief zijn en geen uitzondering vormen op het normale belastingregime ten gunste van bepaalde ondernemingen. Het uitdovende regime voor de Belgische coördinatiecentra heeft volgens de Europese Commissie wel een selectief karakter en moet daarom ophouden te bestaan. Hoewel de belastingaftrek voor risicokapitaal gunstiger is voor kapitaalintensieve dan voor arbeidsintensieve sectoren, wordt deze aftrek niet als een steunmaatregel met een selectief karakter beschouwd. Evenmin wordt de notionele interestaftrek in vraag gesteld door de gedragscode die de lidstaten van de Europese Unie ondertekend hebben ter bestrijding van schadelijke belastingconcurrentie. Dit komt omdat deze aftrek deel uitmaakt van de gemeenschappelijke regels ter bepaling van de belastbare grondslag in de vennootschapsbelasting.⁹⁹

3.10 Compensatiemaatregelen & budgettaire neutraliteit

De wetgever heeft getracht om de belastingaftrek voor risicokapitaal budgettair neutraal in te voeren. De kostprijs van de notionele interestaftrek wordt geraamd op 560 miljoen euro. Om de begroting in evenwicht te houden, voorziet de wet ook in een aantal compensatiemaatregelen zoals:

1. de wijziging van de definitie van de verwezenlijkte meerwaarde (artikel 43, WIB 92);
2. de afschaffing van de investeringsaftrek tegen het basispercentage voor de vennootschappen (artikel 201, WIB 92);
3. de afschaffing van het belastingkrediet (artikel 289bis, § 2, WIB 92);
4. het keuzestelsel voor KMO's tussen enerzijds een investeringsreserve of anderzijds de formule van de notionele interestaftrek.¹⁰⁰

---

⁹⁹ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 17-20.

¹⁰⁰ Budgettaire kost en compensaties, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004, p. 9.

Volgens artikel 43 WIB 92 is een verwezenlijkte meerwaarde voortaan op fiscaal vlak gelijk aan het positieve verschil tussen eensdeels de ontvangen vergoeding of de verkoopwaarde bij vervreemding van het goed verminderd met de kosten van vervreemding en anderdeels de aanschaffings- of beleggingswaarde ervan verminderd met de voorheen aangenomen waardeverminderingen en afschrijvingen. De kosten van vervreemding die betrekking hebben op de verrichting waarbij een meerwaarde op activa wordt verwezenlijkt zijn aftrekbaar als beroepskosten. Vroeger kon een belastingplichtige deze kosten in mindering brengen als beroepskosten en was het bedrag van de verwezenlijkte meerwaarde hoger omdat deze kosten ook deel uitmaakten van de vrijstellingsbasis. Doordat ze nu van de vergoeding of verkoopwaarde afgetrokken worden, is het dubbel fiscale effect opgeheven. Voorbeelden van kosten van vervreemding zijn: publiciteitskosten, notariskosten, makelaarskosten, bankkosten, taksen op verrichtingen en verzekering- en dekkingskosten.¹⁰¹

Verder werden de gewone en de gespreide investeringsaftrek voor KMO's op nul gezet en het belastingkrediet waarvan KMO-vennootschappen konden genieten, afgeschaft.¹⁰²

Een laatste compensatiemaatregel vinden we terug in artikel 205nonies WIB 92. Het betreft hier het keuzestelsel voor KMO's. Het artikel zegt dat de aftrek voor risicokapitaal niet van toepassing is voor het belastbaar tijdperk alsmede voor de twee daarop volgende belastbare tijdperken indien een vennootschap een vrijgestelde investeringsreserve, zoals bedoeld in artikel 194quater, aanlegt gedurende het belastbaar tijdperk. Dit artikel bepaalt ook nog dat tijdelijke overdraagbaarheid van 7 jaren in dit geval verlengd wordt met het aantal volle jaren waarvoor geen aftrek voor risicokapitaal kan plaatsvinden.¹⁰³

De aanleg van een investeringsreserve in de belastbare tijdperken verbonden aan de aanslagjaren 2005 en 2006 belet echter niet dat een KMO kan opteren voor de aftrek voor risicokapitaal in het aanslagjaar 2007, aangezien de nieuwe maatregel dan pas van kracht

---

¹⁰¹ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 9.

¹⁰² Van Daele, M. en Van Laere, D. (2006) *'De wet van 22 juni 2005: de notionele interestaftrek & compenserende maatregelen'* (online) (geraadpleegd op 15 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.dvvc.be/documents/news-items/20060105-notionele-intrestaftrek.xml?lang=nl>>

¹⁰³ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 18.

gaat. Het keuzestelsel heeft bijgevolg voor het eerst invloed op de keuze die een vennootschap maakt voor het aanslagjaar 2007.¹⁰⁴

De investeringsreserve houdt in dat KMO's de helft van hun gecorrigeerde gereserveerde winst belastingvrij kunnen houden met een plafond van 18.750 euro. De correcte berekening van deze vrijstelling is complex. De vennootschap is ook verplicht binnen een termijn van drie jaar eenzelfde bedrag als dat van de investeringsreserve te investeren in bepaalde afschrijfbaar materiële of immateriële vaste activa. Bij een investeringsreserve is de vrijstelling uiteindelijk slechts een uitstel van belasting zolang aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde (afzonderlijke rekening van het passief + mag niet worden uitgekeerd) wordt voldaan. Ten laatste bij de vereffening van de vennootschap zal het volledig eigen vermogen uitgekeerd worden aan de aandeelhouders, met inbegrip van het bedrag van de investeringsreserve, waardoor de investeringsreserve belastbaar wordt en toegevoegd wordt aan het fiscaal resultaat van de vennootschap.¹⁰⁵ Dhr. De Prins en dhr. Vanhees van accountingkantoor HLB Fineko NV hebben mij heel wat kunnen bijbrengen over dit keuzestelsel voor KMO's. Dit kan u terugvinden in het vijfde praktijkvoorbeeld van hoofdstuk vijf.

3.11 Inwerkingtreding

De wet van 22 juni 2005 tot invoering van een belastingaftrek voor risicokapitaal zal van toepassing zijn vanaf aanslagjaar 2007. De schrapping (of beter: de op nulzetting) van het registratierecht op de inbrengen in een vennootschap treedt in werking op 1 januari 2006. Om te vermijden dat vennootschappen de afsluitdatum van de jaarrekening kunstmatig gaan wijzigen om zo vroeg mogelijk van de notionele interestaftrek te kunnen genieten, zal elke wijziging van deze afsluitdatum na 29 april 2005 geen invloed hebben op de toepassing van

---

¹⁰⁴ Parlementaire vraag nr. 1056 van dhr. Carl Devlies, 10 januari 2006, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2005-2006, nr. 114, p. 21929-21930.

¹⁰⁵ Van Daele, M. en Van Laere, D. (2006) *'De wet van 22 juni 2005: de notionele interestaftrek & compenserende maatregelen'* (online) (geraadpleegd op 15 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.dvvc.be/documents/news-items/20060105-notionele-intrestaftrek.xml?lang=nl>>

de regels inzake belastingaftrek voor risicokapitaal die van toepassing zijn vanaf aanslagjaar 2007.¹⁰⁶

De aftrek wordt dus voor de eerste maal toegepast voor aanslagjaar 2007. Bepaalde vennootschappen zullen eerder van deze aftrek kunnen genieten dan andere vennootschappen. In het ergste geval kan er een verschil van net geen jaar zijn tussen vennootschap A, die afsluit op 31 december 2006 (aanslagjaar 2007) en vennootschap B, die afsluit op 30 december 2007 (aanslagjaar 2007). Dit staat omschreven in de artikels 200 en 202 van het KB/WIB 92.¹⁰⁷ Of een vennootschap met een statutaire afsluitdatum op 30 juni (die dus pas vanaf 1 juli 2006 in aanmerking komt voor de notionele interestaftrek) zou een dochtervennootschap kunnen oprichten, die vanaf haar oprichting kan genieten van de aftrek voor risicokapitaal, op voorwaarde dat het belastbaar tijdperk van de oprichting verbonden is aan aanslagjaar 2007.¹⁰⁸

Voorbeeld 1: inwerkingtreding¹⁰⁹

Een vennootschap die haar rekeningen normaliter afsluit op 30 juni 2006 (=aanslagjaar 2006) wijzigt haar balansdatum en verlengt ze tot 31 december 2006 (= aanslagjaar 2007). Hoe wordt de aftrek voor risicokapitaal in dit geval berekend als we weten dat elke wijziging van de afsluitdatum na 29 april 2005 geen invloed heeft op de toepassing van de regels inzake notionele interestaftrek?

Een mogelijke oplossing zou zijn om de aftrek toe te staan op het belastbaar resultaat van de tussenperiode van 1 juli 2006 tot 31 december 2006. Deze aftrek moet dan worden berekend aan een verminderd tarief rekening houdend met een boekjaar van 180 dagen (3,442% x 180/365).

Voorbeeld 2: inwerkingtreding¹¹⁰

Een bestaande naamloze vennootschap waarvan de balans aanvankelijk afsloot per 31 oktober 2004 verlengt in de maand oktober 2005 haar boekjaar tot 31 december 2005. In welke

---

¹⁰⁶ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 19.

¹⁰⁷ Moreau, P. (2005) 'Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?', Kluwer, Mechelen, p. 97-98.

¹⁰⁸ Vandenberghe, W. (2006) 'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid', Larcier, Gent, p. 113.

¹⁰⁹ Soetaert, J. et al. (2006) 'De notionele interesten', Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg, p. 142.

¹¹⁰ Parlementaire vraag nr. 1593 van dhr. Dirk Van der Maelen, 28 februari 2007, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2006-2007, nr. 166, p. 32595-32597.

principiële mate kan die naamloze vennootschap aanspraak maken op de notionele interestaftrek?

- *De bepalingen op het gebied van de aftrek voor risicokapitaal zijn van toepassing vanaf aanslagjaar 2007. Bijgevolg kan de vennootschap, die haar boekjaar afsluit op 31 oktober 2004 en dit na 29 april 2005 verlengt tot 31 december 2005, voor het eerst de notionele interestaftrek toepassen voor het belastbaar aanslagjaar tijdperk dat afsluit op 31 december 2006 (=aanslagjaar 2007).*
- *Omdat elke wijziging die vanaf 29 april 2005 aan de afsluitdatum van de jaarrekening wordt aangebracht zonder uitwerking is voor de toepassing van de aftrek voor risicokapitaal, zal de notionele interestaftrek voor aanslagjaar 2007 voor de vennootschap enkel betrekking hebben op de periode gaande van 1 november 2006 tot en met 31 december 2006.*

3.12 Interview met dhr. Wim Van Kerchove, eerstaanwezend inspecteur FOD Financiën en docent vennootschapsbelasting

(de vragenlijst kan u terugvinden in bijlage 2)

In dit gedeelte kan u een korte samenvatting vinden van de antwoorden van dhr. Van Kerchove op basis van de vragen, die u ook kan terugvinden in de vragenlijst in bijlage. Voor elk antwoord staat hetzelfde nummer als de bijhorende vraag. Vraag nr. 8 zal in hoofdstuk 4 aan bod komen. De bijkomende vragen die ik gesteld heb, voornamelijk met betrekking tot een aantal interpretatieproblemen, zijn al aan bod gekomen in de loop van dit derde hoofdstuk bij de onderwerpen waarop de vraag betrekking had.

1) Er is nog geen recente update van de begroting, want de precieze cijfers zijn nog niet bekend. Men wacht op de ingevulde aangifteformulieren voor aanslagjaar 2007. Op basis daarvan zal de belastingadministratie kunnen zien welke bedragen er in de nieuwe code (1 extra lijntje in het belastingaangifteformulier van de vennootschapsbelasting) voor de notionele interestaftrek zal opgenomen zijn.

2) Het is nog wat te vroeg om nu al met zekerheid iets over de effecten van de maatregel te kunnen zeggen. Er zal waarschijnlijk een evaluatie gemaakt worden van de maatregel, maar dit kan ten vroegste gebeuren als de belastingaangiftes voor aanslagjaar 2007 allemaal verwerkt zijn. In een antwoord op een mondelinge vraag van dhr. Bart Tommelein in de Kamer antwoordde de Minister het volgende: "Hoewel de eerste signalen over de effecten die deze maatregel voor de Belgische economie zal hebben positief zijn, zal elke fiscale maatregel, dus ook de bewuste maatregel, na verloop van tijd worden geëvalueerd aan de hand van statistische gegevens die wij verzamelen bij elke inkohiering (verwerken van de aangiftes). De resultaten zullen worden getoetst aan de doelstellingen, onder meer het versterken van de solvabiliteit van de ondernemingen en het creëren van een aantrekkelijk investeringsklimaat."¹¹¹

---

¹¹¹ Mondelinge vraag nr. 11012 van dhr. Bart Tommelein, 28 maart 2006, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2005-2006, COM 906, p. 42-43.

3) Dhr. Van Kerchove denkt dat het aantrekken van buitenlandse bedrijven naar België eerder beperkt zal blijven. We zitten in België immers met een hoog tarief (bijna 34%) voor de vennootschapsbelasting in vergelijking met het Europese gemiddelde, dat 26% bedraagt. Dit hangt ook samen met de zware loonkost in ons land.

De stimulans om te investeren in het eigen vermogen is met de nieuwe maatregel wel aanwezig. Ondernemingen zullen meer geneigd zijn om winsten te reserveren met het oog op een grotere notionele interestaftrek. Alle bedrijven kunnen hier van genieten, niet enkel de KMO's, want hoe groter de omvang, hoe groter het voordeel.

De oorsprong van de belastingaftrek op risicokapitaal was het zoeken naar een alternatief voor de Belgische coördinatiecentra. Dat fiscale stelsel is immers afgeschaft onder Europese druk. Omwille van de eventuele vrees dat de notionele interestaftrek ook als verboden staatsteun zou beschouwd worden door Europa, hebben ze deze maatregel dan ook voor iedereen van toepassing gemaakt. Veel multinationals hebben in België een financieringscentrum en zullen hoogstwaarschijnlijk ook wel geneigd zijn om te blijven nu de notionele interestaftrek een alternatief biedt voor het uitdovende regime van de coördinatiecentra. Een groot deel van hun winsten wordt immers belastingvrij gemaakt via deze maatregel.

4) Andere landen zitten natuurlijk ook niet stil, zo is Nederland bijvoorbeeld ook bezig met het maken van een vergelijkbare maatregel. De voordeelpositie van België wordt voor een stuk teniet gedaan door het hoge, algemene tarief van de vennootschapsbelasting.

5) Het tot nul procent herleiden van het inbrengrecht heeft volgens dhr. Van Kerchove wel enig effect gehad. Dit kunnen we op de grafiek zien in het begin van 2006, want het registratierecht is vanaf 1 januari 2006 afgeschaft. Er dient enkel nog een vast recht van 25 euro betaald te worden. Een aantal ondernemingen hebben gewacht tot begin 2006 alvorens een kapitaalverhoging door te voeren.

6) Het tot nul procent herleiden van het registratierecht in plaats van het volledig af te schaffen is niet gebeurd met de bedoeling om het ooit terug in te voeren. Waarschijnlijk hebben ze dit op deze manier gedaan zodat het registratierecht via een koninklijk besluit op nul gezet kon worden en niet via een nieuwe wet moest aangepast worden.

7) Op een parlementaire vraag over het oneigenlijk gebruik van de regels inzake notionele interestaftrek heeft de Minister geantwoord dat de wet van 22 juli 2005 en het WIB 92 voldoende bepalingen bevatten om mogelijke misbruiken te bestrijden. Hij verwijst hierbij naar de artikelen 207 en 344 §1 van het WIB 92. De Minister en zijn medewerkers pleiten zelf in de informatiecampagnes en de roadshows waaraan zij hun medewerking hebben verleend of nog zullen verlenen voor een normale toepassing van de regels als een goede huisvader en waarschuwen zij voor het bestaan van antimisbruikbepalingen. De Minister wijst ook er ook op dat de Dienst van Voorafgaande Beslissingen steeds open staat om de verrichtingen die en belastingaftrek voor risicokapitaal tot gevolg hebben, te beoordelen.¹¹² Dhr. Van Kerchove sluit zich hierbij aan door te stellen dat het in de praktijk vooral de rulingdienst zal zijn die de krijtlijnen uittekent. Zij krijgen immers veel vragen over mogelijke optimalisaties en beslissen in de praktijk wat toelaatbaar is en wat niet. Hij verwijst ook naar de simulatietheorie van artikel 344 §1 WIB 92. Dit artikel beoogt vooral degenen die de minst belaste weg willen bewandelen en daar allerlei speciale trucs voor gebruiken.

9) Op het gebied van de criteria voor het bepalen van KMO-vennootschappen, heeft de Minister op een aantal parlementaire vragen geantwoord dat heel artikel 15 van het Wetboek van Vennootschappen moet bekeken worden. Hier is al heel wat kritiek op gekomen, want in de wet zelf wordt enkel verwezen naar §1 van artikel 15. Dit kan volgens dhr. Van Kerchove nadelig zijn voor een kleine firma die deel uitmaakt van een grote groep. Door de cijfers op geconsolideerde basis te bekijken, kan die firma immers de verhoging van een half procent voor het tarief van de notionele interestaftrek kwijtspelen. Als een onderneming in geval van betwisting over de criteria van een KMO dit dispuut voor de rechtbank trekt, gaat de kans groot zijn dat deze onderneming gelijk gaat krijgen van de rechter omdat in de wet enkel naar artikel 15 §1 verwezen wordt. De uitspraak zal dan vaak in het nadeel van de belastingadministratie zijn.

---

¹¹² Mondelinge vraag nr. 11012 van dhr. Bart Tommelein, 28 maart 2006, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2005-2006, COM 906, p. 42-43.

10) De bewijslast ligt inderdaad bij de belastingadministratie. In het geval van zuivere privé-investeringen zal er duchtig gediscussieerd kunnen worden, want dat is in de praktijk niet eenvoudig aan te tonen. Wat betreft de beleggingen zonder periodieke inkomsten is er nu wel wat opgehelderd. De Minister heeft immers gezegd dat verzekeringen van tak 26 (vb. obligatiebons) niet van het eigen vermogen afgetrokken moeten worden. Want het is boekhoudkundig en fiscaal verplicht om elk jaar al een stuk van de winst van deze verzekeringen aan te geven. De kapitalisatie-instrumenten (vb. kapitalisatiebeveks) vormen wel een correctiepost. Dit zijn beleggingsvennootschappen die hun inkomsten niet elk jaar uitkeren, maar alles kapitaliseren om dan op het einde een vergoeding met een meerwaarde uit te keren.

11) De vraag of er bijkomende wetgeving gaat komen in verband met de overdracht van de notionele interestaftrek in het geval van reorganisaties zal afhangen van moment dat er enig zicht is op de omvang van de belastingaftrek voor risicokapitaal. Maar het is goed mogelijk dat er een correctie zal komen.

12) De problematiek betreffende de notionele interestaftrek toegepast op ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen is niet nieuw. Dit is niet enkel van toepassing op de notionele interestaftrek, maar op alles van de derde, vierde, vijfde, zesde en zevende bewerking binnen de bepaling van de vennootschapsbelasting. In het geval van ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen, mogen deze aftrekken niet plaatsvinden. Daar wordt nu wel op gecontroleerd, vooral bij de grondige verificaties.

13) In verband met de verschillende KMO-definitieën wist dhr. Van Kerchove het volgende te vertellen. Iemand die een investeringsreserve wil aanleggen, moet kijken naar het tarief van de vennootschapsbelasting (verlaagd tarief). Voor de notionele interestaftrek speelt dit geen rol, er moet enkel nagegaan worden of het een kleine of een grote vennootschap is. Op termijn is het beter om naar één uniforme definitie te gaan, namelijk deze van artikel 15 van het Wetboek van Vennootschappen. Het Arbitragehof heeft in een uitspraak in 2006 gezegd dat het tarief voor de vennootschapsbelasting, zoals bepaald in artikel 215 WIB, geen objectief criterium is. Dit speelt dus ook in het voordeel voor het overstappen op termijn naar artikel 15 W.Venn. ter bepaling van alle fiscale voordelen.

14) Op de vraag of de ruling “central entrepreneur” voordeliger kan zijn als alternatief voor een coördinatiecentrum in plaats van de notionele interestaftrek, kon dhr. Van Kerchove zich niet uitspreken. Dat hangt allemaal af van de bepalingen in die specifieke regeling.

Tot slot van het gesprek heeft dhr. Van Kerchove nog kort zijn persoonlijke mening over de notionele interestaftrek meegedeeld. Hij verkiest een algemene verlaging van het tarief van de vennootschapsbelasting in België boven het nieuwe stelsel van de notionele interest. Dit zou ook veel gemakkelijker geweest zijn in de praktijk. In dat geval had ook iedereen effectief het voordeel ontvangen. Want nu zijn het toch vooral de grote vissen die met het grootste voordeel gaan lopen. Een verlaging van het algemene belastingtarief is ook beter voor de perceptie in het buitenland. België komt dan beter uit de verf wanneer het vergeleken wordt met de omringende landen. Het is volgens dhr. Van Kerchove ook haalbaar om in België het tarief van de vennootschapsbelasting naar beneden te trekken, want als je kijkt wat de notionele interestaftrek budgettair gaat kosten, zal dat ongeveer op hetzelfde gaan uitkomen dan wanneer ze het tarief met een paar procenten verlaagd hadden. Dit zou budgettair ook veel gemakkelijker te begroten zijn omdat uit de statistieken perfect afgeleid kan worden wat de winst is die de bedrijven aangeven. Op die manier is het dus gemakkelijk te berekenen wat het de Staat zal kosten aan verlies van inkomsten wanneer het tarief van de vennootschapsbelasting met een aantal procenten verlaagd wordt. Voor de notionele interestaftrek is het daarentegen wachten op hetgeen de aangiftes van aanslagjaar 2007 zullen tonen. Hij is er wel van overtuigd dat ondanks alles de notionele interestaftrek een fraai geschenk is voor alle ondernemingen die aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn. Het keert ook elk jaar terug en is dus geen éénmalig geschenk.

4 Empirisch onderzoek naar het verband tussen de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen en de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal

Eén van de doelstellingen van het invoeren van een belastingaftrek voor risicokapitaal is het verstevigen van het eigen vermogen van ondernemingen in België. Dit kan gebeuren door winsten in een onderneming te reserveren of door kapitaalverhogingen door te voeren. Het zijn deze kapitaalverhogingen die het onderwerp uitmaken van dit onderzoek. In dit gedeelte van de eindverhandeling wordt een antwoord gezocht op de deelvraag die luidt: 'Bestaat er een zichtbaar verband tussen de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal en de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen?'

De wet van 22 juni 2005 tot invoering van een belastingaftrek voor risicokapitaal is op 30 juni 2005 in het Belgisch Staatsblad verschenen. De wet zelf gaat van kracht vanaf aanslagjaar 2007. Dit komt voor de meeste ondernemingen waarvan het boekjaar samenvalt met het kalenderjaar, overeen met het jaar 2006. De laatste 6 maanden van 2005 zijn dan ook een belangrijk aandachtspunt in dit onderzoek. Gedurende deze maanden hadden bedrijven de tijd om hun eigen vermogen te maximaliseren teneinde een goede berekeningsbasis voor het risicokapitaal te verkrijgen. Voor aanvang van dit onderzoek bestond dan ook het vermoeden dat het aantal kapitaalverhogingen in deze periode wel eens zou kunnen toegenomen zijn.

Het jaar 2006 verdient ook speciale aandacht in dit praktijkonderzoek. De afschaffing (op nulzetting) van het registratierecht trad immers in werking op 1 januari 2006. Waarschijnlijk waren ook niet alle ondernemingen, die hun risicokapitaal willen verhogen, gehaast om al in 2005 een kapitaalverhoging door te voeren. Een reden hiervoor kan zijn dat het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 2007 voor deze ondernemingen niet op 1 januari 2006 begon, maar een (aantal) maand(en) later. Deze ondernemingen hebben dan misschien gewacht tot in 2006 om tevens van de afschaffing van het registratierecht op inbrengen te kunnen genieten.

Oorspronkelijk zat er ook een onaantastbaarheidsvoorwaarde in de wetgeving over de notionele interestaftrek. Deze onaantastbaarheidsvoorwaarde voorzag in een reservering van het bedrag, gelijk aan de voor het belastbaar tijdperk verleende aftrek, op een afzonderlijke rekening van het passief en dit gedurende het belastbaar tijdperk zelf en de drie daarop volgende jaren.¹¹³ Hier is veel kritiek op gekomen omdat deze bepaling het concept van de notionele interestaftrek een stuk minder aantrekkelijk maakte. De bepaling is dan ook uit de wetgeving verwijderd nog voordat de notionele interestaftrek in werking getreden was. De wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact heeft deze tijdelijke onaantastbaarheidsvoorwaarde geschrapt.¹¹⁴ Het zou dus misschien kunnen dat dit ook een invloed gehad heeft op het aantal kapitaalverhogingen in 2006. We denken dan bijvoorbeeld aan bedrijven die eerst geen acties wilden ondernemen inzake de notionele interestaftrek en die dan omwille van het schrappen van deze bepaling toch nog hun eigen vermogen hebben willen optimaliseren door middel van een kapitaalverhoging.

4.1 Gegevensverzameling

Eerst dient wel de opmerking gemaakt te worden dat dit onderzoek enkel het aantal kapitaalverhogingen beoogt, en niet de totale bedragen van deze kapitaalverhogingen. Via de website van de Federale Overheidsdienst Justitie is het mogelijk om het aantal kapitaalverhogingen dat geregistreerd staat in het Belgisch Staatsblad op te zoeken.¹¹⁵ Om te weten met welk bedrag het kapitaal verhoogd is, moet je elk document openen en dit bedrag in de tekst opzoeken. Dit is onbegonnen werk indien dit handmatig dient gedaan te worden. Daarom wordt in dit onderzoek de veronderstelling gemaakt dat aan de hand van het aantal geregistreerde kapitaalverhogingen ook iets gezegd kan worden over het eventuele bestaan van een trend tot het versterken van het eigen vermogen in functie van de notionele interestaftrek.

---

¹¹³ Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001, p. 17.

¹¹⁴ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent, p. 93.

¹¹⁵ Federale Overheidsdienst Justitie (online) Deze website is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.ejustice.just.fgov.be/tsv/tsvn.htm>>

Een andere belangrijke nuancering bij de gegevensverzameling betreft de onderliggende reden van de kapitaalverhogingen. Het getal dat overeenstemt met het aantal geregistreerde kapitaalverhogingen, bevat niet enkel deze kapitaalverhogingen die doorgevoerd zijn met het oog op de belastingaftrek voor risicokapitaal. Zo heb ik bijvoorbeeld opgemerkt dat er ook kapitaalverhogingen op basis van een van incorporatie van de beschikbare reserves tussen de verzamelde gegevens zitten. Deze kapitaalverhogingen zijn uiteraard niet doorgevoerd in functie van de notionele interestaftrek, want het totale eigen vermogen verandert op die manier niet.

Sommige kapitaalverhogingen hebben ook betrekking op de omzetting naar euro. Het gaat dan om zeer kleine bedragen die enkel tot doel hebben om van het totaal geplaatst kapitaal van een onderneming weer terug een mooi afgerond getal te maken.

Hoewel deze imperfecties niet uit de verzamelde gegevens gefilterd werden, wordt verondersteld dat dit geen afbreuk doet aan het globaal beeld van de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen, aangezien dit voor alle opgezochte gegevens van toepassing is.

Het resultaat van de gegevensverzameling kan u terugvinden in de tabellen 1 tot en met 5 in bijlage 3. Tabel 1 bevat de cijfers in verband met het totaal aantal kapitaalverhogingen per maand en per jaar, en dit vanaf de maand januari 2000 tot en met de maand juni 2007. Elk cijfer in deze tabel is het de som van het resultaat van twee zoekopdrachten. Ik heb namelijk zowel de Nederlandstalige zoekterm 'kapitaalverhoging' als de Franstalige zoekterm 'augmentation(s) de capital' gebruikt om over zo volledig mogelijke cijfers te beschikken.

De tabellen 2 tot en met 5 bevatten cijfers van het aantal kapitaalverhogingen opgesplitst per rechtsvorm. Dit levert dan vier groepen op. Voor drie specifieke rechtsvormen, namelijk NV, BVBA en CVBA heb ik de cijfers telkens opnieuw opgezocht via de website. Elk cijfer in tabel 2 tot en met 4 bestaat uit de som van de resultaten van 4 zoekopdrachten. Ik heb telkens gezocht op basis van de Nederlandstalige en de Franstalige zoekterm zoals reeds hierboven vermeld en daarenboven ook nog een opsplitsing gemaakt in zowel de Nederlandstalige als de Franstalige term van de rechtsvorm. (NV en SA; BVBA en SPRL; CVBA en SCRL) Dit vormt dan telkens 4 mogelijke combinaties die ik samengeteld heb om dan vervolgens in de tabellen te zetten. De cijfers in tabel 5 vormen een restgroep die ik 'overige rechtsvormen' genoemd heb. Hierin zitten ondermeer de rechtsvormen VGA, VEG en

VOF. Deze cijfers heb ik berekend door de cijfers van de rechtsvormen NV, BVBA en CVBA van de cijfers betreffende het totaal aantal kapitaalverhogingen af te trekken.

De tabellen 6 tot en met 9 uit bijlage 3 bevatten het percentage kapitaalverhogingen van de betreffende rechtsvorm ten opzichte van het totaal aantal kapitaalverhogingen. Ik heb dit het relatief aantal kapitaalverhogingen genoemd.

Tabel 10 en 11 uit bijlage 3 bevatten de gemiddelden van het aantal kapitaalverhogingen. Voor de maanden januari tot en met juni is dit gemiddelde bepaald op basis van de cijfers van de 2000 tot en met juni 2007. Voor de maanden juli tot en met december en voor de jaarbasis zijn de gemiddelden gebaseerd op basis van de cijfers van de jaren 2000 tot en met 2006. Omdat in 2001 het aantal kapitaalverhogingen aanzienlijk hoger lag in vergelijking met de andere jaren, heb ik de gemiddelden nog een keertje opnieuw berekend met uitzondering van het jaar 2001. Op basis hiervan heb ik later telkens twee grafieken gemaakt, één op basis van de gewone gemiddelden en één op basis van de gemiddelden zonder 2001, om te zien of dit veel verschil zou geven.

Tabel 12 en 13 uit bijlage 3 geven de gemiddelde cijfers weer van het relatief aantal kapitaalverhogingen. Dit is het aantal kapitaalverhogingen per specifieke rechtsvorm vergeleken met het totaal aantal kapitaalverhogingen.

4.2 Gegevensverwerking

Op basis van de tabellen in bijlage heb ik een aantal grafieken opgesteld. Deze grafieken kan u ofwel hieronder in de tekst terugvinden, ofwel in bijlage. De grafieken 1 tot en met 8 hebben betrekking op het totaal aantal kapitaalverhogingen bij alle rechtsvormen samen.

Voor de NV's zijn de grafieken 9 tot en met 16 van toepassing, voor de BVBA's de grafieken 17 tot en met 24 en voor de CVBA's de grafieken 25 tot en met 32. De grafieken 33 tot en met 40 hebben betrekking op de overige rechtsvormen.

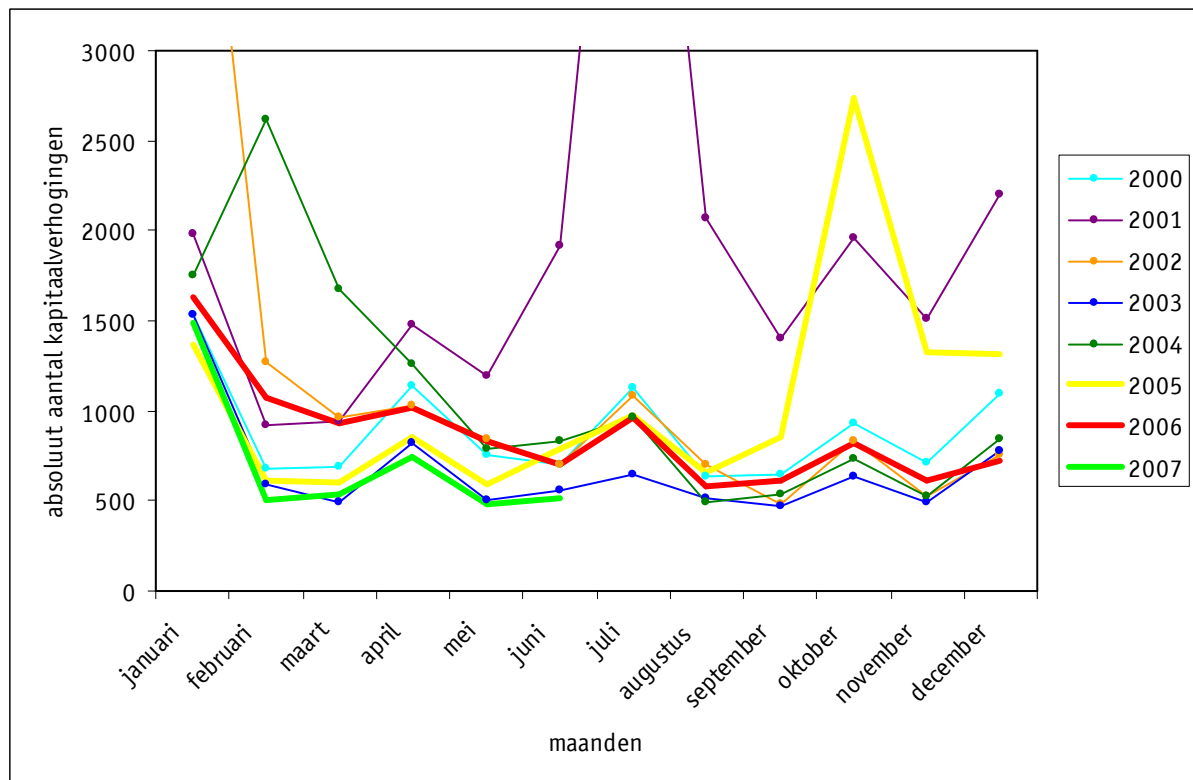
De grafieken met betrekking tot de NV's, BVBA's, CVBA's en de overige rechtsvormen geven zowel de evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen als de evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen weer. Met het absoluut aantal bedoel ik gewoon de cijfers zoals ik deze heb opgezocht op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie. Het relatief aantal kapitaalverhogingen is het percentage kapitaalverhogingen van een specifieke rechtsvorm in vergelijking met het totaal aantal kapitaalverhogingen in een zelfde periode. Deze grafieken kunnen gebruikt worden om de conclusies uit de grafieken met het absoluut aantal kapitaalverhogingen te verifiëren.

De grafieken waarin een vergelijking wordt gemaakt met het gemiddelde zijn ook bedoeld als een extra controle. Enkel de cijfers voor de jaren 2005, 2006 en 2007 worden hierin samen afgebeeld met het gemiddelde. Dit gemiddelde is berekend op basis van de cijfers van alle jaren, ofwel op basis van de cijfers van alle jaren met uitzondering van 2001. Zoals reeds vermeld is dit bewust zo gekozen omdat het jaar 2001 een zeer groot aantal kapitaalverhogingen laat zien. De cijfers van 2001 halen bijgevolg het gemiddelde naar boven. Omwille van deze reden kan u dus telkens de grafieken met de twee verschillende gemiddelden met elkaar vergelijken.

4.3 Analyse van de grafieken

Een aantal grafieken zal hier in de tekst opgenomen worden. De overige grafieken kan u terugvinden in bijlage 4. De grafieken zijn allemaal voorzien van een vast nummer, op die manier kan u ze gemakkelijk terugvinden.

4.3.1 Alle rechtsvormen samen (totaal aantal kapitaalverhogingen)

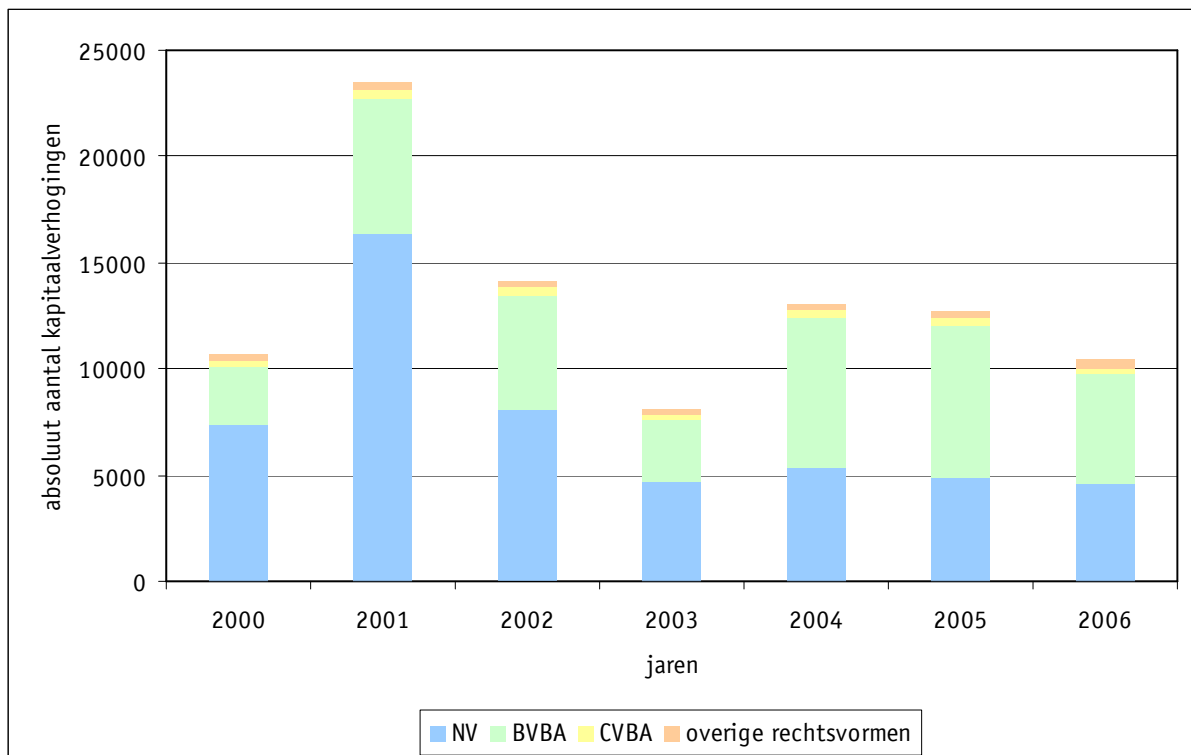
Grafiek 1: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij alle rechtsvormen per maand

Grafiek 1 heb ik besproken met dhr. Wim Van Kerchove. Volgens hem mag de piek in de maanden september, oktober, november en december van 2005 (deels) toegeschreven worden aan de notionele interestaftrek. Deze kapitaalverhogingen zijn dan doorgevoerd met het oog op een hoog basisrisicokapitaal voor aanslagjaar 2007. Begin 2006 is ook nog enig effect zichtbaar, want de ondernemingen genieten vanaf dan ook van de afschaffing van het registratierecht. Enkel een vaste bijdrage van 25 euro is dan nog verschuldigd wanneer men

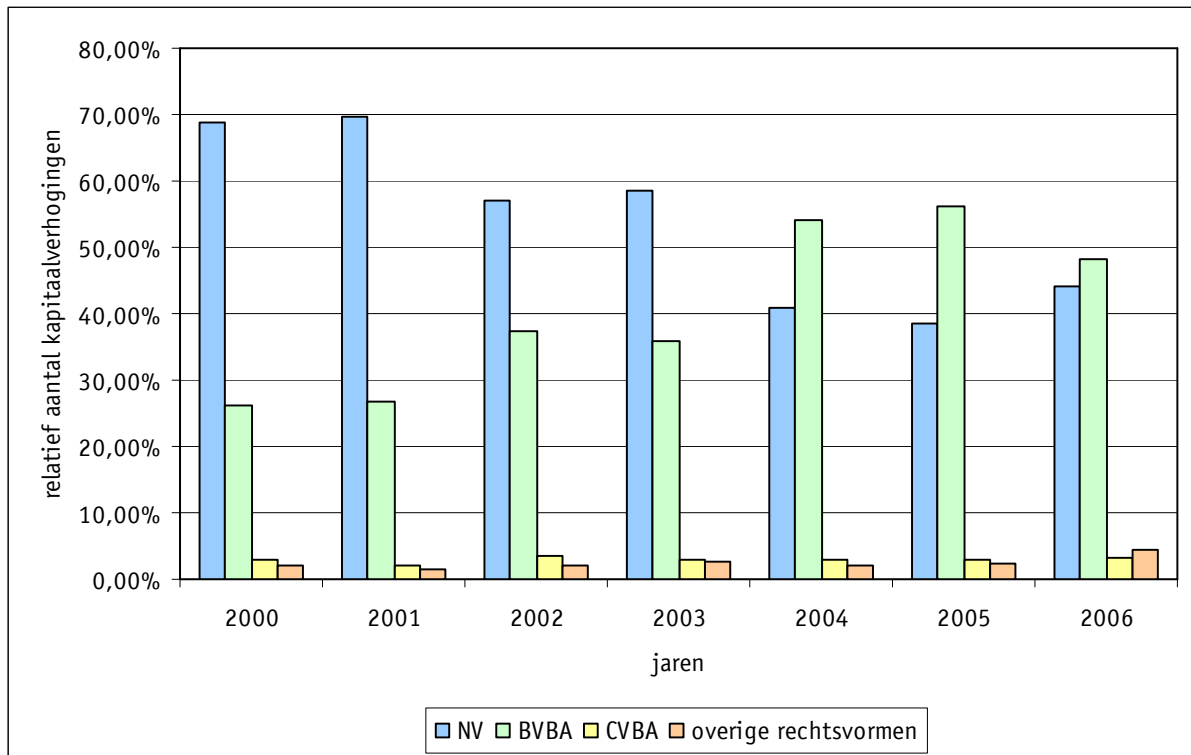
een inbreng wil doen in een vennootschap. Zoveel te vroeger er een kapitaalverhoging in 2006 wordt doorgevoerd, zoveel te meer notionele interestaftrek kan de onderneming genieten. Dit komt omdat een verhoging van het eigen vermogen in de loop van het boekjaar 2006 pro rata volgens het aantal maanden meetelt voor het aanslagjaar 2007.

Voor de piek begin 2004 had dhr. Van Kerchove niet zo direct een verklaring. Het groot aantal kapitaalverhogingen gedurende heel 2001 en de piek begin 2002 zouden misschien met de omzetting naar de euro te maken kunnen hebben.

Op de grafieken 3 en 4 kunnen we zien dat het aantal kapitaalverhogingen eind 2005 en begin 2006 rondom of boven het gemiddelde liggen. Grafiek 4 met het gemiddelde berekend zonder 2001 geeft dit beeld iets positiever weer dan grafiek 3, waarin het gemiddelde wel de resultaten van 2001 bevat.

Grafiek 5: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen opgesplitst per rechtsvorm

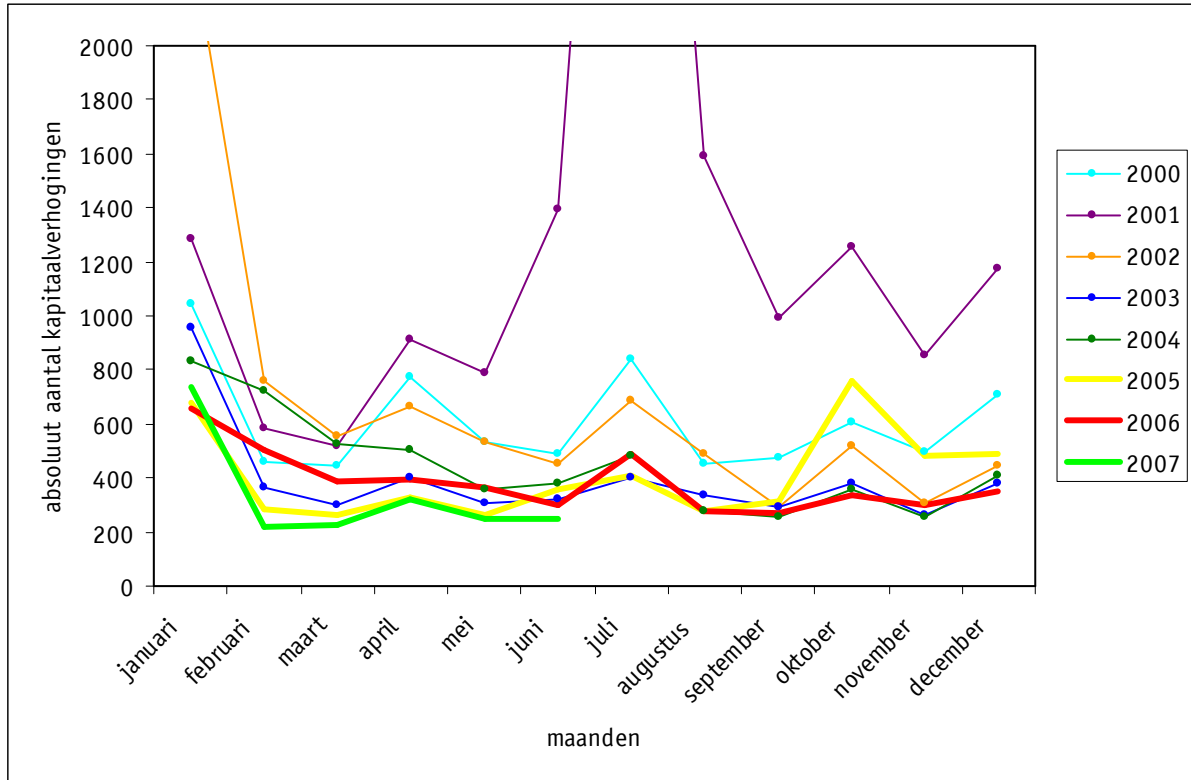

Grafiek 8: vergelijking van de evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen tussen de rechtsvormen onderling

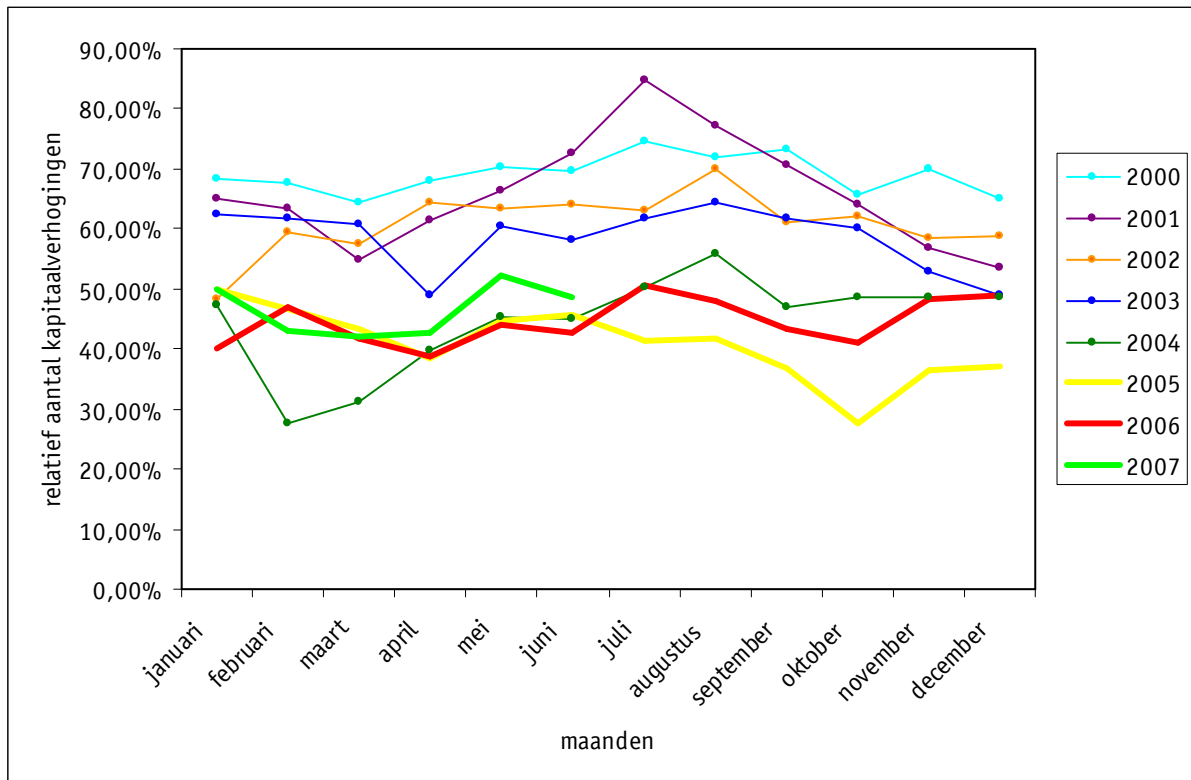
De grafieken 5 tot en met 8 geven een beeld weer van hoe het totaal aantal kapitaalverhogingen is opgebouwd wanneer we dit splitsen volgens rechtsvorm. Op de grafieken 6 en 8 zien we dat het aantal kapitaalverhogingen bij NV's de laatste jaren aandeel verliest ten opzichte van de BVBA's. In de jaren 2004, 2005 en 2006 maken de BVBA's zelfs de grootste groep uit inzake het aantal kapitaalverhogingen.

4.3.2 De Naamloze Vennootschappen (NV's)

Grafiek 9: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de NV's per maand

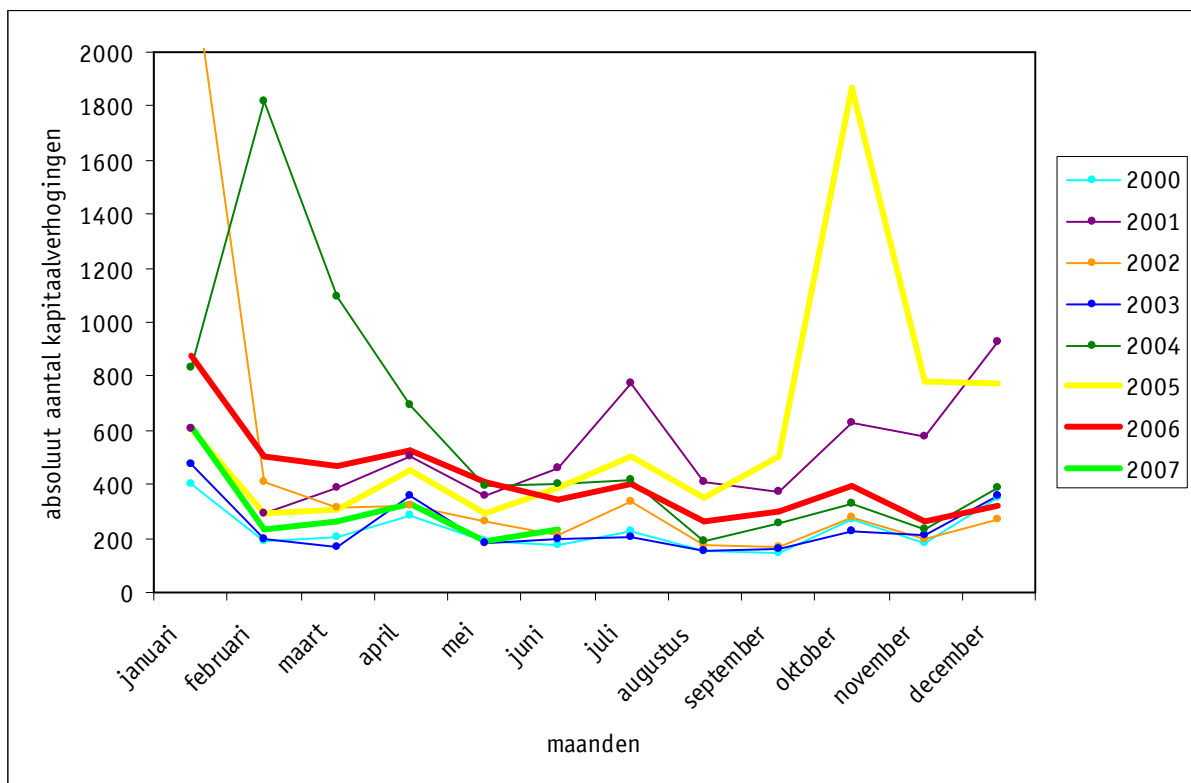
Grafiek 11: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de NV's per maand

Op basis van grafiek 9 kunnen we afleiden dat het niet zo simpel is om een uitspraak te doen over het aantal kapitaalverhogingen dat eventueel gekoppeld kan worden aan de notionele interestaftrek. De jaren 2005, 2006 en 2007 tonen niet echt maanden met een piek. We mogen dan misschien voorzichtig concluderen dat NV's minder geneigd zijn tot het inbrengen van nieuw kapitaal in de vennootschap met het oog op de notionele interestaftrek. Grafiek 11 bevestigt dit enigszins, al moeten we er wel rekening mee houden dat hier ook het effect zichtbaar is van de daling van de laatste jaren van het aandeel inzake kapitaalverhogingen bij de NV's ten opzichte van het totaal aantal kapitaalverhogingen.

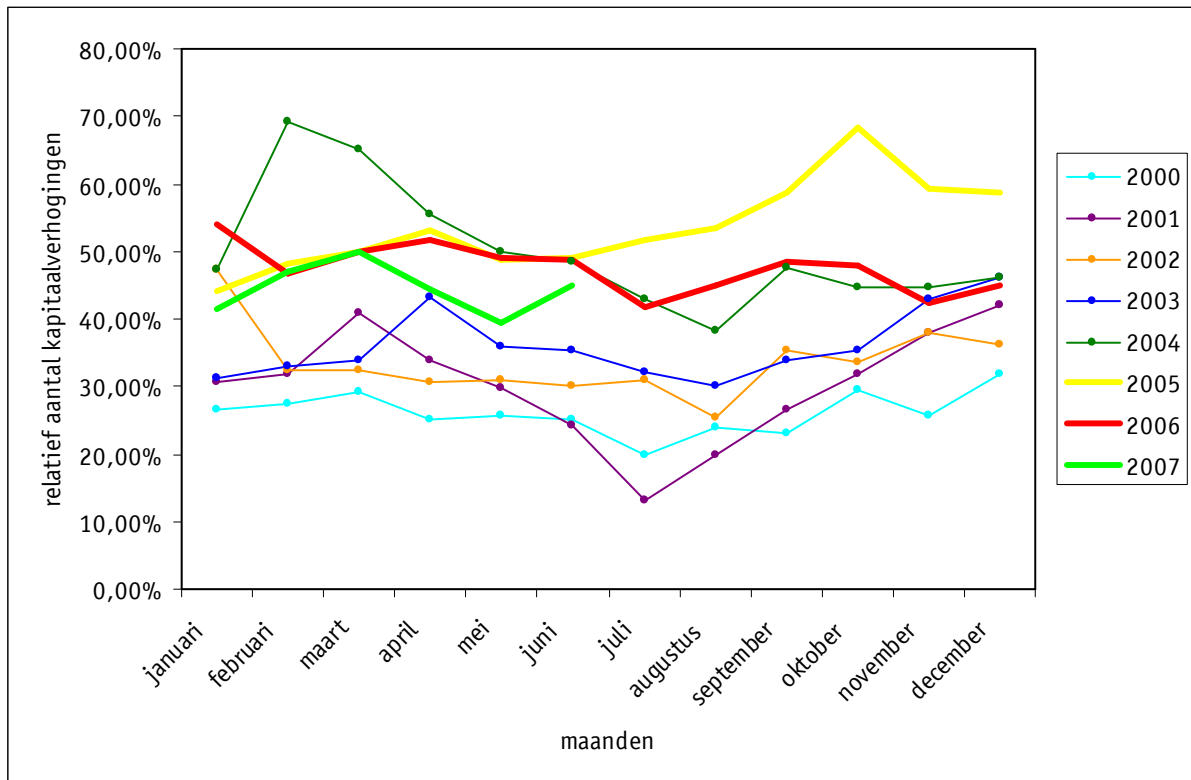
De grafieken 13 en 14 laten ons zien dat enkel in het laatste deel van 2005 het aantal kapitaalverhogingen bij NV's in de buurt komt van het gemiddelde of daar net boven ligt. Grafiek 15 en 16 geven weer dat het relatief aantal kapitaalverhogingen in de jaren 2005, 2006 en 2007 bijna nooit boven het gemiddelde uitkomt.

De algemene conclusie inzake de evolutie van het aantalkapitaalverhogingen bij NV's moet zeer voorzichtig omschreven worden. Het lijkt er op dat deze vennootschappen minder geneigd zijn tot het doorvoeren van kapitaalverhogingen met het oog op de notionele interestaftrek. Er is weinig effect zichtbaar op de grafieken met betrekking tot de NV's. Als er dan al sprake van enig effect mag zijn, dan speelt dit zich af gedurende de laatste maanden van 2005. Waarschijnlijk maken NV's eerder gebruik van reserves en overgedragen winst om het eigen vermogen te versterken.

4.3.3 De Besloten Vennootschappen met Beperkte Aansprakelijkheid (BVBA's)

Grafiek 17: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's per maand

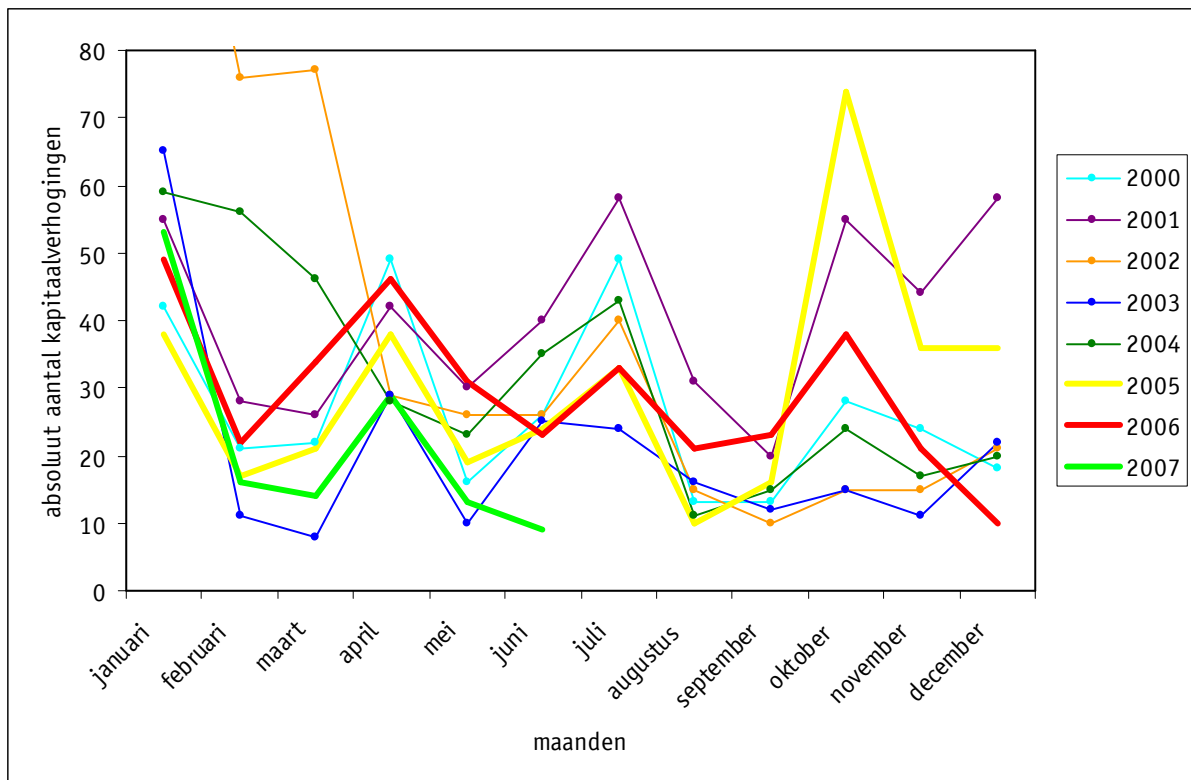
Grafiek 19: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's per maand

Wat betreft de BVBA's kunnen we op grafiek 17 zien dat het effect van de notionele interestaftrek hier eventueel duidelijker meespeelt. De piek eind 2005 en het sterke begin van het aantal kapitaalverhogingen in 2006 kunnen aan de belastingaftrek voor risicokapitaal gerelateerd worden. Op deze grafiek is ook duidelijk dat de piek begin 2004 bij het totaal aantal kapitaalverhogingen (alle rechtsvormen) veroorzaakt werd door het aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's, aangezien we diezelfde piek in deze grafiek terugvinden. Grafiek 19 bevestigt deels het voorgaande, al moeten we er hier ook rekening mee houden dat het aandeel van de BVBA's in het totaal aantal kapitaalverhogingen de laatste jaren toegenomen is ten koste van de NV's.

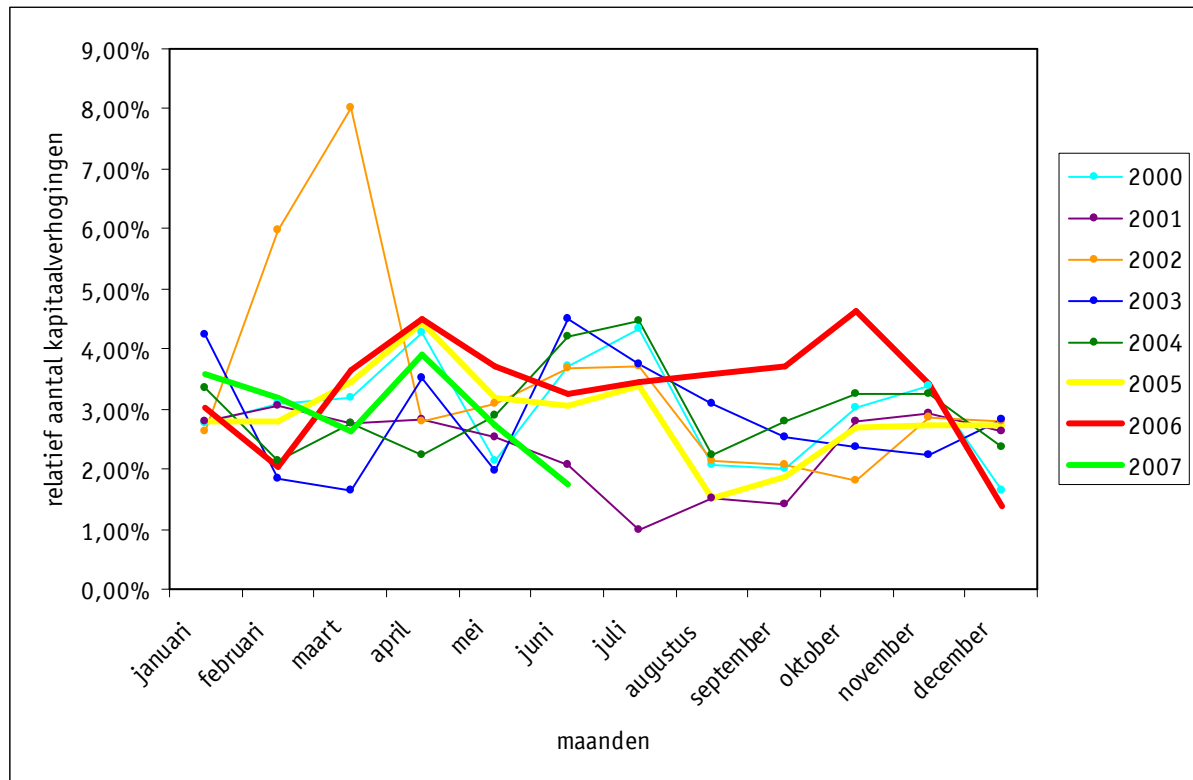
Op de grafieken 21 tot en met 24 zien we dat zowel op basis van het absoluut en het relatief aantal kapitaalverhogingen, als in vergelijking met het gemiddelde berekend met of zonder de resultaten van 2001, de kapitaalverhogingen bij BVBA's eind 2005 en begin 2006 voor het merendeel duidelijk boven het gemiddelde in elke grafiek liggen.

Wat betreft de algemene conclusie voor de BVBA's, mogen we toch met enige voorzichtigheid besluiten dat de invoering van de notionele interestaftrek wel degelijk invloed heeft gehad op het aantal geregistreerde kapitaalverhogingen bij deze vennootschappen. Indien we de veronderstelling maken dan vooral kleinere bedrijven het statuut van BVBA hebben, is dit ook in de lijn van de doelstelling van de notionele interestaftrek. Het stimuleren van de versterking van het eigen vermogen van ondernemingen in het algemeen en KMO's in het bijzonder lijkt dus in de praktijk resultaten voort te brengen. Het ziet er naar uit dat BVBA's hun eigen vermogen hebben willen versterken met het oog op de belastingaftrek voor risicokapitaal.

4.3.4 De Coöperatieve Vennootschappen met Beperkte Aansprakelijkheid (CVBA's)

Grafiek 25: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's per maand

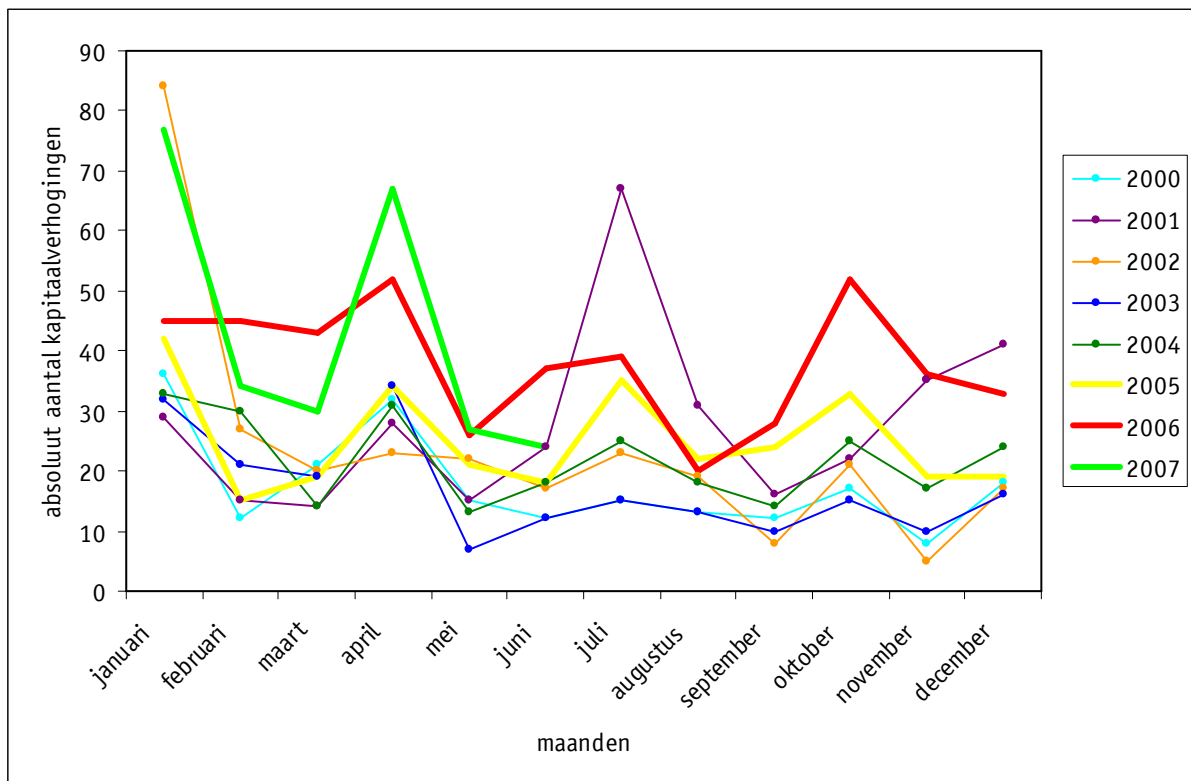
Grafiek 27: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's per maand

Op basis van grafiek 25 is het moeilijk om een uitspraak te doen. Het enige dat duidelijk opvalt is de piek eind 2005, die bij de reeds besproken rechtsvormen ook telkens zichtbaar was. Grafiek 26 toont dat het aantal kapitaalverhogingen bij deze rechtsvorm afneemt de laatste jaren. Als we kijken naar grafiek 27 lijkt het alsof de invoering van de notionele interestaftrek bijna geen effect gehad heeft op het aantal kapitaalverhogingen bij CVBA's omdat het relatief aantal kapitaalverhogingen geen hoge waarden vertoont in de tweede helft van 2005 en begin 2006. Volgens mij mag deze conclusie gemaakt worden omdat grafiek 28 duidelijk laat zien dat het relatief aantal kapitaalverhogingen bij CVBA's constant rond de 3% schommelt vanaf 2002 tot en met 2006.

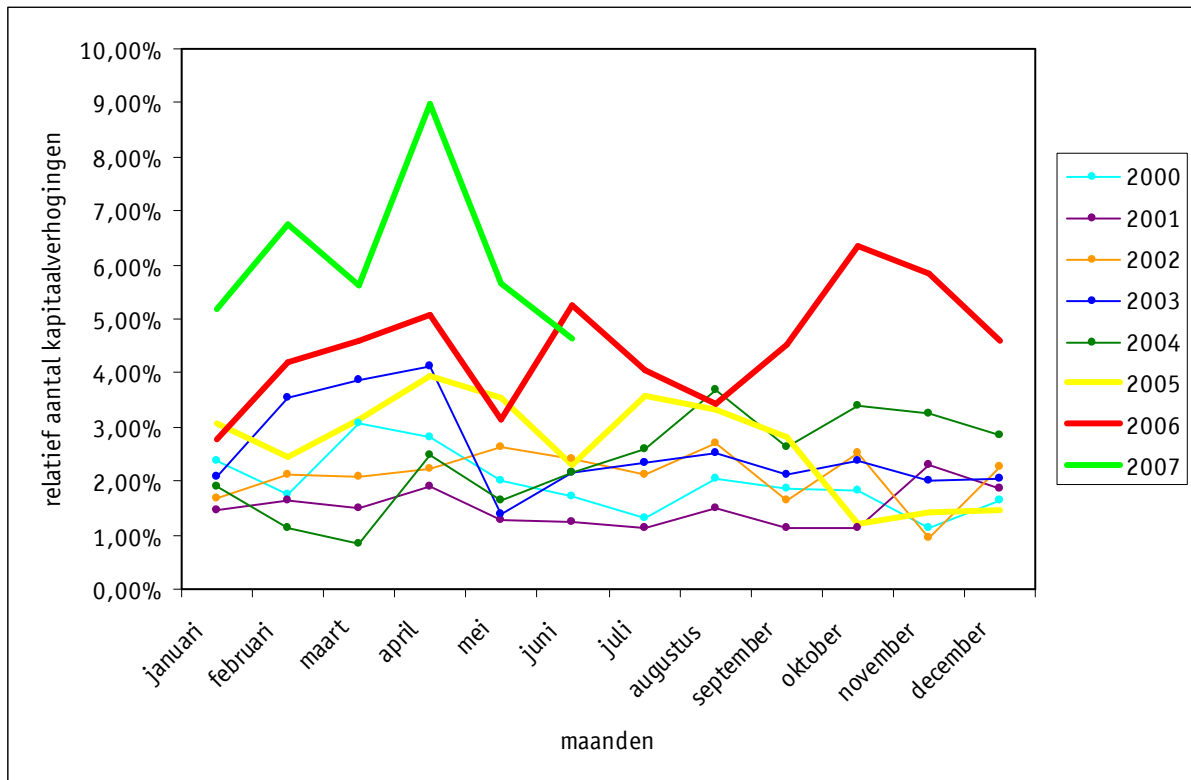
De grafieken 29 en 30 tonen dan weer iets helemaal anders. Afgaande op deze voorstellingen, lijkt het dan toch weer alsof er eind 2005 en in de maanden maart, april en mei van 2006 een groter aantal kapitaalverhogingen zijn doorgevoerd ten opzichte van het gemiddelde. Vreemd genoeg wordt dit weer volledig ontkracht door het beeld van de grafieken 31 en 32. Het relatief aantal kapitaalverhogingen ligt eind 2005 en begin 2006 duidelijk onder het gemiddelde.

Over de CVBA's durf ik dan ook geen éénduidige algemene conclusie uit te spreken. Op basis van het absoluut aantal kapitaalverhogingen lijkt er begin 2005 een kleine verhoging zichtbaar te zijn. Maar op basis van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij deze rechtsvorm is van deze verhoging absoluut geen sprake meer in de laatste maanden van 2005. Bij de NV's zijn we dit ook tegengekomen, maar omdat daar het relatief aantal kapitaalverhogingen de laatste jaren aan het afnemen was en dit bij de CVBA's helemaal niet het geval is (want ongeveer constant), kan er niet echt een verklaring gegeven worden waarom op de grafieken met het relatief aantal kapitaalverhogingen de cijfers eind 2005 niet boven het gemiddelde gelegen zijn. Bij de CVBA's lijkt het er dus sterk op dat er weinig effect van de notionele interestaftrek meespeelt inzake het aantal kapitaalverhogingen. Dit is dan ook de rechtsvorm waar het moeilijkst een conclusie bij geformuleerd kan worden.

4.3.5 De overige rechtsvormen

Grafiek 33: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen per maand

Grafiek 35: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen per maand

Op grafiek 33 is te zien dat de laatste maanden van 2005 niet echt een duidelijk trend weergeven van een groei van het aantal kapitaalverhogingen met het oog op de notionele interestaftrek. Dit geldt ook voor 2006 en 2007. We zien wel dat deze laatste drie jaren (2005, 2006 en 2007) het absoluut aantal kapitaalverhogingen over alle maanden bekeken hoger ligt dan de jaren daarvoor. Grafiek 34 bevestigt dit door het weergeven van een stijging van het aantal kapitaalverhogingen van 2003 tot en met 2006. Als we het aantal in 2003 vergelijken met dat van 2006 kunnen we zelfs spreken van meer dan een verdubbeling van dit aantal. Kijken we dan vervolgens naar het relatief aantal kapitaalverhogingen op de grafieken 35 en 36, dan zien we ongeveer hetzelfde. Dus ook in vergelijking met het totaal aantal kapitaalverhogingen neemt het aandeel van deze rechtsvormen duidelijk toe.

De grafieken 37 tot en met 40 met de gemiddelden geven ongeveer eenzelfde beeld. Het jaar 2005 schommelt in elke grafiek rondom het gemiddelde, terwijl de jaren 2006 en 2007 daar telkens duidelijk boven liggen.

Het algemeen besluit voor deze rechtsvormen dient dan ook weer zeer voorzichtig omschreven te worden. Het lijkt er wel op dat de invoering van de notionele interest effect heeft op het aantal kapitaalverhogingen bij deze overige rechtsvormen, maar dan wel met wat uitstel. Het einde van 2005 toont niet echt dezelfde piek aan zoals we die al eerder gezien hebben bij de andere rechtsvormen. Misschien is het zo dat de ondernemingen die een van de overige rechtsvormen bezitten, gewacht hebben tot 2006 alvorens een kapitaalverhoging door te voeren, zodat ze gebruik konden maken van de afschaffing van het registratierecht op inbrengen. Dit is echter een veronderstelling en moet met enige voorzichtigheid aangenomen worden.

5 Praktijkvoorbeelden met betrekking tot de notionele interestaftrek

5.1 Praktijkvoorbeeld van een anoniem bedrijf (interview met dhr. Wauters)

Het gaat hier om een familiebedrijf dat niet voldoet aan de criteria om als een KMO beschouwd te worden. Het normale tarief van de vennootschapsbelasting is dus van toepassing op dit bedrijf. Dit familiebedrijf is rendabel en draait een aanzienlijke omzet. De winsten volstaan grotendeels om de investeringen te financieren. Deze onderneming is een dochter van een Luxemburgse holdingvennootschap. Dit is destijds zo gekozen vanwege het interessant fiscaal stelsel. Naast deze onderneming heeft de holding nog een aantal andere dochtervennootschappen, waaronder een 50% participatie of joint-venture met een Nederlands bedrijf.

Vroeger keerde deze onderneming dividenden uit aan de Luxemburgse holding, die op haar beurt dan een lening toestond aan de joint-venture. Met het oog op de notionele interestaftrek heeft men deze financieringswijze herbekeken. Ze hebben geen beroep gedaan op belastingconsulenten. De boekhouder van dit bedrijf heeft twee kleine veranderingen uitgewerkt om zoveel mogelijk eigen vermogen in de onderneming te houden.

1. In plaats van dividenden uit te keren aan de holding zodat deze een lening kan uitkeren aan de joint-venture, gebeurt de lening tegenwoordig rechtstreeks van dit bedrijf naar de joint-venture. Op deze manier kan er notionele interest berekend worden op een iets groter eigen vermogen, doordat enerzijds een kleiner bedrag aan dividenden moet uitgekeerd worden aan de holding en anderzijds deze onderneming interesten op de lening aan de joint-venture ontvangt.
2. De dividenden die nu nog worden uitgekeerd aan de Luxemburgse holdingvennootschap zijn interim-dividenden. Een interim-dividend wordt uitgekeerd op basis van de winst van het lopende boekjaar, wat bij een gewoon dividend niet het geval is. Dhr. Wauters heeft mij dit aan de hand van het volgende voorbeeld met fictieve cijfers uitgelegd:

Een onderneming heeft eind 2005 een eigen vermogen van 10 miljoen euro. Gedurende boekjaar 2006 wordt er 5 miljoen euro winst gemaakt, waardoor het eigen vermogen eind 2006, 15 miljoen euro bedraagt. In de loop van 2007 wordt dan een dividend voor een bedrag van 5 miljoen euro uitgekeerd. Dit kan op twee manieren: via een gewone dividenduitkering op 30 april 2007 ofwel via een interim-dividend in september 2007. Dit levert de volgende twee situaties op:

- In het geval van een gewoon dividend, bedraagt het basisrisicokapitaal voor de notionele interestaftrek in 2006, gebaseerd op het eigen vermogen eind 2005, 10 miljoen euro. Het basisrisicokapitaal voor de notionele interestaftrek in 2007, bepaald op het eigen vermogen eind 2006 bedraagt dan 15 miljoen – 5 miljoen (dividenduitkering) = 10 miljoen euro.
- In het geval van een interim-dividend bedraagt het basisrisicokapitaal voor de notionele interestaftrek in 2006 eveneens 10 miljoen euro. Het verschil zit hier in basisrisicokapitaal voor de notionele interestaftrek in 2007, gebaseerd op het eigen vermogen eind 2006. Dit bedraagt dan $10 \text{ miljoen} + \frac{8}{12} \times 5 \text{ miljoen} = 13,3 \text{ miljoen}$ euro. Het interim-dividend dat pas na 8 maanden in 2007 wordt uitgekeerd, mag dus pro rata voor deze 8 maanden in de berekeningsbasis opgenomen worden. Door met een interim-dividend te werken, bekomt dit bedrijf dus een groter basisrisicokapitaal voor de berekening van de notionele interestaftrek.

In het verleden heeft dit bedrijf wel al eens op het randje van het toelaatbare gebalanceerd om zo weinig mogelijk vennootschapsbelasting te moeten betalen, maar dat is hun een keertje slecht bevallen. Op dit moment is het een rendabel bedrijf en vinden ze het niet meer nodig om dit op de spits te drijven. Ze hebben bijgevolg ook maar een beetje fiscale optimalisaties aangebracht met het oog op de notionele interestaftrek. Dhr. Wauters zei dat het eigenlijk niet erg is om belastingen te moeten betalen, want dat is een teken dat het bedrijf winst maakt. Het huidige kapitaal van dit familiebedrijf volstaat voor de werking ervan. In het opzicht van de notionele interestaftrek is een kapitaalverhoging dus niet echt nodig. Ze beschouwen de notionele interestaftrek hier dan ook als een mooi fiscaal cadeau, een soort van extraatje. Volgens een schatting zou de feitelijke belastingsdruk in dit bedrijf

van bijna 34% naar ongeveer 32% herleid worden door de invoering van de belastingaftrek voor risicokapitaal.

5.2 Praktijkvoorbeeld: DW Plastics (interview met dhr. Verlinden)

DW Plastics is een bedrijf dat ook aan het algemeen tarief van de vennootschapsbelasting is onderworpen. (geen KMO) Het maakt deel uit van de Engelse beursgenoteerde groep DS Smith Plastics en heeft een jaarafsluiting per 30 april. Dus ze kunnen de notionele interestaftrek voor de eerste keer toepassen op de winst gerealiseerd van 1 mei 2006 tot 30 april 2007. Het basisrisicokapitaal ter bepaling van de notionele interestaftrek is gebaseerd op het eigen vermogen van de eindbalans op 30 april 2006.

De notionele interest betekent een aftrekpost van om en bij de 300.000 euro voor DW Plastics. Er zijn geen speciale constructies op poten gezet om te optimaliseren. Dit bedrijf betaalt al enkele jaren geen dividenden meet uit aan de moederonderneming in het Verenigd Koninkrijk (V.K.) waardoor de positie van het eigen vermogen de laatste jaren wel versterkt is. Dit zorgt er voor dat DW Plastics toch op een redelijk eigen vermogen kan rekenen als vertrekbasis voor de notionele interest.

Omdat DW Plastics geen dividenden meer uitkeert aan de moederonderneming maar deze onderneming toch winsten wil repatriëren naar het V.K. zodat de moederonderneming haar aandeelhouders ook kan vergoeden, maken ze hier gebruik van cashpooling. Dit betekent dat het surplus aan cash elke dag wordt getransfereerd naar het V.K. ter compensatie van leningen van de moederonderneming in het V.K. Dit is in feite een nuloperatie voor de groep. DW Plastics heeft het niet expliciet gevraagd aan de groep, maar de groep houdt wel min of meer rekening met de notionele interestaftrek in België.

De Engelse groep heeft ondermeer ook nog dochterbedrijven in Polen, op de Dominicaanse Republiek en in Spanje. Al deze bedrijven leggen een jaarrekening neer volgens geldende regels in hun land. In overleg met bedrijfsrevisor en de 'tax and legal advisers' van Deloitte is de mogelijkheid onderzocht geweest om winsten uit Spanje naar België te transfereren

teneinde aanspraak te kunnen maken op meer notionele interestaftrek. Uiteindelijk hebben ze dit niet gedaan, want het zou toch niet mogen. Tot op de grens gaan om van de vennootschapsbelasting kunnen af te trekken doen ze ook niet bij DW Plastics. Dit kan achteraf immers in vraag gesteld worden en dan zitten ze met nog meer miserie.

De persoonlijke mening van dhr. Verlinden inzake de notionele interestaftrek is de volgende: De notionele interestaftrek heeft volgens hem een positief effect omdat de balans van Belgische vennootschappen automatisch versterkt wordt door de maatregel. Hij vraagt zich wel af of dit buitenlandse investeerders zal aantrekken, want volgens hem zijn er belangrijkere aspecten om naar te kijken dan enkel de notionele interestaftrek. Hij doelt hiermee op de hoge loonkosten in België, de hoge bescherming van de werknemers in ons land, de ligging en de beschikbaarheid van hoog opgeleid personeel. Deze laatste twee elementen zijn wel voordelen die van toepassing zijn op België, maar ze worden afgezwakt door de hoge loonkost en de hoge beschermingsgraad van de werknemers. De notionele interestaftrek heeft volgens dhr. Verlinden slecht een beperkte rol in het aantrekken van buitenlandse investeerders.

In het algemeen is het volgens hem wel een goede maatregel. Hijzelf heeft destijds een thesis geschreven over subsidies en zijn conclusie toen was dat als de overheid bijvoorbeeld 100 euro subsidies geeft, de onderneming 40 euro moet terugbetalen aan de belastingen. Dus in dit opzicht is de belastingaftrek voor risicokapitaal een beter geslaagd initiatief.

5.3 Praktijkvoorbeeld van een anoniem bedrijf (interview met dhr. Ketelslegers)

Dit bedrijf heeft weinig of geen rekening gehouden met de notionele interestaftrek. De onderneming maakt deel uit van een Amerikaanse groep, de uiteindelijke moedermaatschappij is gevestigd in de Verenigde Staten (V.S.) maar dit bedrijf zelf hangt nog onder een Luxemburgse vennootschap. Deze Luxemburgse dochter bezit alle aandelen van de verschillende Europese vennootschappen. Het bedrijf (Belgische groep) waarover het in dit praktijkvoorbeeld gaat, bezit een coördinatiecentrum. Het coördinatiecentrum is

eigenlijk een zusteronderneming van dit bedrijf en hangt ook onder dezelfde Luxemburgse moedermaatschappij.

De groep heeft niet echt rekening gehouden met de notionele interestaftrek omdat men in de V.S. de fiscale optimalisatie bekijkt vanuit Europees standpunt en meer bepaald op het niveau van Luxemburg. Dus als deze onderneming in België zou willen optimaliseren met het oog op de notionele interestaftrek, zou dit leiden tot een fiscaal nadeel in Luxemburg. Dit jaar hebben ze wel gekeken wat ze kunnen doen met de winstuitkeringen, welk gedeelte in België gereserveerd kan worden en welk gedeelte als dividend wordt uitgekeerd aan de Luxemburgse moedermaatschappij. Voor de groep is het voordeliger om de winst naar Luxemburg uit te keren dan om deze winst hier in België te houden, aangezien de onderneming voldoende gekapitaliseerd is. Het voordeel voor de groep op fiscaal vlak is groter in Luxemburg dan in België. Dus daar houdt het gedeelte notionele interest op voor dit bedrijf.

Er zijn twee redenen waarom het voor deze groep voordeliger is om dividenden naar Luxemburg uit te keren. Een eerste reden betreft het feit dat die dividenden in Luxemburg volledig belastingvrij zijn. Er moet geen roerende voorheffing op betaald worden. De tweede reden betreft de financiering van de Europese takken. Indien de Luxemburgse holding geen dividenden zou ontvangen van haar dochterondernemingen, zou het Amerikaanse moederbedrijf elders gelden moeten verzamelen om de activiteiten in Europa te financieren. Op deze manier bevindt de cash voor deze financieringen zich bij de Luxemburgse holding en hoeft deze niet te gaan lenen. Want de interestkosten zijn in Luxemburg niet fiscaal aftrekbaar. Dus de dividendinkomsten zorgen in Luxemburg voor minder interestkosten.

Het statuut van het coördinatiecentrum van deze onderneming (Belgische groep) loopt af op 30 juni 2007. In de VS wil men niet zo lang wachten, omdat er al langer sprake was dat dit regime zou moeten uitdoven, en daarom zijn ze daar in actie geschoten om een andere oplossing te vinden voor de fiscale optimalisatie van de groep. Dit coördinatiecentrum fungeerde als een soort van interne bank voor alle business units van de groep die in Europa gevestigd zijn. Deze activiteiten zijn recent stopgezet en wanneer het statuut van het coördinatiecentrum is afgelopen, fusioneert dit gedeelte met de holdingvennootschap

waaronder alle Europese business units geplaatst zijn. De volgende stap in de fiscale optimalisatie betreft het aanvragen van een ruling bij de Dienst van de Voorafgaande Beslissingen. Omdat de diensten of activiteiten in België gecentraliseerd zijn, is het mogelijk om bij de rulingcommissie het statuut van 'central entrepreneur' (centrale ondernemer) aan te vragen. Dit is ook een fiscaal voordeelregime dat het coördinatiecentrum moet opvolgen. De belastingconsulenten van Deloitte zijn hiermee naar voor gekomen en hebben de onderneming hierin begeleid. Doordat alle diensten gecentraliseerd worden en bijgevolg de verkoop van al die producten ook naar België gehaald wordt, creëert dit hier extra winsten voor de Belgische overheid. Voor deze extra winsten kan dan een ruling aangevraagd worden voor een voordeliger belastingregime. Het komt er dus op neer om winsten van het buitenland naar België te halen en op deze meerwinsten wordt dan een voordeliger belastingregime genoten. Tot aan een bepaalde grens geldt het normale belastingtarief. De winst die boven deze grens ligt, is volledig belastingvrij. Dus de effectieve belastingdruk voor deze onderneming hangt af van de grootte van de winst die boven de op voorhand bepaalde grens ligt. Dit kan dan ook variëren van jaar tot jaar.

In verband met het uitkeren van dividenden naar de Luxemburgse holding toe, is het voor deze onderneming niet mogelijk om met interim-dividenden te werken. Dit gaat enkel voor NV's en binnen de groep van deze onderneming zijn het voornamelijk BVBA's.

De ruling van 'central entrepreneur' is gebaseerd op het principe van 'transfer pricing'. In België worden de producten van de Europese dochters aangekocht aan een bepaalde 'intercompanyprijs'. De hoogte van deze prijs bepaalt dan de winst in België bij de 'central entrepreneur'. De marge van deze 'transfer pricing' moet dan ook via een bepaalde ruling aangevraagd worden. 'Central entrepreneur' en 'transfer pricing' is dus eigenlijk één en hetzelfde, dit hangt allemaal samen. Dit is dus het principe dat zij zullen toepassen eerder dan de notionele interestaftrek. Of dit ook voordeliger is, is niet exact geweten. Maar de voordelen van het 'central entrepreneurship' zijn in elk geval groter dan die van de notionele interestaftrek. De studies in verband met het statuut van 'central entrepreneur' zijn door de belastingconsulenten al aangevat in 2004 terwijl van de notionele interestaftrek pas sprake was in 2005. Het statuut van 'central entrepreneur' krijgt men

toegewezen voor een periode van 5 jaar die eventueel verlengd kan worden met 5 extra jaren. Dus men kan maximaal 10 jaar dit statuut genieten.

De materie inzake fiscaliteit is allerminst simpel te noemen voor de groep die in dit voorbeeld besproken wordt. Zij doen enerzijds beroep op belastingspecialisten van Deloitte hiervoor en anderzijds bevindt zich in de VS een aparte cel die zich enkel bezighoudt met de fiscale situatie van de groep. Het plaatje wordt dus iets groter bekeken dan enkel op het niveau van België. De Amerikaanse groep is zeer strikt inzake het opvolgen van regels en wil absoluut niets te maken hebben met schandalen die het gevolg zijn van oneigenlijk gebruik van fiscale regels. De onderneming in België wordt ook aan strenge controles onderworpen. Zo is er de interne audit, die wordt uitgevoerd door Ernst & Young op basis van outsourcing. De externe audit wordt verricht door PricewaterhouseCoopers. En tot slot bestaat er een degelijk intern controlesysteem binnen de onderneming zelf. Ook de overheid voert regelmatig controles uit inzake vennootschapsbelasting en BTW.

De notionele interestaftrek wordt door deze onderneming vooral beschouwd als een extraatje, maar is zeker geen drijfveer om aan fiscale optimalisatie te doen in België. Het hoofddoel is om, op vraag van de Amerikaanse moederonderneming van de groep, zoveel mogelijk dividenden uit te keren naar Luxemburg. Er wordt wel op gelet om in België een goed niveau qua eigen vermogen aan te houden.

Dhr. Ketelslegers heeft mij ook zijn persoonlijke visie over de notionele interestaftrek meegedeeld. Hij vindt het goed dat de overheid met deze maatregel op de proppen komt om zoveel mogelijk bedrijvigheid in België te houden. Hij twijfelt er wel aan of het een waardig alternatief zal kunnen bieden voor de vroegere coördinatiecentra. Het valt ook nog af te wachten of de notionele interestaftrek samenhangt met extra tewerkstelling in België. Hij denkt wel dat bedrijven nu meer geneigd zullen zijn om hun kapitaalstructuur te verstevigen. Dit geldt vooral voor bedrijven die winsten genereren.

5.4 Praktijkvoorbeeld: Nitto Europe NV (interview met dhr. Deckx)

Nitto Europe is een 100% dochteronderneming van een Japanse multinational. Dit is voorlopig de enige productiezetel in Europa en is tevens ook de hoofdzetel. Nitto Europe heeft zelf 6 dochterondernemingen die gevestigd zijn in Duitsland, Engeland, Frankrijk, Italië, Polen en Zweden. Deze dochters zijn drie jaar geleden omgevormd van verkoopkantoren naar agenten. Vroeger factureerde Nitto Europe naar de dochters in die landen en deze factureerden door naar de klanten ter plaatse. Nu wordt er rechtstreeks naar de klanten gefactureerd vanuit Nitto Europe in Genk en de dochters werken als commissair. Op basis van de omzet die zij binnenhalen, krijgen ze een commissie. Het productierisico is dus volledig voor Nitto Europe. De dochterondernemingen hebben in het verleden vrij veel winsten opgebouwd sinds de omzetting van dat verkoopsysteem. In het kader van de notionele interestaftrek is twee jaar geleden beslist geweest om al die cash die daar zit terug naar België te halen zodat Nitto Europe hiervan kan profiteren. Het ging hierbij om een bedrag van 7,4 miljoen euro. Dit bedrag maakt deel uit van de 47.921.920,54 euro van de overgedragen winst in het berekeningsblad in bijlage 5. Dit is drie maal zo veel als dat de dochters anders zouden moeten betalen. Vorig boekjaar en dit boekjaar hebben ze geen dividenden van deze dochters ontvangen, omdat ze twee jaar geleden bijna het onderste uit de kan gehaald hebben met het oog op de notionele interestaftrek. Dit is dus het enigste wat Nitto Europe gedaan heeft om de aftrek voor risicokapitaal te optimaliseren, namelijk de dividendinkomsten van de buitenlandse dochter gemaximaliseerd.

De notionele interestaftrek voor Nitto Europe bedraagt bijna 2 miljoen euro. Dit kan u zien in de berekening voor de aangifte betreffende het boekjaar dat afgesloten werd op 31/12/2007. Dhr. Deckx heeft mij deze berekening doorgemailed en u kan dit terugvinden in bijlage 5. Ik heb de toestemming van dhr. Deckx om deze cijfers in de eindverhandeling op te nemen, omdat deze toch kunnen teruggevonden worden in de jaarrekening die via de balanscentrale opvraagbaar is. Deze jaarrekening van het boekjaar 2005-2006 heeft hij mij ook bezorgd, maar heb ik niet in bijlage opgenomen. De berekening voor de notionele interestaftrek is gebaseerd op de cijfers van die jaarrekening. De winst van het boekjaar voor belasting bedraagt 8,1 miljoen euro vorig jaar en daar mag dan 2 miljoen euro

notionele interest vanaf getrokken worden. Dit komt omdat Nitto Europe in vergelijking met andere bedrijven over een sterk eigen vermogen beschikt. Ze hebben helemaal geen schulden. De notionele interestaftrek is voor Nitto Europe een heel positieve maatregel.

De Japanse moederonderneming houdt geen rekening met de dividenduitkeringen van Nitto Europe. In het verleden was dit ook al zo inzake belastingoptimalisatie. Japan heeft liever niet dat Nitto Europe het onderste uit de kan haalt, want als een Japanse dochteronderneming onder de 25% effectieve belastingdruk zakt, wordt dit in Japan beschouwd als zijnde een belastingparadijs. Wat in België dan uitgespaard wordt, wordt in Japan gecompenseerd. Op wereldvlak betekent Nitto Europe 3 à 4% van de totale omzet van Nitto Denko Japan. Dus zij houden niet echt rekening met de notionele interestaftrek in België, omdat Nitto Europe maar een kleine dochteronderneming is en omdat ze met hun belastingparadijsenwet zitten. Dhr. Deckx schat de effectieve belastingdruk van Nitto Europe op 22 procent door middel van de toepassing van de notionele interestaftrek. Dit wil dus zeggen dat Nitto Denko in Japan wat extra belastingen zal moeten betalen omdat Nitto Europe onder de 25% belastingdruk zit. Nitto Europe maakt ook gebruik van andere maatregelen, zoals de investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen, de investeringsaftrek voor investeringen in onderzoek en ontwikkeling en de aftrek voor investeringen in ecologie.

Naast de 6 onafhankelijke verkoopkantoren beschikt Nitto Europe ook nog over 4 branches in Nederland, Slowakije, Hongarije en Rusland. Dit zijn geen aparte rechtsvormen, deze staan dus bij Nitto Europe in de boeken en vormen gewoon een onderafdeling. Deze branches beschikken over een aparte bankrekening waar op regelmatige basis geld op gestort wordt. Het geld dat op deze bankrekeningen staat, is het bedrag dat op het berekeningsblad in bijlage bij de vierde correctie op het eigen vermogen van vaste inrichtingen met een verdrag staat. De kantoren van deze branches worden gehuurd en de bedrijfswagens worden geleasd, dus dit hoeft al niet in dat bedrag opgenomen te worden. De bureaustoelen en kantoorbenodigdheden zijn direct als kosten opgenomen en nooit afgeschreven geweest, dus deze zitten ook niet in het vast actief. Het zijn dus enkel de bankrekeningen die in de correctie moeten opgenomen worden.

Het bedrag van 4 miljoen euro bij de wijzigingen in het eigen vermogen tijdens het boekjaar heeft betrekking op het dividend dat Nitto Europe vorig boekjaar einde juni betaald heeft. De jaarrekening van Nitto Europe wordt afgesloten per 31 maart, zoals het merendeel van de Japanse bedrijven dit ook doet.

Doorgedreven optimaliseren heeft voor Nitto Europe niet echt veel zin. Dhr. Deckx schat dat daarmee maximaal een bijkomende 100.000 euro aan notionele interestaftrek gewonnen kan worden. Op een bedrag van bijna 2 miljoen euro is dat de inspanningen niet waard. De situatie inzake notionele interestaftrek toegepast op Nitto Europe is vrij eenvoudig, dus ze hebben hiervoor geen bijkomend beroep moeten doen op belastingconsulenten.

Optimaliseren vinden ze niet echt nodig, ten eerste omdat het vanuit Japan niet wordt aangemoedigd en ten tweede omdat de extra besparing waarschijnlijk gering zal blijven, aangezien Nitto Europe al over een sterk eigen vermogen beschikt en een aanzienlijk bedrag aan notionele interest mag aftrekken.

Ze hebben geen bijkomstig beroep gedaan op belastingconsulenten i.v.m. de notionele interestaftrek. Nitto Europe werkt wel met belastingconsulenten om de aangifte te laten nakijken en te bespreken. Dhr. Deckx is in het begin toen er sprake was van de notionele interest, naar een opleidingsnamiddag geweest hierover. Daar bleek ook al dat het in het geval van Nitto Europe geen ingewikkelde bedoening zou zijn, aldus hemzelf.

Dhr. Deckx vindt de notionele interestaftrek een goede maatregel, ten eerste omdat het vrij eenvoudig toe te passen is en ten tweede omdat het een aanzienlijke besparing kan betekenen voor bedrijven met een sterk eigen vermogen. Hij denkt ook dat grote bedrijven minder geneigd zijn tot optimaliseren ten opzichte van kleinere bedrijven. Bij deze kleinere bedrijven kan het effect van een optimalisatie misschien wel procentueel groter zal zijn. Hij vindt het ook een opvallende maatregel. De notionele interestaftrek heeft potentieel genoeg om de aandacht in het buitenland te trekken.

5.5 Praktijkvoorbeeld: HLB Fineko NV (interview met dhr. De Prins en dhr. Vanhees)

Dhr. Vanhees vertelde mij dat ze bij klanten toch zoveel mogelijk werken met de notionele interestaftrek en niet met de investeringsreserve, omdat dit enkel een uitstel van belasting betekent. Ooit zal dit toch betaald moeten worden. Het moet echter dossier per dossier bekeken worden. KMO's met een klein eigen vermogen kunnen wel beter af zijn met de investeringsreserve. Als het tarief van de notionele interestaftrek op een klein eigen vermogen berekend moet worden, gaat de aftrek miniem zijn. Als daarentegen een investeringsreserve wordt aangelegd op het resultaat van het boekjaar zelf, kan dit wel een grotere belastingbesparing teweegbrengen. De investeringsreserve is ook niet gemakkelijk te berekenen. Handmatig is dat een heel werk, dus maken ze gebruik van een Excelwerkblad met formules om dit te berekenen.

De investeringsvoorwaarde bij de investeringsreserve wil zeggen dat er een investering dient te gebeuren voordat de termijn verlopen is. Deze termijn is het resterende boekjaar waarin de investeringsreserve wordt aangelegd plus de twee volgende boekjaren. Enkel investeringen die voor de investeringsaftrek in aanmerking komen, mogen ook gebruikt worden voor de investeringsreserve. Personenwagens en goederen die door derden gebruikt worden komen niet in aanmerking.

De volgende acties hebben ze al bij klanten ondernomen om te optimaliseren:

Het eerste voorbeeld is een kapitaalsverhoging indien er een grote rekening courant aan de zaakvoerder of aandeelhouder staat op de passiefzijde van de balans. (= bedrijfsleiderslening) Dit is eigen vermogen op korte termijn. Deze R/C levert interesten op aan de aandeelhouder of zaakvoerder. Indien de R/C hoger is dan het geplaatst kapitaal dient er een herkwalificatie van interesten naar dividenden te gebeuren naar gelang de verhouding R/C en geplaatst kapitaal. Dus een gedeelte wordt aan de R/C toegevoegd ten voordele van de aandeelhouder of de zaakvoerder en een gedeelte wordt als kost opgenomen in de resultatenrekening. Het overtollige bedrag van die rekening courant, dat toch niets opbrengt voor de aandeelhouder of de zaakvoerder kan men dan doorschuiven naar het eigen vermogen door middel van een kapitaalverhoging. Als de R/C dan weer lager

is dan het kapitaal, kan deze weer interesten opbrengen aan 8,5 procent en jaarlijks terug aangroeien tot het bedrag weer gelijk is aan het kapitaal. Bijkomend kan er dan notionele interestaftrek genoten worden op een groter eigen vermogen omwille van die kapitaalverhoging. Dus in het geval van een R/C aan de aandeelhouder of de zaakvoerder kan een kapitaalverhoging een voordeel zijn waar de notionele interestaftrek dan ook wel bij vaart.

Een ander voorbeeld betreft het herschikken van een groep vennootschappen. Oorspronkelijk staat vanboven in de groep vennootschap A met een kapitaal van 100 en een deelneming in dochter B van 75. Vennootschap B heeft kapitaal van 75 en op haar beurt een deelneming in dochter C van 50. Vennootschap C ten slotte heeft een kapitaal van 50. De notionele interestaftrek in vennootschap A bedraagt $(100-75) \times 3,942 = 25 \times 3,942$. In Vennootschap B is dit: $(75-50) \times 3,942 = 25 \times 3,942$ en in vennootschap C: $50 \times 3,942$. In totaliteit bedraagt de notionele interestaftrek dus: $100 \times 3,942\%$. Indien deze groep herschikt wordt zodat B en C beiden rechtstreekse dochters van vennootschap A zijn, dan heeft A een kapitaal van 100 en deelnemingen van $(75 + 50)$ 125. Vennootschap B heeft dan een kapitaal van 75 en vennootschap C van 50. In vennootschap A bedraagt de notionele interestaftrek 0, maar in totaliteit is er een notionele interestaftrek voor de groep van $125 \times 3,942$, wat is meer is dan in de oorspronkelijke situatie.

Bij de meeste klanten van Fineko worden toch beslissingen genomen met het oog op de notionele interestaftrek, ook al kan er in dat bepaald jaar ook geopteerd worden voor een investeringsreserve. Want naar de toekomst toe gaat op die investeringsreserve toch altijd wel eens belasting betaald moeten worden. Of als de zaak wordt overgegeven, gaat dit ook gecorrigeerd worden. Enkel in de gevallen waar ondernemingen een heel laag eigen vermogen hebben, is het volgens hen aangewezen om de investeringsreserve te overwegen. Ze vinden dit een soort van vergiftigd geschenk, omdat het enkel uitstel van belasting is. Ook het feit dat in geval van keuze voor investeringsreserve er in het huidige belastbare tijdperk en de twee daaropvolgende jaren geen notionele interestaftrek meer genoten kan worden, speelt in het nadeel voor de eventuele keuze voor deze aftrek. Dus bij elke klant waar het mogelijk is wordt voor de notionele interestaftrek gekozen.

Een laatste voorbeeld betreft de oprichting van een vennootschap. Deze wordt opgericht op bijvoorbeeld 15/01/07 met een kapitaal van 100 en sluit het eerste boekjaar af op 31/12/07. Hoewel deze vennootschap geen eigen vermogen heeft op het eind van het voorgaande belastbaar tijdperk (omdat de vennootschap toen nog niet bestond) mag er toch notionele interest afgetrokken worden op basis van het aantal volledige maanden in dit eerste boekjaar. De notionele interestaftrek bedraagt dus $100 \times 3\% \times 11/12$. Indien de vennootschap een huis aankoopt op 18/07/07 voor 50 en dat door de zaakvoerder bewoond wordt, moet dit gecorrigeerd worden. Deze correctie moet ook pro rata bepaald worden en bedraagt: $50 \times 5/12$. Dit bedrag dient dan in mindering gebracht te worden van het gecorrigeerd eigen vermogen zoals eerst bepaald is.

De maatregel wordt in het algemeen positief onthaald, toch merkt dhr. De Prins op dat innoverende ondernemingen die veel investeringen doorvoeren en maar een klein eigen vermogen hebben, toch een beetje de dupe zijn van de bepaling van de notionele interestaftrek op basis van dit eigen vermogen. Dit kan dan misschien wel een stimulans zijn om dit eigen vermogen te versterken, maar gaat dan misschien weer ten koste van bijkomende investeringen.

6 Conclusies

In het derde hoofdstuk werd het theoretisch kader van de notionele interestaftrek geschetst en, waar dat nodig was, de interpretatie van de wetgeving besproken. Op basis van dat hoofdstuk mogen we stellen dat er toch een aantal interpretatieproblemen bestaan inzake de toepassing van de belastingaftrek voor risicokapitaal. Deze problemen vinden we voornamelijk terug bij de correcties op het eigen vermogen. De wetgeving zelf blijkt ook niet altijd even duidelijk te zijn. Aan de hand van de Memorie van toelichting bij het wetsontwerp en de antwoorden van de bevoegde Minister op de parlementaire vragen kunnen een aantal van deze interpretatiemoeilijkheden opgehelderd worden. Bijkomende verduidelijkingen zijn altijd welkom en kunnen de correcte toepassing van de notionele interestaftrek enkel ten goede komen. In een aantal antwoorden op parlementaire vragen ¹¹⁶ & ¹¹⁷ in maart 2006 en mei 2007 zegt de Minister van Financiën dat zijn administratie bezig is aan een onderzoek in het kader van de voorbereiding op een circulaire die commentaar zal verstrekken op de fiscale aftrek voor risicokapitaal. Op 15 augustus 2007 was deze beloofde circulaire nog steeds niet beschikbaar. De Minister verwijst ook een aantal keren naar de 'Dienst van de Voorafgaande Beslissingen' (of rulingcommissie). In geval van twijfel van een correcte toepassing van de wetgeving, kan men aan deze dienst altijd rechtszekerheid vragen voor de verrichtingen met het oog op de notionele interestaftrek.

Om met zekerheid iets over de effecten van de belastingaftrek voor risicokapitaal op de Belgische economie is het nu nog wat te vroeg, maar de eerste signalen zouden wel al positief zijn. Een evaluatie kan ten vroegste gemaakt worden als alle belastingaangiftes voor aanslagjaar 2007 verwerkt zijn. Die evaluatie zal dan gebeuren aan de hand van de statistische gegevens die verzameld zijn bij de inkohiering.¹¹⁸

---

¹¹⁶ Parlementaire vraag nr. 1060 van dhr. Carl Devlies, 10 januari 2006, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2005-2006, nr. 114, p. 21933-21934.

¹¹⁷ Parlementaire vraag nr. 1593 van dhr. Dirk Van der Maelen, 28 februari 2007, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2006-2007, nr. 166, p. 32595-32597.

¹¹⁸ Mondelinge vraag nr. 11012 van dhr. Bart Tommelein, 28 maart 2006, Interpellaties & Mondelinge vragen, Kamer, 2005-2006, COM 906, p. 42-43.

Het vierde hoofdstuk bevatte een empirisch onderzoek naar het verband tussen de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen en de invoering van de notionele interestaftrek. Eén van de doelstellingen van deze maatregel is het verstevigen van het eigen vermogen van ondernemingen. Dit kan gebeuren door winsten te reserveren of over te dragen en door middel van kapitaalverhogingen. Deze laatste vorm maakte het onderwerp uit van dit onderzoek. Op basis van de opgestelde grafieken was er in de maanden september tot en met december 2005 toch al enig effect zichtbaar in het aantal geregistreerde kapitaalverhogingen. Deze kapitaalverhogingen zijn waarschijnlijk doorgevoerd met het oog op het vergroten van het basisrisicokapitaal om voor aanslagjaar 2007 een mooi bedrag aan notionele interestaftrek te verkrijgen. Begin 2006 is er ook nog een relatief groot aantal kapitaalverhogingen zichtbaar op de grafiek. Ondernemingen genieten immers vanaf 1 januari 2006 van de 'op-nul-zetting' van het registratierecht op inbrengen. Vervolgens werd in dit hoofdstuk de opsplitsing tussen verschillende rechtsvormen gemaakt. Hieruit bleek dat bij de NV's het effect niet zo duidelijk zichtbaar is als bij de grafieken met het totaal aantal kapitaalverhogingen. Het lijkt alsof NV's minder geneigd zijn om een kapitaalverhoging door te voeren met het oog op de notionele interestaftrek. Dit zou misschien verklaard kunnen worden door het feit dat NV's eerder door middel van winstreservering of winstoverdracht hun eigen vermogen versterken. Bij de BVBA's en de overige rechtsvormen is het effect van de belastingaftrek voor risicokapitaal in de tweede helft van 2005 en begin 2006 weer wat duidelijker zichtbaar. De ondernemingen met deze rechtsvormen lijken dus beroep te doen op kapitaalverhogingen om hun eigen vermogen te verstevigen. Bij de CVBA's kunnen we zien dat op basis van de grafieken geen éénduidige conclusie getrokken kan worden. Deze rechtsvorm lijkt dan ook weinig effect te ondervinden van de notionele interestaftrek op het aantal geregistreerde kapitaalverhogingen.

Tot slot werden in het vijfde hoofdstuk een aantal praktijkvoorbeelden omschreven. Het is niet mogelijk om op basis van deze 5 voorbeelden de resultaten die hieruit voortvloeiden te veralgemenen. Dit hoofdstuk was vooral bedoeld om een aantal meningen uit de praktijk gehoord te hebben. Uit de 5 praktijkvoorbeelden blijkt dat de notionele interestaftrek over het algemeen positief onthaald wordt. De bevroegde ondernemingen beschouwen de notionele interestaftrek als een fraai extraatje, maar houden zich niet bezig met doorgedreven optimalisaties om het onderste uit de kan te kunnen halen. Het blijft vaak

bepikt tot een aantal simpele ingrepen om het basisrisicokapitaal te vergroten of de correctieposten te verkleinen. Op deze manier lopen de bedrijven ook minder risico dat de belastingadministratie zal ingrijpen omdat ze de notionele interestaftrek op een oneigenlijke manier toepassen. De kleinere ondernemingen (KMO's) hebben de keuze tussen het stelsel van de belastingaftrek voor risicokapitaal of het stelsel van de investeringsreserve. Op basis van één praktijkvoorbeeld kunnen we met enige voorzichtigheid zeggen dat er iets meer argumenten in het voordeel van de notionele interestaftrek spelen in plaats van de investeringsreserve. Dit komt waarschijnlijk omdat de investeringsreserve slechts een uitstel van belasting is. Ook het feit dat de keuze voor een investeringsreserve de toepassing van de notionele interestaftrek voor drie jaar uitsluit, speelt in het nadeel van deze eerste. Ik wil er wel nog een keer op wijzen dat deze bevindingen zeker niet veralgemeend mogen worden omdat ze slechts op een vijftal praktijkvoorbeelden gebaseerd zijn.

Lijst van de geraadpleegde werken

Beghin, P. et al. (2006) *Handboek vennootschapsbelasting 2006 – 2007*, Intersentia, Antwerpen – Oxford.

Broeckmans, J., *Methoden van onderzoek en rapportering*, Diepenbeek, academiejaar 2004-2005.

De Haen, K. (2005) 'Fiscale netto-waarde aandelen omvat geen verworpen reële waardevermindering', *Fiscale Actualiteit*, 24:37, 1-3.

De Kamer (online) Deze website is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.dekamer.be>>

Engelbos, D. (2006) '*Notionele interestaftrek en investeringsreserve: wat is voor een KMO de beste keuze?*', Aantekeningen PGJR, nummer 3, Kluwer.

Federale Overheidsdienst Justitie (online) Deze website is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.ejustice.just.fgov.be/tsv/tsvn.htm>>

Haelterman, A. en Verstraete, H. (2005) 'De aftrek voor risicokapitaal – Eerste bedenkingen', *Algemeen Fiscaal Tijdschrift*, 56:12, 24-33.

Haelterman, A. et al. (2006) *Codex fiscaal recht*, die Keure, Brugge.

Huyghe, A. en Bombeke, G. (2005) 'Doctrine: Het jaar van de notionele intrest', *Tijdschrift voor Fiscaal recht*, 7:20, 975-1013.

Janssens, L. (2005) 'De aftrek voor risicokapitaal doorgelicht', *Fiscale Actualiteit*, 24:18, 13-20.

Knight, M. (2006) *'Notionele interestaftrek – theorie en praktijk'*, Katholieke Hogeschool Kempen, Geel.

Lehaen, E. (2006) *'Notionele interestaftrek en investeringsreserve – Bespreking en vergelijking'*, Katholieke Hogeschool Kempen, Geel.

Memorie van toelichting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001

Meurs, W. (2006) *'Fiscale optimalisatiemogelijkheden in 2006'*, onuitgegeven slides, Deloitte Fiduciaire.

Moreau, P. (2005) *Belastingaftrek voor risicokapitaal – Notionele interestaftrek: een fiscale revolutie?*, Kluwer, Mechelen.

Raedts, M., *Methoden van onderzoek en rapportering 1: Van vraag tot tekst. Een praktische leidraad voor het schrijven van een wetenschappelijke samenvatting*, Diepenbeek, academiejaar 2003-2004.

Salens, P. (2006) *'De aftrek voor risicokapitaal'* *Algemeen Fiscaal Tijdschrift*, 57:2, 4-28.

Schepens, N. (2007) *'De notionele interestaftrek'*, Katholieke Hogeschool Kempen, Geel.

Soetaert, J. et al. (2006) *De notionele interesten*, Edi.pro, Meerbeek – Kortenberg.

Van Daele, M. en Van Laere, D. (2006) *'De wet van 22 juni 2005: de notionele interestaftrek & compenserende maatregelen'* (online) (geraadpleegd op 15 maart 2007) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres <URL: <http://www.dvvc.be/documents/news-items/20060105-notionele-intrestaftrek.xml?lang=nl>>

Vandermeersche, C. (2005) *'Notionele interestaftrek: een nieuwe fiscale incentive'*, Beleidsnota nr. 10, VKW Metena (online) Dit document is consulteerbaar op het volgende webadres: <url: <http://www.vkwmetena.be>>

Van Dingenen, S. (2006) '*Belastingaftrek voor risicokapitaal*', Katholieke Hogeschool Kempen, Geel.

Vandenberghe, W. (2005) 'Impact van dividenduitkeringen op de notionele interestaftrek', *Fiscale Actualiteit*, 24:8, 4-7.

Vandenberghe, W. (2006) *De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid*, Larcier, Gent.

Vanhulle, H. (2006) 'Minister bevestigt duurzaamheid van notionele interestaftrek maar viseert mogelijke misbruiken', *Fiscale Actualiteit*, 25:15, 5-9.

Van Kerchove, W. (2006) 'De notionele interestaftrek bekeken vanuit praktische invalshoek', *Algemeen Fiscaal Tijdschrift*, 57:2, 29-36.

Van Kerchove, W. (2006) *praktisch vennootschapsbelasting*, De Boeck, Antwerpen.

Verbraeken, R. (2007) '*Investeringsreserve versus notionele interestaftrek*', Katholieke Hogeschool Kempen, Geel.

Verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/004

Verstraete, H. (2005) 'Teleurstellende regeling voor buitenlandse inrichtingen', *Fiscoloog – nieuwsbrief over fiscaliteit*, 26:41, 1-3.

Wetsontwerp, Kamer, 2004-2005, Doc 51, 1778/001

Zwaenepoel, T. (2005) '*Risk Capital Deduction*', onuitgegeven slides, KPMG Tax Advisers.

WEBSITES:

<URL:<http://www.deloitte.be>>

<URL:<http://www.ey.be>>

<URL:<http://www.pwc.be>>

<URL:<http://www.kpmg.be>>

<URL:<http://minfin.fgov.be>>

<URL:<http://www.dvvc.be/documents/news-items/20060105-notionele-intrestaftrek.xml?lang=nl>>

<URL:<http://www.fiscalnet.be>>

<URL:http://www.iec-iab.be/ned/publicaties_info_fiscaliteit.aspx?id=1696>

<URL:http://mineco.fgov.be/enterprises/vademecum/Vade23_nl-05.htm>

<URL:<http://www.juridat.be>>

<URL:<http://www.fisconet.fgov.be>>

<URL:<http://www.ejustice.just.fgov.be>>

<URL: <http://www.dekamer.be>>

Bijlagen

Bijlage 1: overzicht van de interviews

<u>Interview met:</u>	<u>Functie:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Datum:</u>
Dhr. Thomas Zwaenepoel	Senior Tax Manager, KPMG Tax Advisers	Ilgatlaan 7 3500 Hasselt	01-12-2006
Dhr. Koen Cooreman & Mevr. Tina Boullart	Senior Manager, Senior Consultant, PricewaterhouseCoopers Tax Consultants	Woluwe Garden, Woluwedal 18 B-1932 Sint-Stevens-Woluwe	01-12-2006
Dhr. Walter Meurs	Supervisor & Belastingconsulent, Deloitte Tax & Legal Services	Gouverneur Roppesingel 13 3500 Hasselt	06-12-2006
Dhr. Pascal Van Hove	Partner, Deloitte Belastingconsulenten	Berkenlaan 8B 1831 Diegem	11-12-2006
Dhr. Wim Van Kerchove	Eerstaanwezend Inspecteur FOD Financiën & docent vennootschapsbelasting	(telefonisch interview)	21-05-2007
Dhr. Guy Wauters	Financieel Directeur, (anoniem bedrijf)	(anoniem bedrijf)	20-04-2007
Dhr. Rudi Verlinden	(functie onbekend), DW Plastics	Nijverheidsstraat 26 B-3740 Bilzen	25-04-2007
Dhr. Peter Ketelslegers	Financial Controller, (anoniem bedrijf)	(anoniem bedrijf)	02-05-2007
Dhr. Vic Deckx	Corporate Finance Manager, Nitto Europe NV	Eikelaarstraat 22 3600 Genk	04-05-2007
Dhr. Stijn De Prins & Dhr. Jo Vanhees	Accountant & Belastingconsulent, Boekhouder, HLB Fineko NV	Toekomstlaan 38 3600 Genk	08-05-2007

Bijlage 2: Vragenlijst voor het telefonisch interview met dhr. Wim Van Kerchove

1) Bestaat er een recente update van de begroting van de notionele interestaftrek?

Is de budgettaire kost volgens u nog in evenwicht met de budgettaire compensaties, het terugverdieneffect en de beperking door antimisbruikbepalingen?

2) Is er volgens u op dit ogenblik al een effect zichtbaar van deze maatregel?

3) Ziet het er volgens u naar uit dat de vooropgestelde doelen bereikt zullen worden?

- buitenlandse bedrijven naar België lokken?
- het stimuleren van de versterking van het eigen vermogen?
- een waardig alternatief bieden voor de erkende coördinatiecentra en deze bedrijven dan ook in België proberen te houden?

4) Gaat deze maatregel volgens u een voordeelpositie voor België betekenen? Of gaan andere landen hier op reageren door soortgelijke regelgevingen in te voeren?

5) Heeft het tot nul herleiden van het registratierecht op kapitaalverhogingen volgens u een effect gehad op het stimuleren van ondernemingen om hun eigen vermogen te vergroten met het oog op de notionele interestaftrek? (De afschaffing van het registratierecht is vanaf 1 januari 2006 in werking getreden. Maar hier staat tegenover dat kapitaalverhogingen die zijn doorgevoerd gedurende 2006 slechts pro rata worden opgenomen in de bepaling voor de notionele interestaftrek voor het aanslagjaar 2007)

6) Het tot nul procent herleiden van het registratierecht i.p.v. het volledig afschaffen ervan; is dit misschien gebeurd met het oog op een eventuele onderschatting van de kost voor de overheid? (zodat het inbrengrecht naderhand terug omhoog gebracht kan worden indien de kost groter blijkt dan gebudgetteerd)

7) Grote bedrijven die fiscalisten inhuren om constructies op poten te zetten om optimaal van de notionele interest te kunnen genieten. Wat gaat de overheid toelaten en wat niet? Waar ligt ongeveer de grens? (vb. het opzetten van carrousels?)

8) Ik heb ook geprobeerd om via de website van het Belgisch Staatsblad een zicht te krijgen op de evolutie van het aantal kapitaalverhogingen de afgelopen jaren. Het was de bedoeling om te kijken of er in de tweede helft van 2005 en in 2006 meer kapitaalverhogingen plaatsgevonden hebben met oog op de notionele interestaftrek voor het aanslagjaar 2007. In bijlage stuur ik u ook de grafieken die ik op basis van de zoekresultaten op deze website gemaakt heb.

De grafieken tonen niet echt wat ik ervan verwacht had. Enkel in september, oktober en november van het jaar 2005 is er een aanzienlijk groter aantal kapitaalverhogingen zichtbaar. De eerste helft van het jaar 2006 lijkt misschien ook wel een groter aantal kapitaalverhogingen weer te geven.

Ik heb ook nog de volgende opmerkingen bij de zoekresultaten die ik gebruikt heb voor het opstellen van de grafieken:

- Ik merkte op dat het vaak om zeer kleine kapitaalverhogingen gaat om van het totaal geplaatst kapitaal een mooi afgerond getal te maken.
- Soms gaat het ook om kapitaalverhogingen door middel van incorporatie van beschikbare reserves, wat dus ook niet echt met het oog op de notionele interestaftrek gebeurd kan zijn.

Wat zijn uw inzichten hieromtrent?

9) Dienen de criteria voor het bepalen van KMO-vennootschappen op geconsolideerde basis bekeken te worden? Een bepaalde auteur¹¹⁹ stelt: "de regel dat men op geconsolideerde basis dient te bekijken staat in artikel 15§2 W. Venn. De verwijzing in de fiscale wetgeving naar het W. Venn. en de aldaar vermelde artikels is voor interpretatie vatbaar. In een uiterst strikte interpretatie, welk een grondregel is in het Belgisch fiscaal recht, is een vennootschap een KMO indien ze aan de criteria voldoet en dit zelfs indien op

---

¹¹⁹ Vandenberghe, W. (2006) *'De notionele interestaftrek: Een denkbeeldige werkelijkheid'*, Larcier, Gent

geconsolideerde basis deze criteria worden overschreden. Dergelijke interpretaties zullen waarschijnlijk op termijn voor rechtbanken worden beslecht.”

Hoe ziet u dit?

10) Bij privé-activa en beleggingen zonder periodieke inkomsten, die in mindering van het eigen vermogen gebracht moeten worden, ligt de bewijslast bij de belastingadministratie. In een beleidsnota van VKW Metena stelt de auteur dat in dit opzicht “deze uitsluiting dan ook eerder dode letter zal blijven.”

Hoe ziet u dit in zijn werk gaan?

11) Indien dit nog niet gebeurd is in tussentijd, gaat er volgens u dan nog bijkomende wetgeving geïntroduceerd worden in verband met de overdracht van notionele interestaftrek in het geval van reorganisaties?

12) Is het mogelijk om te controleren of er geen notionele interestaftrek toegepast is op ontvangen abnormale of goedgunstige voorbeelden? (zoals bijvoorbeeld: te hoge managementvergoedingen, te hoge interesten betalen of aanrekenen van te lage verkoopprijzen)

13) KMO's hebben de mogelijkheid om te kiezen tussen de investeringsreserve en de aftrek voor risicokapitaal. In deze situatie kan het gebeuren dat een vennootschap die volgens het Wetboek van Vennootschappen als klein beschouwd wordt en dus recht heeft op het verhoogde tarief voor notionele interestaftrek, niet voldoet aan de voorwaarden voor het verlaagde tarief en daardoor ook uitgesloten is van de toepassing van de investeringsreserve. Ook omgekeerd kan het voorkomen dat vennootschappen die recht hebben op de investeringsreserve, echter geen aanspraak kunnen maken op de verhoging van het basistarief voor de notionele interestaftrek.

Wat is uw mening in verband met de verschillende KMO-definities volgens het W.I.B en W. Venn?

Mag er dan wel gesproken worden van een keuzestelsel?

14) De notionele interestaftrek is oorspronkelijk ontstaan als een alternatief voor het uitdovende regime van de coördinatiecentra. Ik heb contact gehad met een bedrijf dat beschikt over een coördinatiecentrum en dat op zoek is naar een alternatief hiervoor. Dit bedrijf verkiest echter het aanvragen van een speciale regeling via de rulingcommissie (Dienst van Voorafgaande Beslissingen) boven het gebruik van de notionele interestaftrek. Kan het aanvragen van een ruling voordeliger zijn voor een bedrijf dat een alternatief zoekt voor haar coördinatiecentrum?

Bijlage 3: Tabellen bij hoofdstuk 4

Tabel 1: het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij alle rechtsvormen

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	1528	1979	4960	1530	1754	1366	1628	1484
februari	680	920	1271	593	2620	612	1076	504
maart	688	941	960	489	1674	607	933	534
april	1144	1483	1034	822	1257	859	1022	745
mei	754	1191	842	505	792	595	832	477
juni	703	1918	704	554	835	788	705	517
juli	1130	5945	1082	643	964	978	960	
augustus	632	2065	700	520	490	659	584	
september	644	1404	482	474	536	854	617	
oktober	926	1960	829	637	738	2735	820	
november	712	1512	526	496	525	1320	616	
december	1096	2202	756	781	843	1317	719	
jaarbasis	10637	23520	14146	8044	13028	12690	10512	

Tabel 2: het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de NV's

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	1045	1287	2394	956	830	682	655	740
februari	460	584	757	366	719	286	506	217
maart	444	515	552	297	522	264	389	224
april	776	912	664	403	501	331	395	319
mei	530	791	533	306	360	265	367	249
juni	489	1391	450	322	377	360	301	251
juli	842	5045	684	398	483	406	486	
augustus	454	1594	489	335	274	274	281	
september	471	993	294	292	252	313	267	
oktober	609	1257	515	382	359	757	337	
november	497	857	307	262	256	482	298	
december	711	1178	445	382	411	488	353	
jaarbasis	7328	16404	8084	4701	5344	4908	4635	

Tabel 3: het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	405	608	2351	477	832	604	879	614
februari	187	293	411	195	1815	294	503	237
maart	201	386	311	165	1092	303	467	266
april	287	501	318	356	697	456	529	330
mei	193	355	261	182	396	290	408	188
juni	176	463	211	195	405	386	344	233
juli	224	775	335	206	413	504	402	
augustus	152	409	177	156	187	353	262	
september	148	375	170	160	255	501	299	
oktober	272	626	278	225	330	1871	393	
november	183	576	199	213	235	783	261	
december	349	925	273	361	388	774	323	
jaarbasis	2777	6292	5295	2891	7045	7119	5070	

Tabel 4: het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	42	55	131	65	59	38	49	53
februari	21	28	76	11	56	17	22	16
maart	22	26	77	8	46	21	34	14
april	49	42	29	29	28	38	46	29
mei	16	30	26	10	23	19	31	13
juni	26	40	26	25	35	24	23	9
juli	49	58	40	24	43	33	33	
augustus	13	31	15	16	11	10	21	
september	13	20	10	12	15	16	23	
oktober	28	55	15	15	24	74	38	
november	24	44	15	11	17	36	21	
december	18	58	21	22	20	36	10	
jaarbasis	321	487	481	248	377	362	351	

Tabel 5: het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	36	29	84	32	33	42	45	77
februari	12	15	27	21	30	15	45	34
maart	21	14	20	19	14	19	43	30
april	32	28	23	34	31	34	52	67
mei	15	15	22	7	13	21	26	27
juni	12	24	17	12	18	18	37	24
juli	15	67	23	15	25	35	39	
augustus	13	31	19	13	18	22	20	
september	12	16	8	10	14	24	28	
oktober	17	22	21	15	25	33	52	
november	8	35	5	10	17	19	36	
december	18	41	17	16	24	19	33	
jaarbasis	211	337	286	204	262	301	456	

Tabel 6: het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de NV's

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	68,39%	65,03%	48,27%	62,48%	47,32%	49,93%	40,23%	49,87%
februari	67,65%	63,48%	59,56%	61,72%	27,44%	46,73%	47,03%	43,06%
maart	64,53%	54,73%	57,50%	60,74%	31,18%	43,49%	41,69%	41,95%
april	67,83%	61,50%	64,22%	49,03%	39,86%	38,53%	38,65%	42,82%
mei	70,29%	66,41%	63,30%	60,59%	45,45%	44,54%	44,11%	52,20%
juni	69,56%	72,52%	63,92%	58,12%	45,15%	45,69%	42,70%	48,55%
juli	74,51%	84,86%	63,22%	61,90%	50,10%	41,51%	50,63%	
augustus	71,84%	77,19%	69,86%	64,42%	55,92%	41,58%	48,12%	
september	73,14%	70,73%	61,00%	61,60%	47,01%	36,65%	43,27%	
oktober	65,77%	64,13%	62,12%	59,97%	48,64%	27,68%	41,10%	
november	69,80%	56,68%	58,37%	52,82%	48,76%	36,52%	48,38%	
december	64,87%	53,50%	58,86%	48,91%	48,75%	37,05%	49,10%	
jaarbasis	68,89%	69,74%	57,15%	58,44%	41,02%	38,68%	44,09%	

Tabel 7: het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	26,51%	30,72%	47,40%	31,18%	47,43%	44,22%	53,99%	41,37%
februari	27,50%	31,85%	32,34%	32,88%	69,27%	48,04%	46,75%	47,02%
maart	29,22%	41,02%	32,40%	33,74%	65,23%	49,92%	50,05%	49,81%
april	25,09%	33,78%	30,75%	43,31%	55,45%	53,08%	51,76%	44,30%
mei	25,60%	29,81%	31,00%	36,04%	50,00%	48,74%	49,04%	39,41%
juni	25,04%	24,14%	29,97%	35,20%	48,50%	48,98%	48,79%	45,07%
juli	19,82%	13,04%	30,96%	32,04%	42,84%	51,53%	41,88%	
augustus	24,05%	19,81%	25,29%	30,00%	38,16%	53,57%	44,86%	
september	22,98%	26,71%	35,27%	33,76%	47,57%	58,67%	48,46%	
oktober	29,37%	31,94%	33,53%	35,32%	44,72%	68,41%	47,93%	
november	25,70%	38,10%	37,83%	42,94%	44,76%	59,32%	42,37%	
december	31,84%	42,01%	36,11%	46,22%	46,03%	58,77%	44,92%	
jaarbasis	26,11%	26,75%	37,43%	35,94%	54,08%	56,10%	48,23%	

Tabel 8: het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	2,75%	2,78%	2,64%	4,25%	3,36%	2,78%	3,01%	3,57%
februari	3,09%	3,04%	5,98%	1,85%	2,14%	2,78%	2,04%	3,17%
maart	3,20%	2,76%	8,02%	1,64%	2,75%	3,46%	3,64%	2,62%
april	4,28%	2,83%	2,80%	3,53%	2,23%	4,42%	4,50%	3,89%
mei	2,12%	2,52%	3,09%	1,98%	2,90%	3,19%	3,73%	2,73%
juni	3,70%	2,09%	3,69%	4,51%	4,19%	3,05%	3,26%	1,74%
juli	4,34%	0,98%	3,70%	3,73%	4,46%	3,37%	3,44%	
augustus	2,06%	1,50%	2,14%	3,08%	2,24%	1,52%	3,60%	
september	2,02%	1,42%	2,07%	2,53%	2,80%	1,87%	3,73%	
oktober	3,02%	2,81%	1,81%	2,35%	3,25%	2,71%	4,63%	
november	3,37%	2,91%	2,85%	2,22%	3,24%	2,73%	3,41%	
december	1,64%	2,63%	2,78%	2,82%	2,37%	2,73%	1,39%	
jaarbasis	3,02%	2,07%	3,40%	3,08%	2,89%	2,85%	3,34%	

Tabel 9: het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
januari	2,36%	1,47%	1,69%	2,09%	1,88%	3,07%	2,76%	5,19%
februari	1,76%	1,63%	2,12%	3,54%	1,15%	2,45%	4,18%	6,75%
maart	3,05%	1,49%	2,08%	3,89%	0,84%	3,13%	4,61%	5,62%
april	2,80%	1,89%	2,22%	4,14%	2,47%	3,96%	5,09%	8,99%
mei	1,99%	1,26%	2,61%	1,39%	1,64%	3,53%	3,13%	5,66%
juni	1,71%	1,25%	2,41%	2,17%	2,16%	2,28%	5,25%	4,64%
juli	1,33%	1,13%	2,13%	2,33%	2,59%	3,58%	4,06%	
augustus	2,06%	1,50%	2,71%	2,50%	3,67%	3,34%	3,42%	
september	1,86%	1,14%	1,66%	2,11%	2,61%	2,81%	4,54%	
oktober	1,84%	1,12%	2,53%	2,35%	3,39%	1,21%	6,34%	
november	1,12%	2,31%	0,95%	2,02%	3,24%	1,44%	5,84%	
december	1,64%	1,86%	2,25%	2,05%	2,85%	1,44%	4,59%	
jaarbasis	1,98%	1,43%	2,02%	2,54%	2,01%	2,37%	4,34%	

Tabel 10: de gemiddelden van het absoluut aantal kapitaalverhogingen per maand en per jaar

	alle rechtsvormen	NV	BVBA	CVBA	overige rechtsvormen
januari	2029	1074	846	62	47
februari	1035	487	492	31	25
maart	853	401	399	31	23
april	1046	538	434	36	38
mei	749	425	284	21	18
juni	841	493	302	26	20
juli	1672	1192	408	40	31
augustus	807	529	242	17	19
september	716	412	273	16	16
oktober	1235	602	571	36	26
november	815	423	350	24	19
december	1102	567	485	26	24
jaarbasis	13225	7343	5213	375	294

Tabel 11: de gemiddelden van het absoluut aantal kapitaalverhogingen per maand en per jaar (berekend met uitzondering van 2001)

	alle rechtsvormen	NV	BVBA	CVBA	overige rechtsvormen
januari	2036	1043	880	62	50
februari	1051	473	520	31	26
maart	841	385	401	32	24
april	983	484	425	35	39
mei	685	373	274	20	19
juni	687	364	279	24	20
juli	960	550	347	37	25
augustus	598	351	215	14	18
september	601	315	256	15	16
oktober	1114	493	562	32	27
november	699	350	312	21	16
december	919	465	411	21	21
Jaarbasis	11510	5833	5033	357	287

Tabel 12: de gemiddelden van het relatief aantal kapitaalverhogingen per maand en per jaar

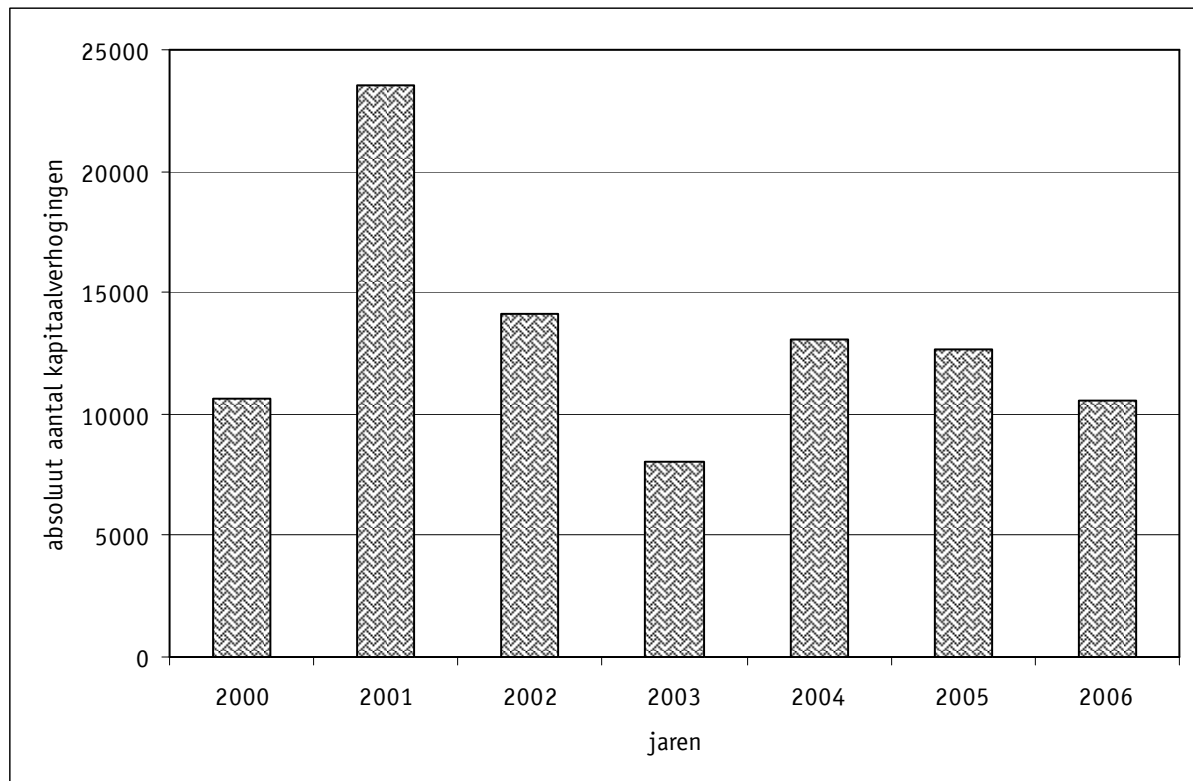
	NV	BVBA	CVBA	overige rechtsvormen
januari	52,92%	41,72%	3,03%	2,33%
februari	47,06%	47,55%	2,98%	2,40%
maart	46,98%	46,75%	3,63%	2,64%
april	51,41%	41,53%	3,47%	3,60%
mei	56,80%	37,96%	2,81%	2,44%
juni	58,61%	35,89%	3,09%	2,41%
juli	71,30%	24,43%	2,39%	1,87%
augustus	65,50%	30,02%	2,07%	2,41%
september	57,51%	38,08%	2,18%	2,24%
oktober	48,77%	46,21%	2,88%	2,14%
november	51,85%	42,93%	2,94%	2,28%
december	51,44%	43,98%	2,40%	2,18%
jaarbasis	55,53%	39,41%	2,84%	2,22%

Tabel 13: de gemiddelden van het relatief aantal kapitaalverhogingen per maand en per jaar (berekend met uitzondering van 2001)

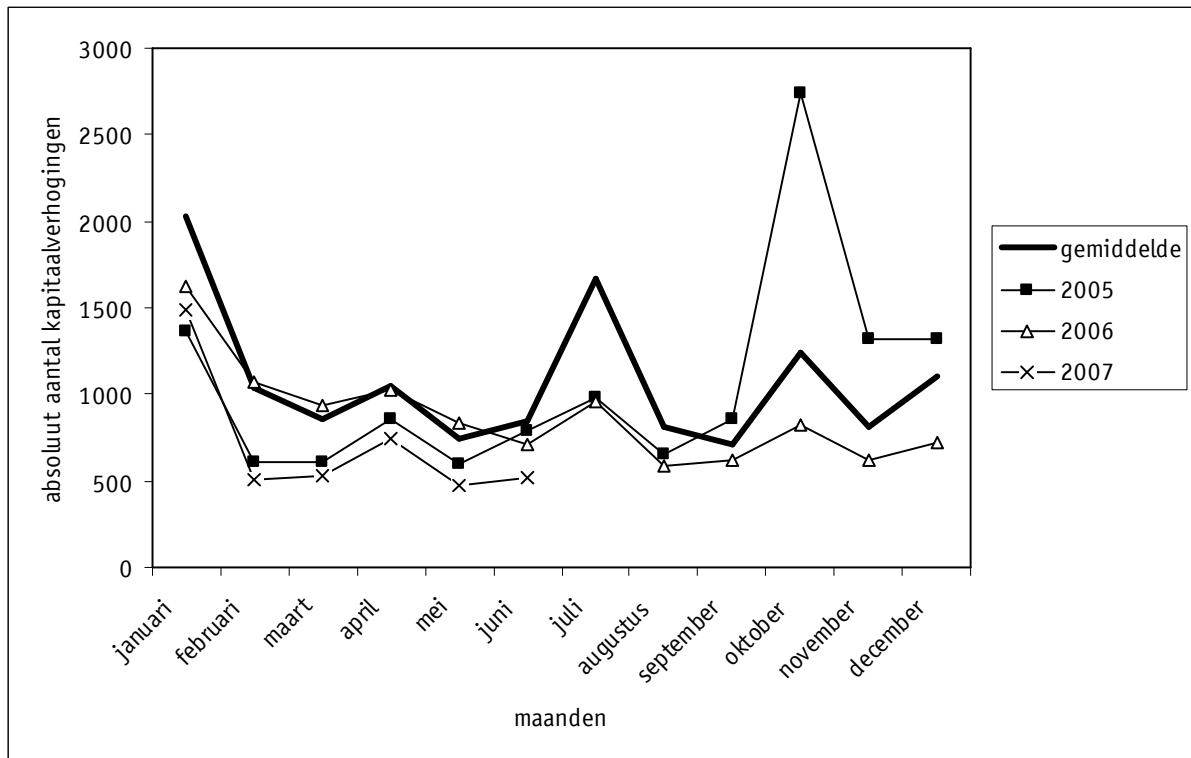
	NV	BVBA	CVBA	overige rechtsvormen
januari	51,24%	43,24%	3,07%	2,45%
februari	45,01%	49,51%	2,98%	2,50%
maart	45,74%	47,66%	3,77%	2,82%
april	49,24%	43,19%	3,60%	3,97%
mei	54,41%	39,98%	2,88%	2,73%
juni	53,06%	40,57%	3,50%	2,87%
juli	57,30%	36,20%	3,86%	2,64%
augustus	58,77%	35,90%	2,40%	2,93%
september	52,37%	42,50%	2,47%	2,66%
oktober	44,26%	50,40%	2,90%	2,44%
november	50,11%	44,67%	2,96%	2,26%
december	50,62%	44,78%	2,30%	2,30%
jaarbasis	50,68%	43,73%	3,10%	2,49%

Bijlage 4: Grafieken bij hoofdstuk 4

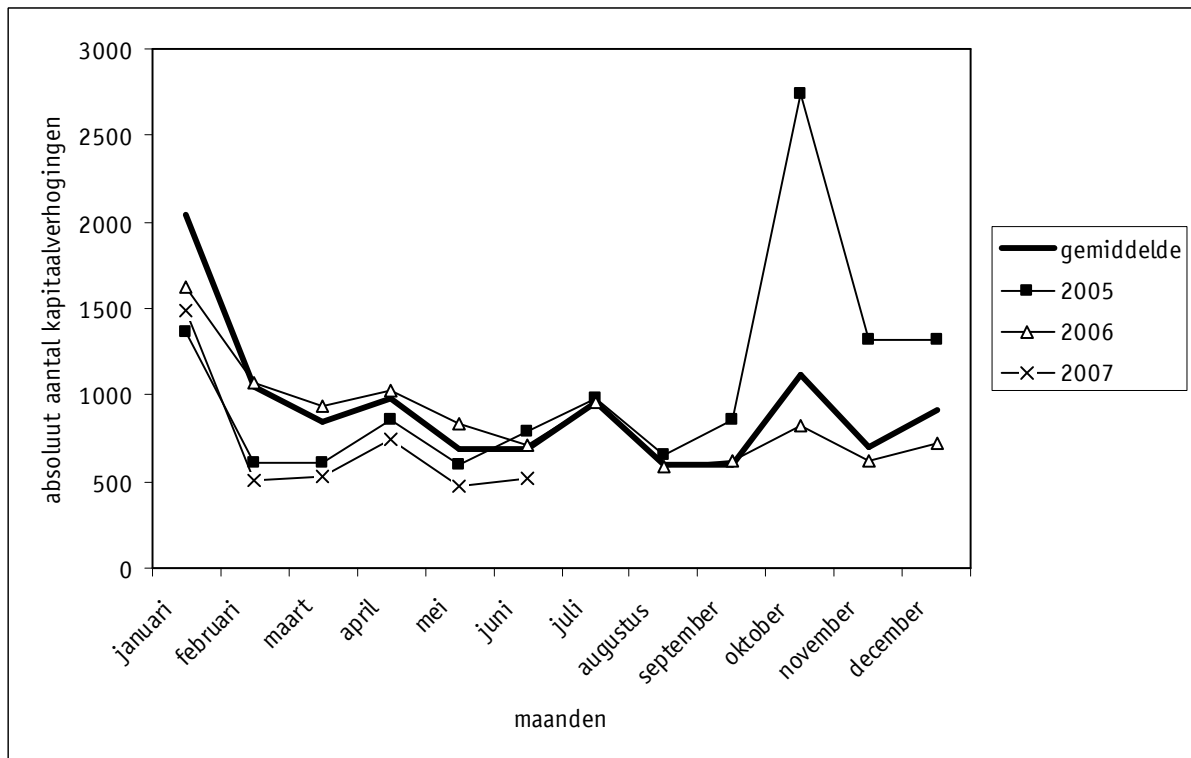
Alle rechtsvormen:

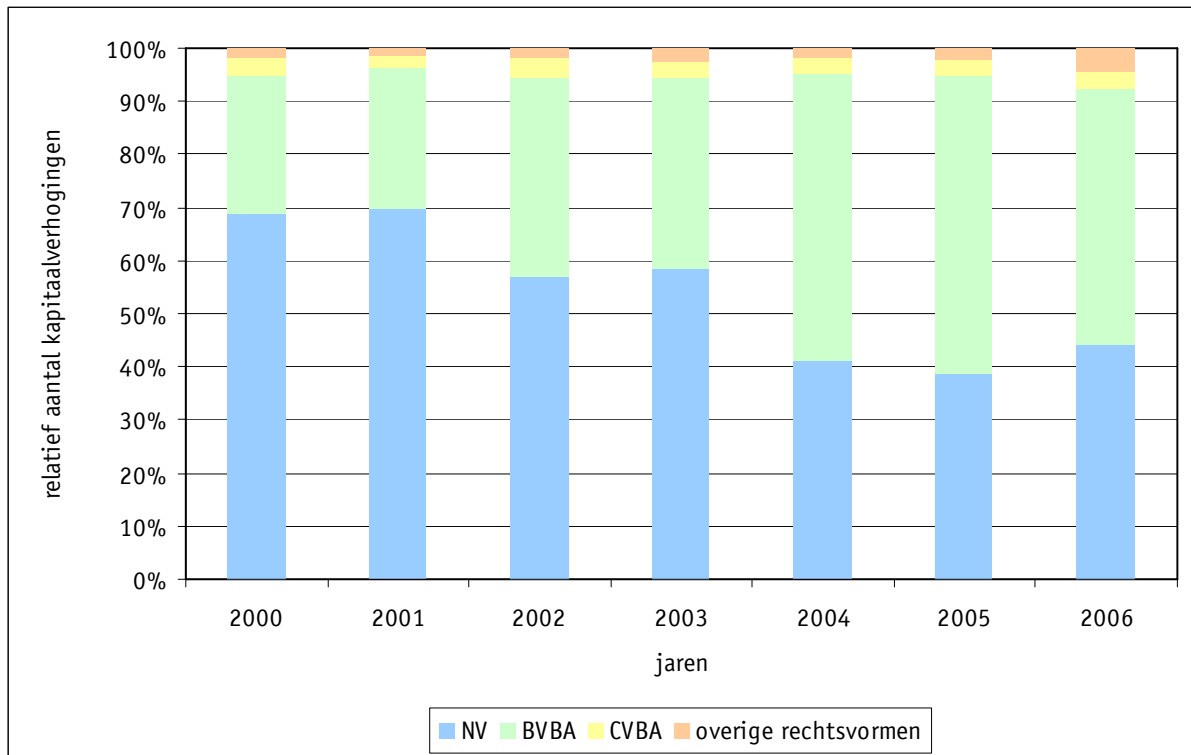
Grafiek 2: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij alle rechtsvormen per jaar

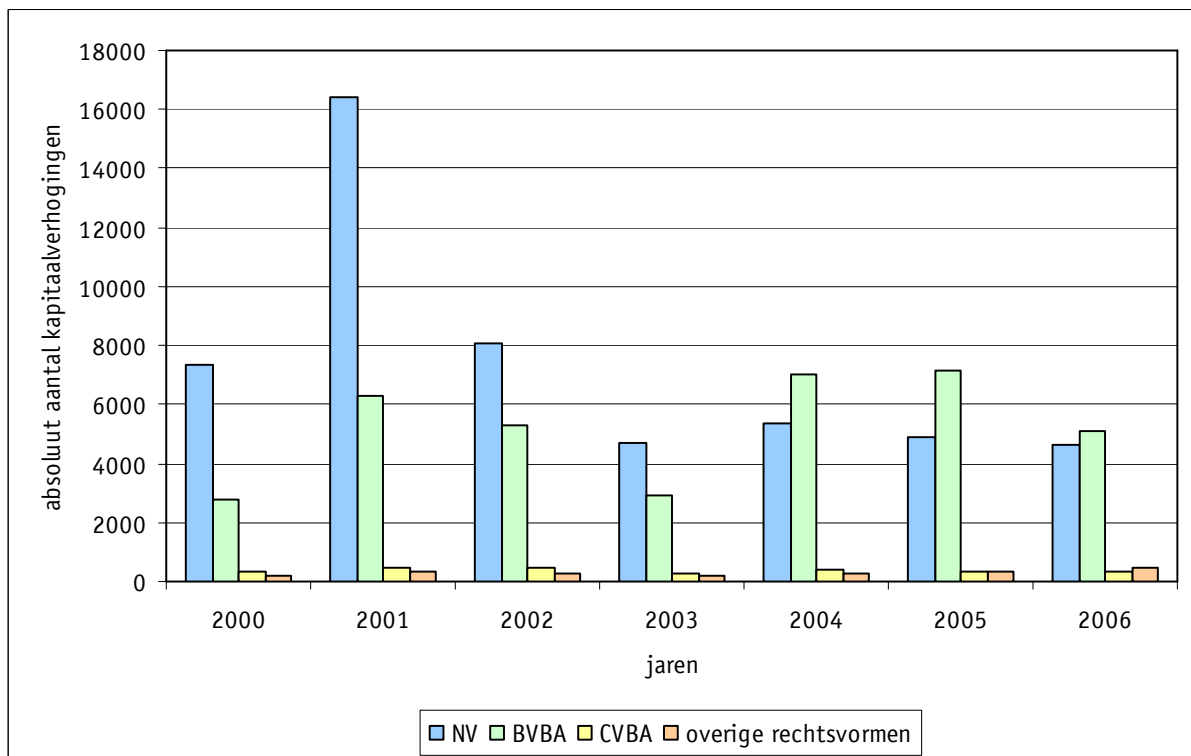
Grafiek 3: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij alle rechtsvormen ten opzichte van het gemiddelde

Grafiek 4: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij alle rechtsvormen ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

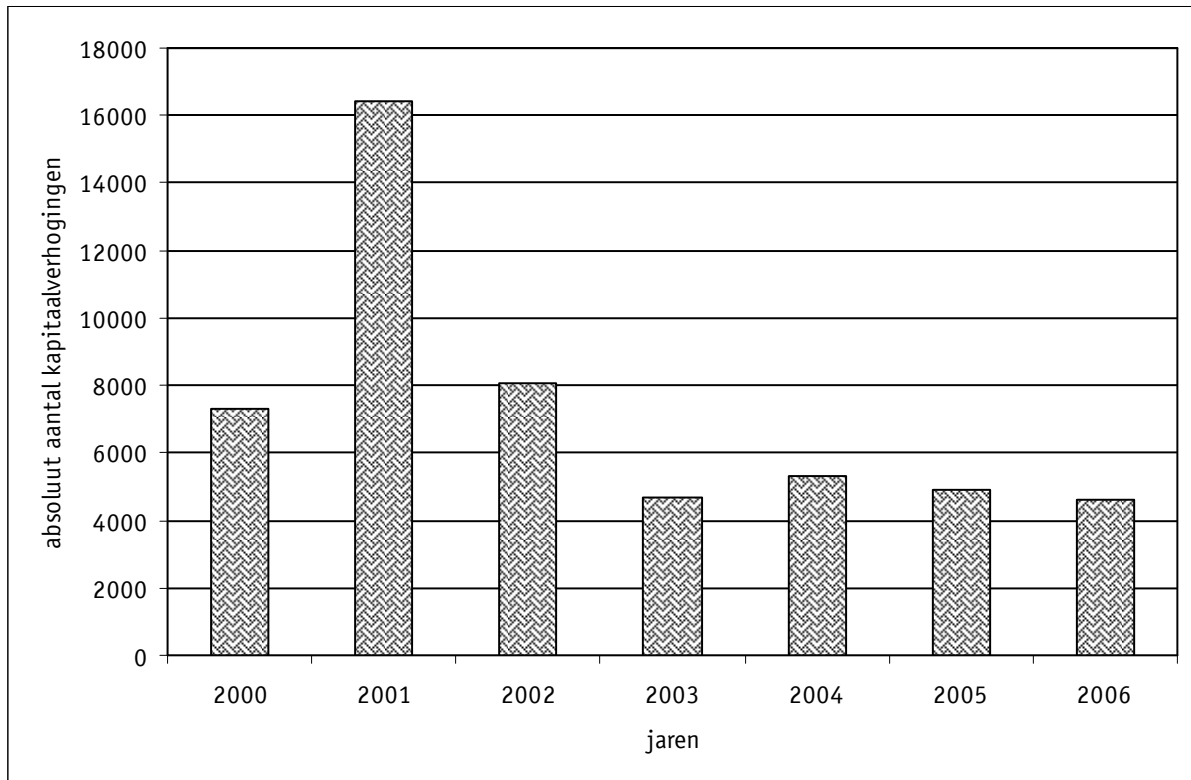

Grafiek 6: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen opgesplitst per rechtsvorm

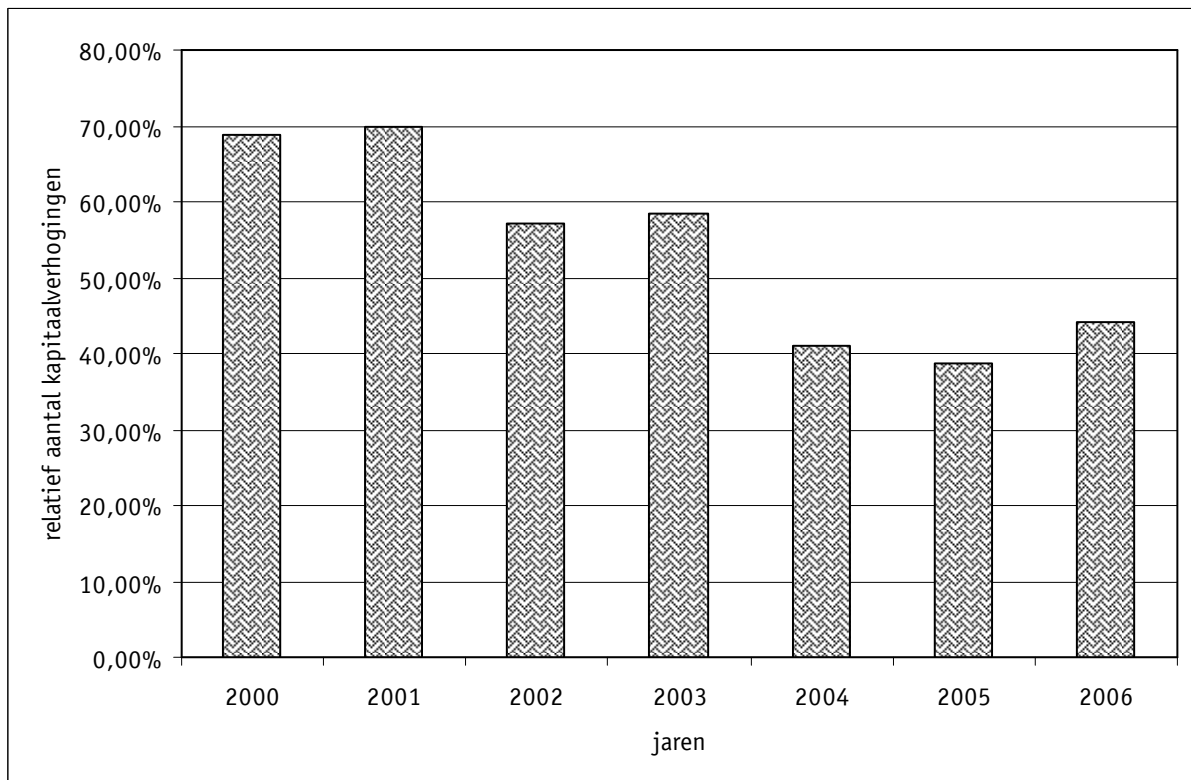

Grafiek 7: vergelijking van de evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen tussen de rechtsvormen onderling

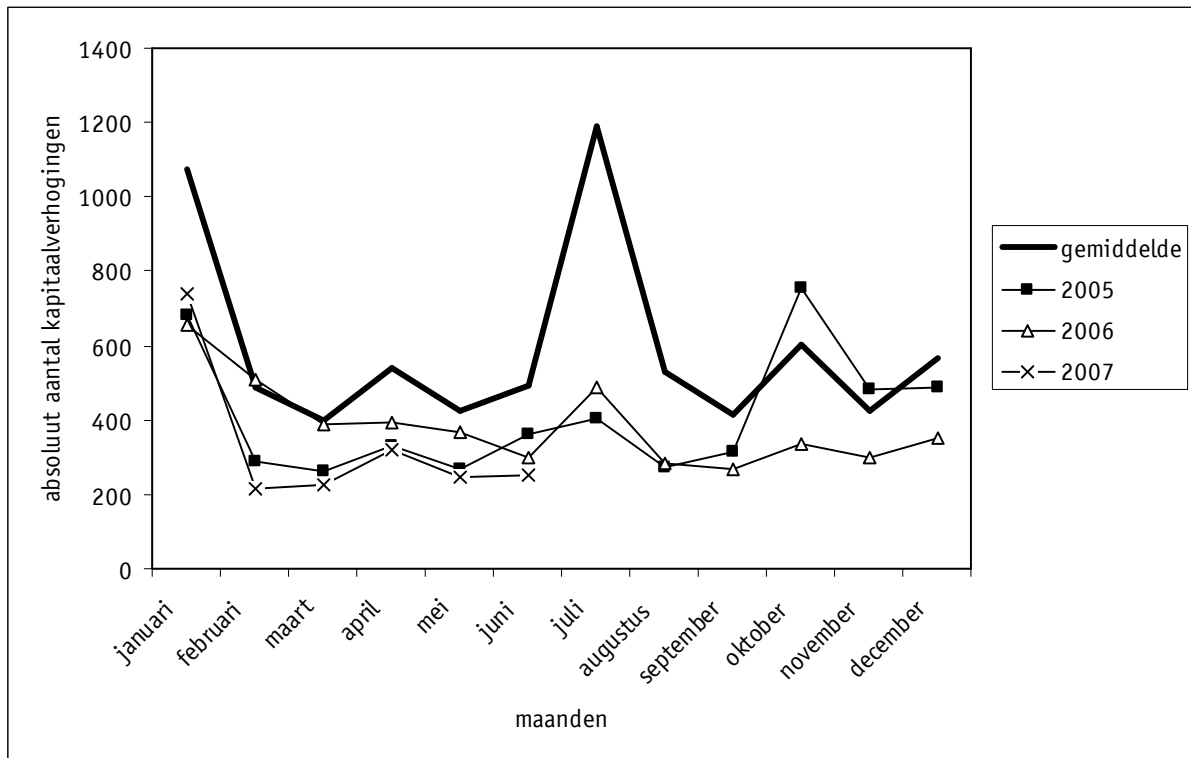
NV's:

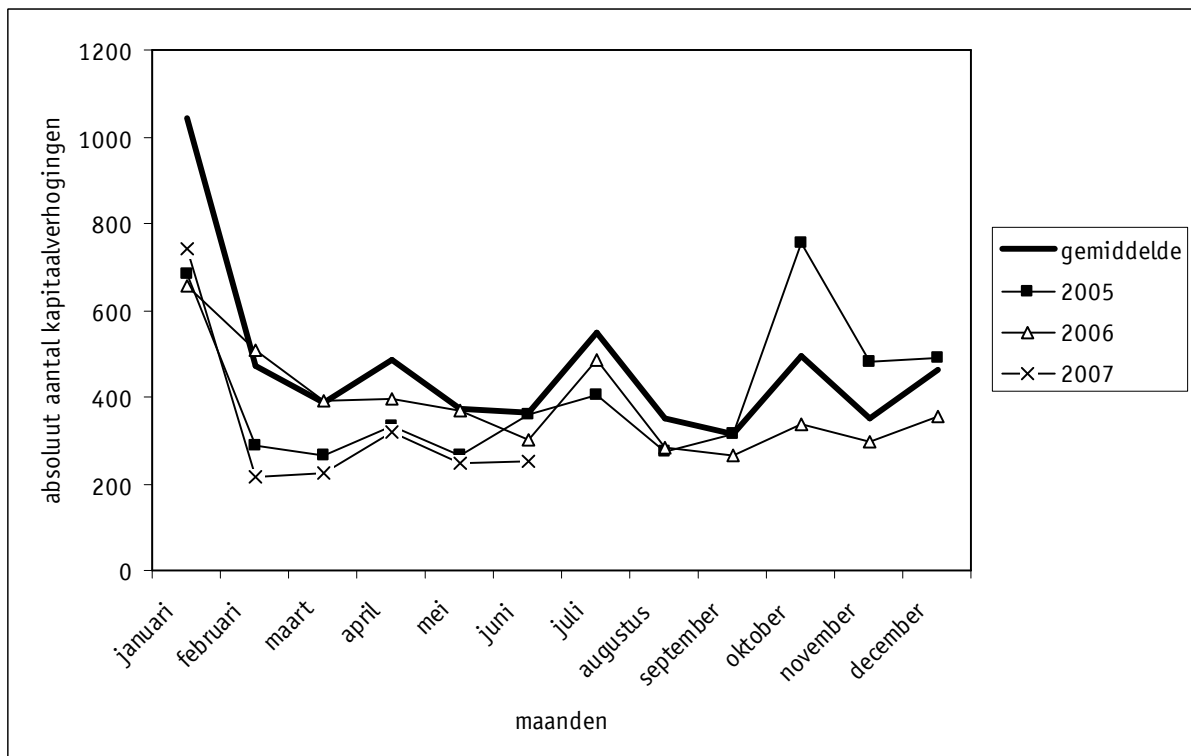
Grafiek 10: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de NV's per jaar

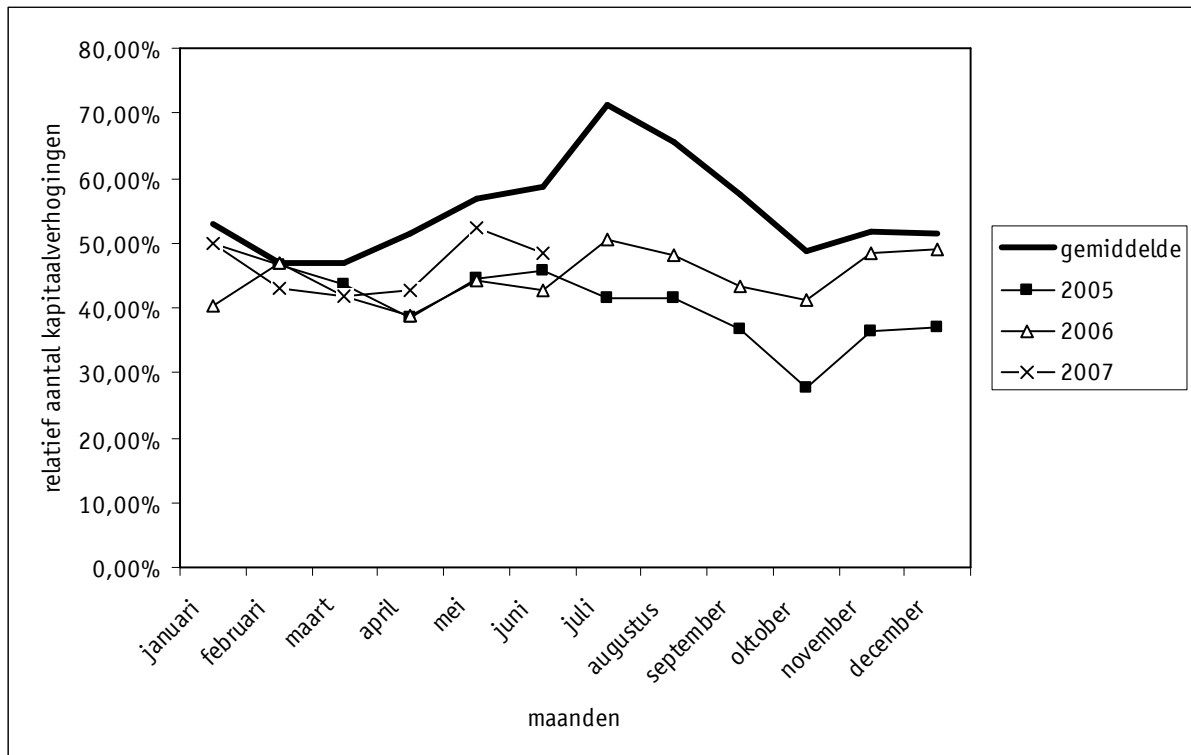
Grafiek 12: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de NV's per jaar

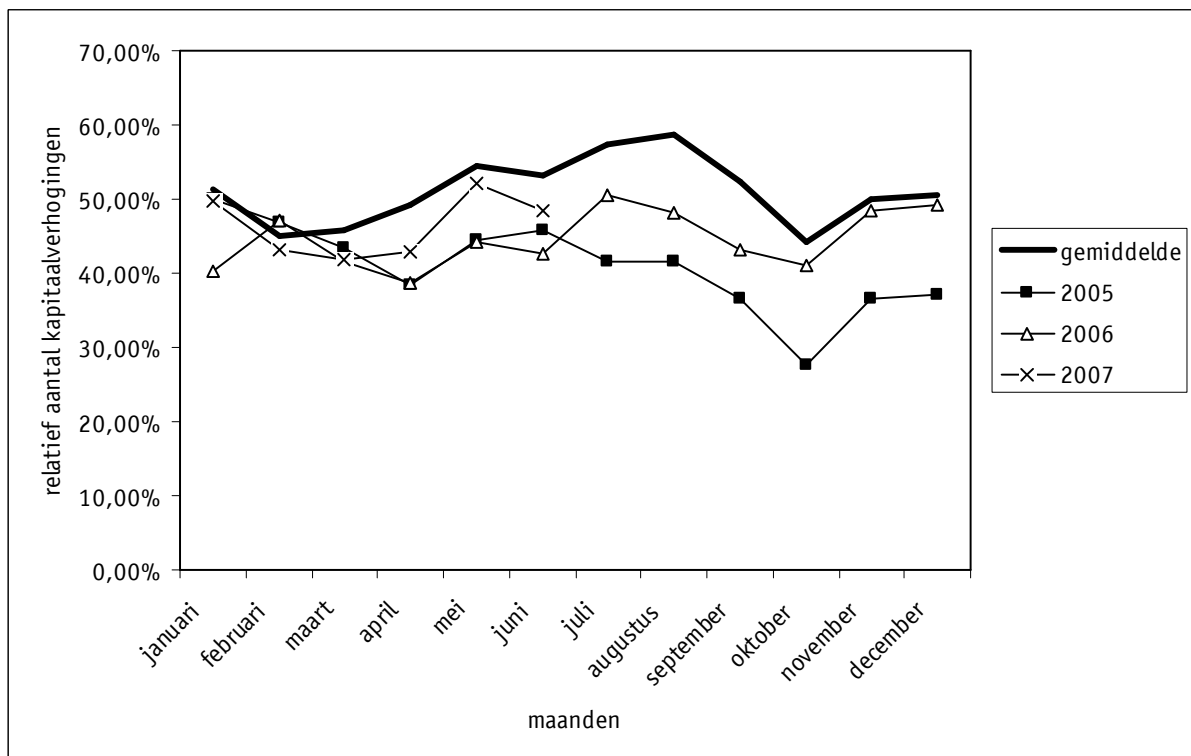
Grafiek 13: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de NV's ten opzichte van het gemiddelde

Grafiek 14: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de NV's ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

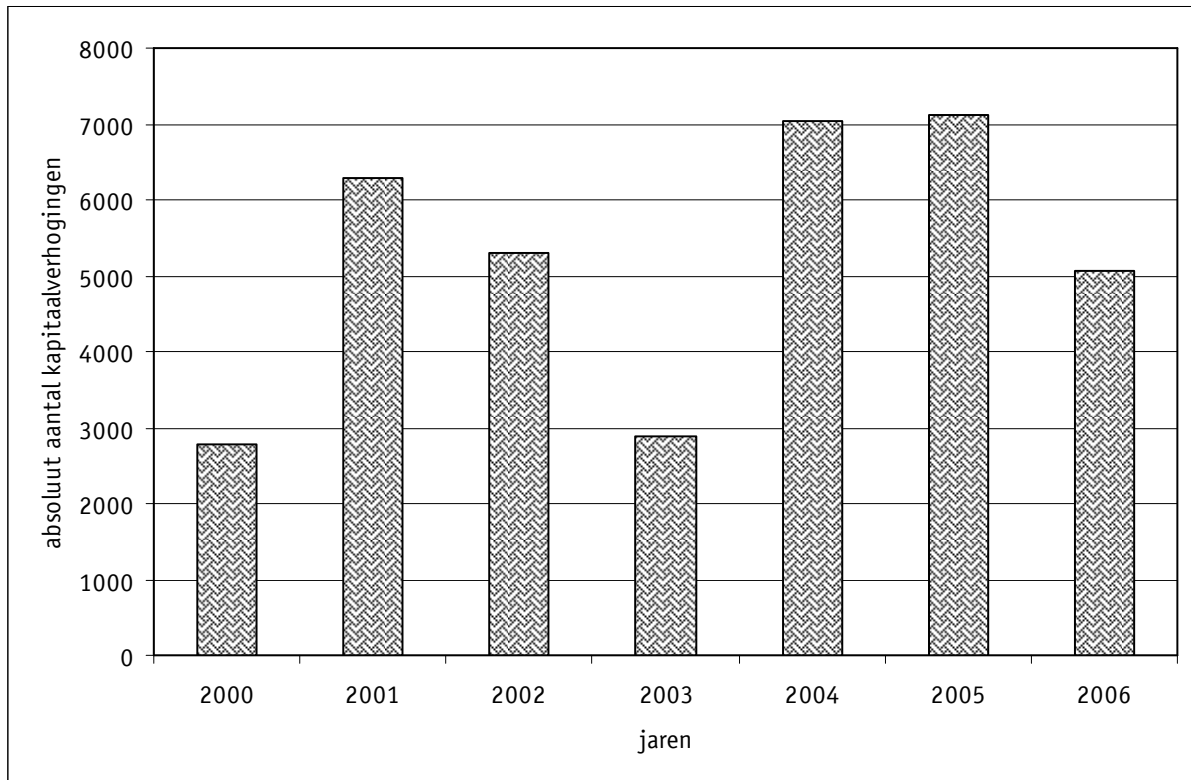

Grafiek 15: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de NV's ten opzichte van het gemiddelde

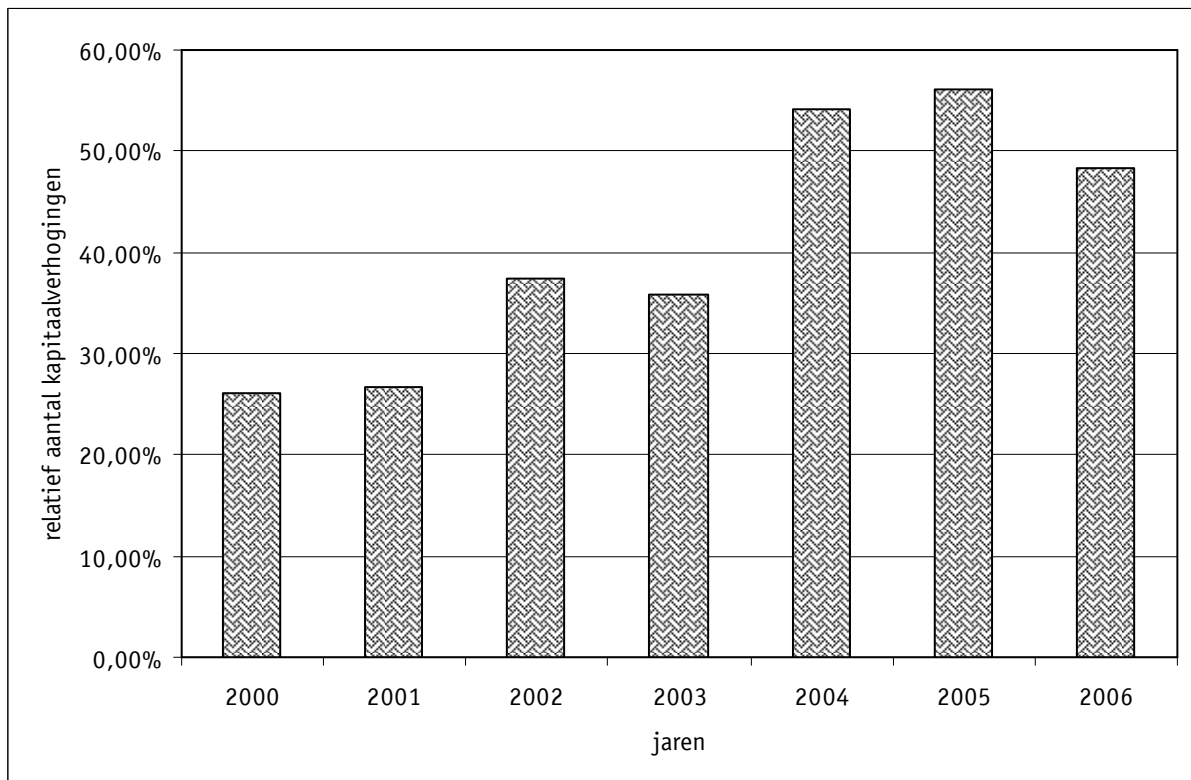

Grafiek 16: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de NV's ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

BVBA's:

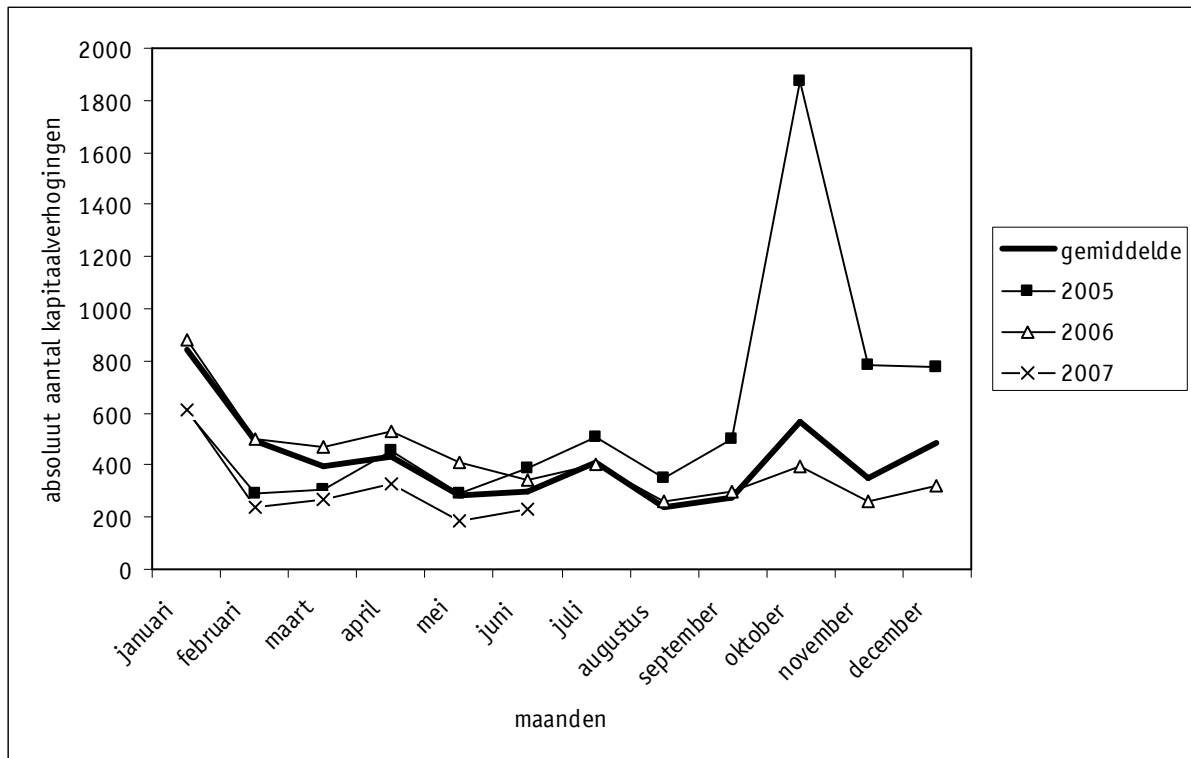

Grafiek 18: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's per jaar

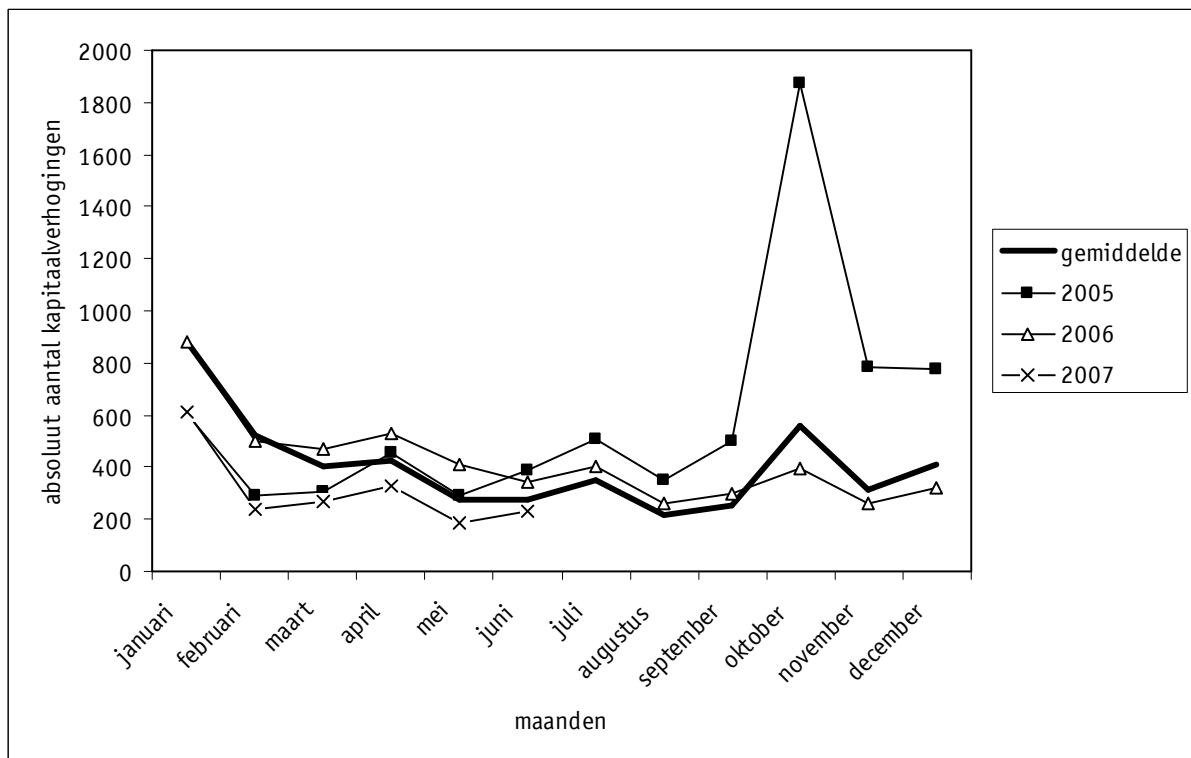

Grafiek 20: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's per jaar

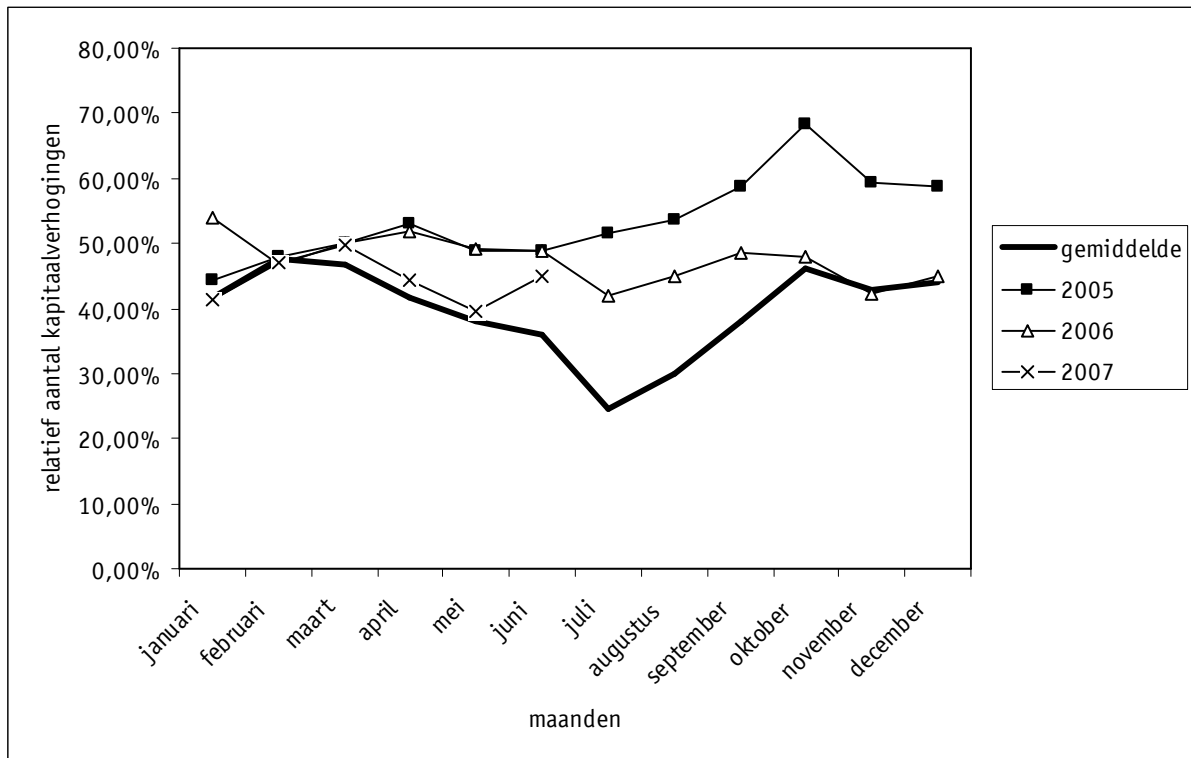

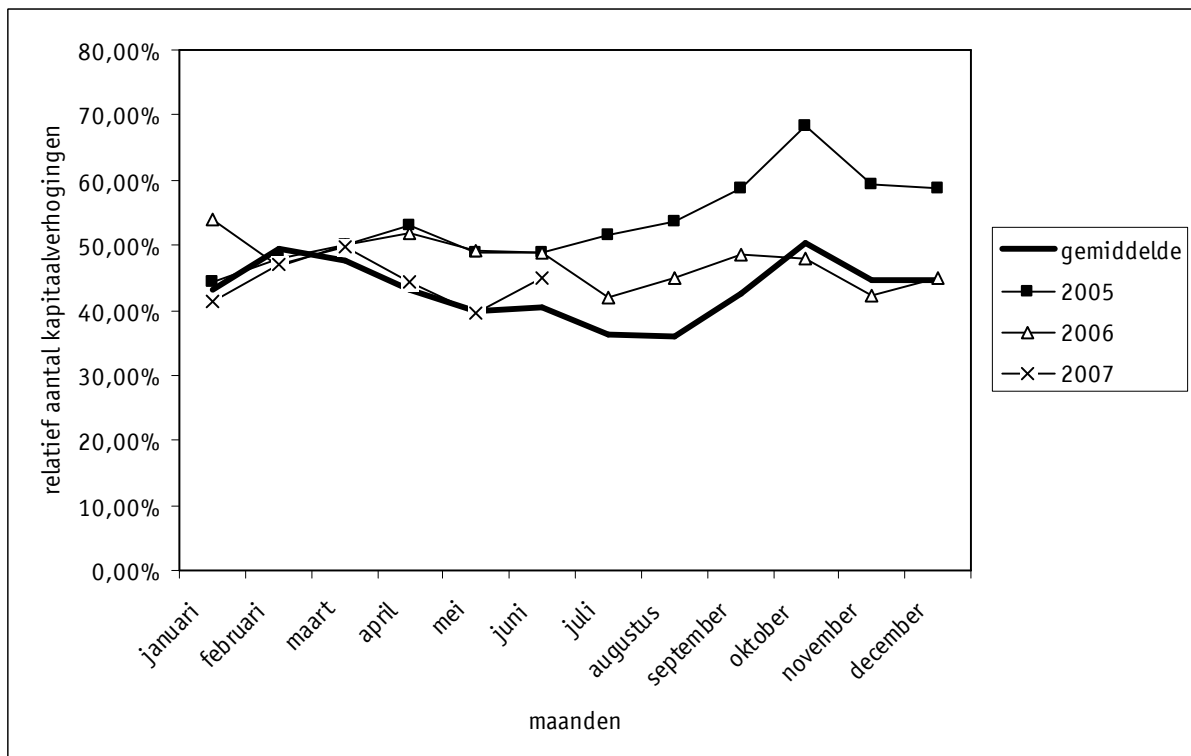
Grafiek 21: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's ten opzichte van het gemiddelde

Grafiek 22: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

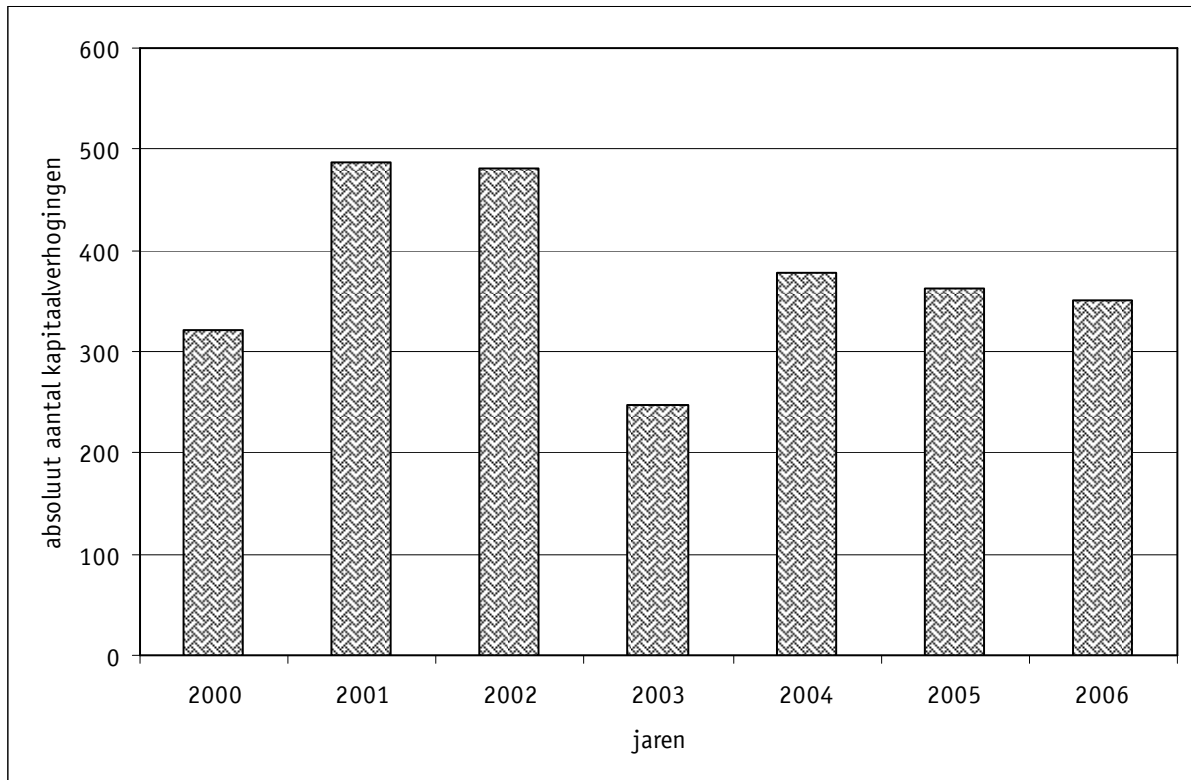

Grafiek 23: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's ten opzichte van het gemiddelde

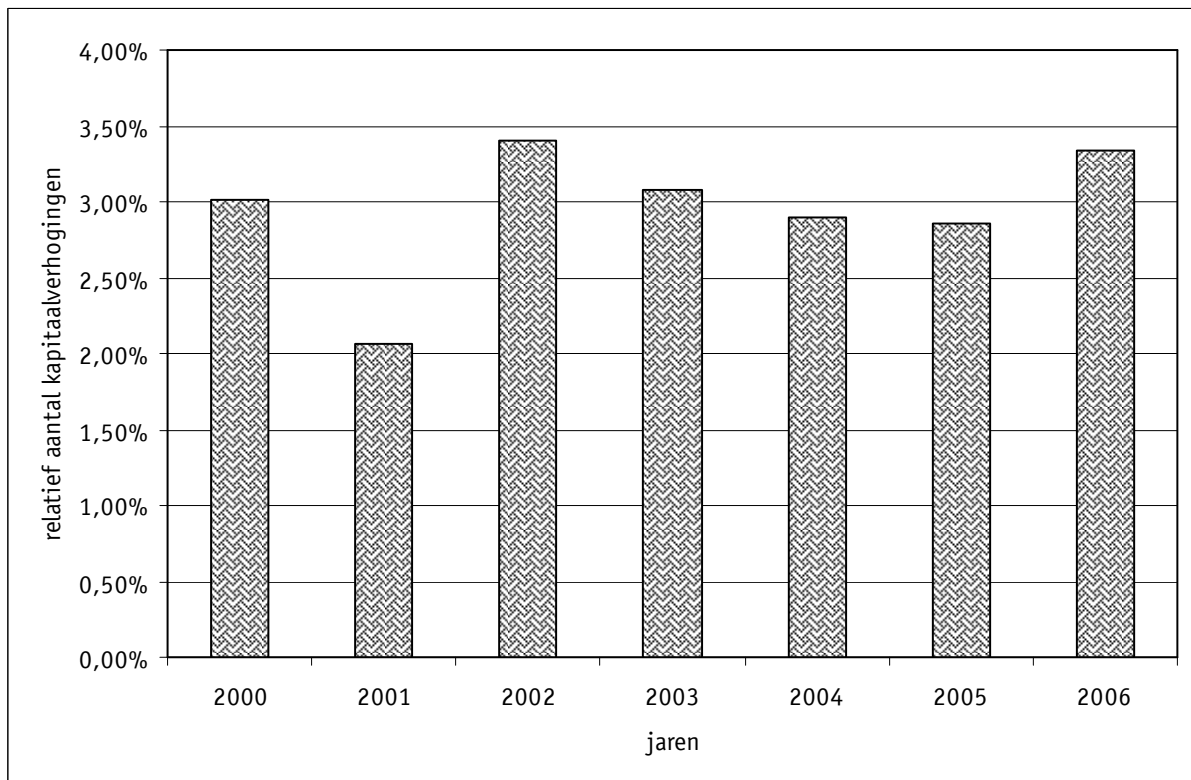

Grafiek 24: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de BVBA's ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

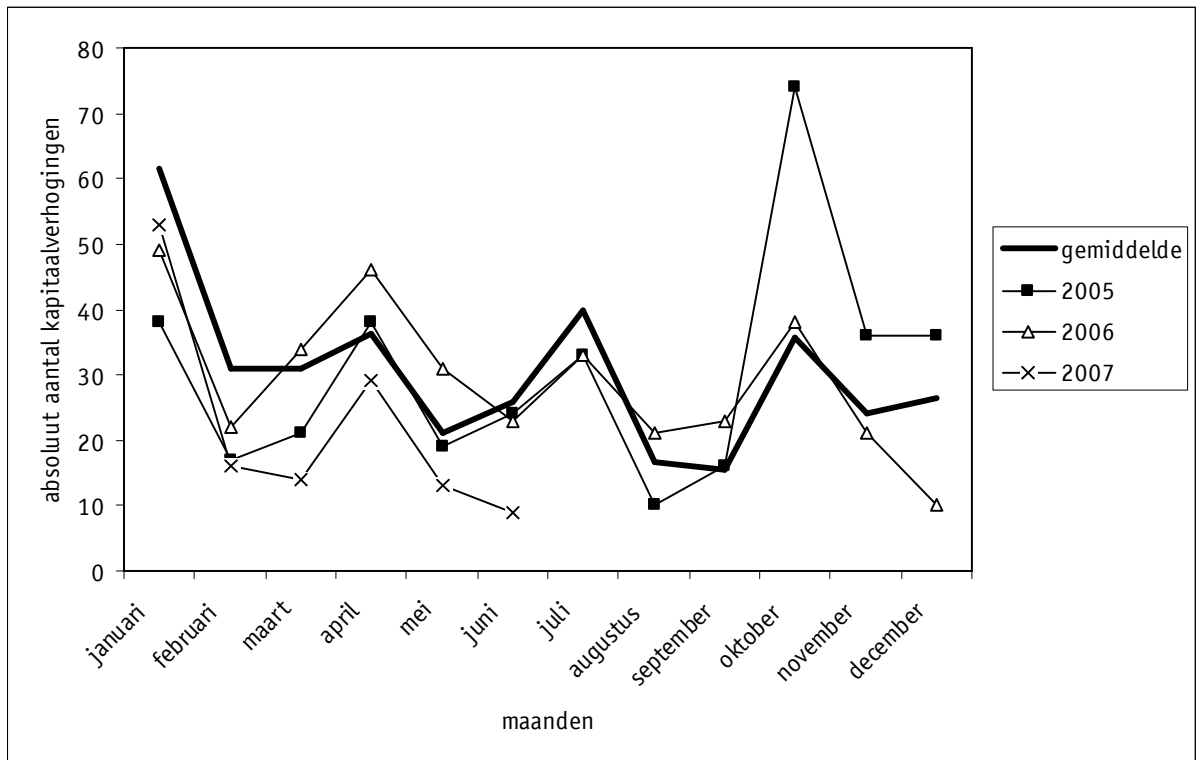
CVBA's:

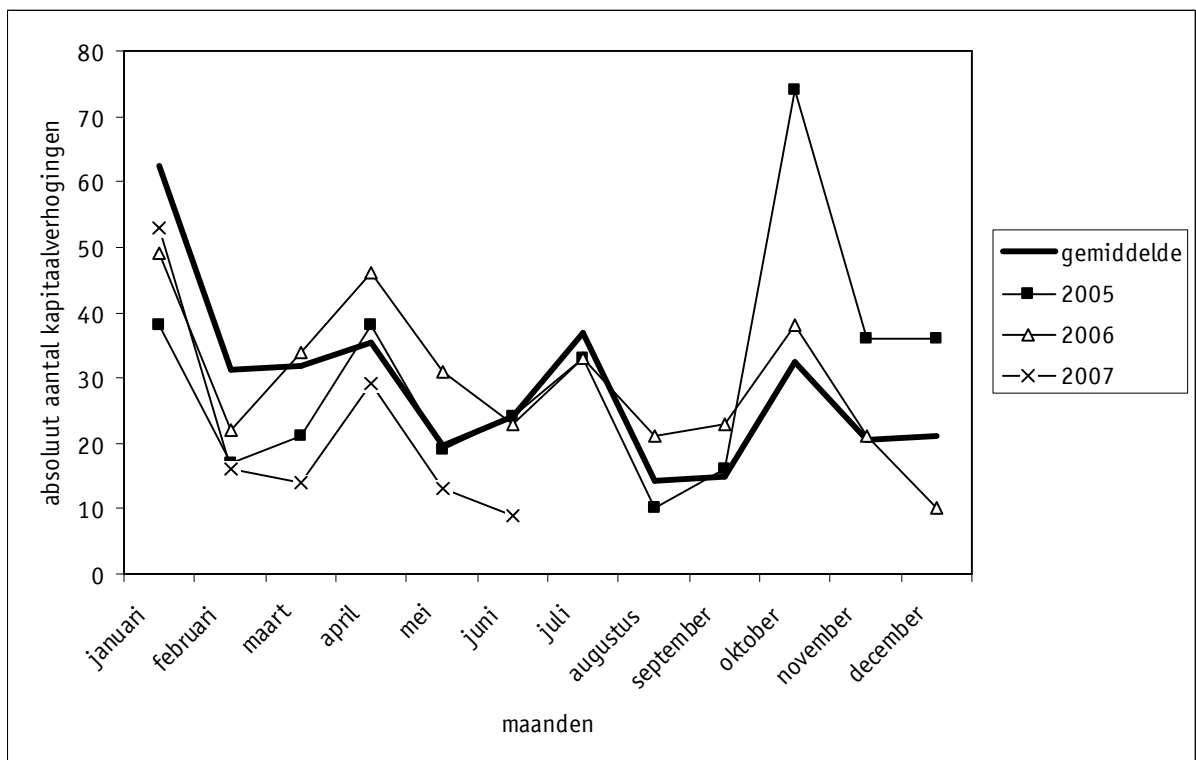
Grafiek 26: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's per jaar

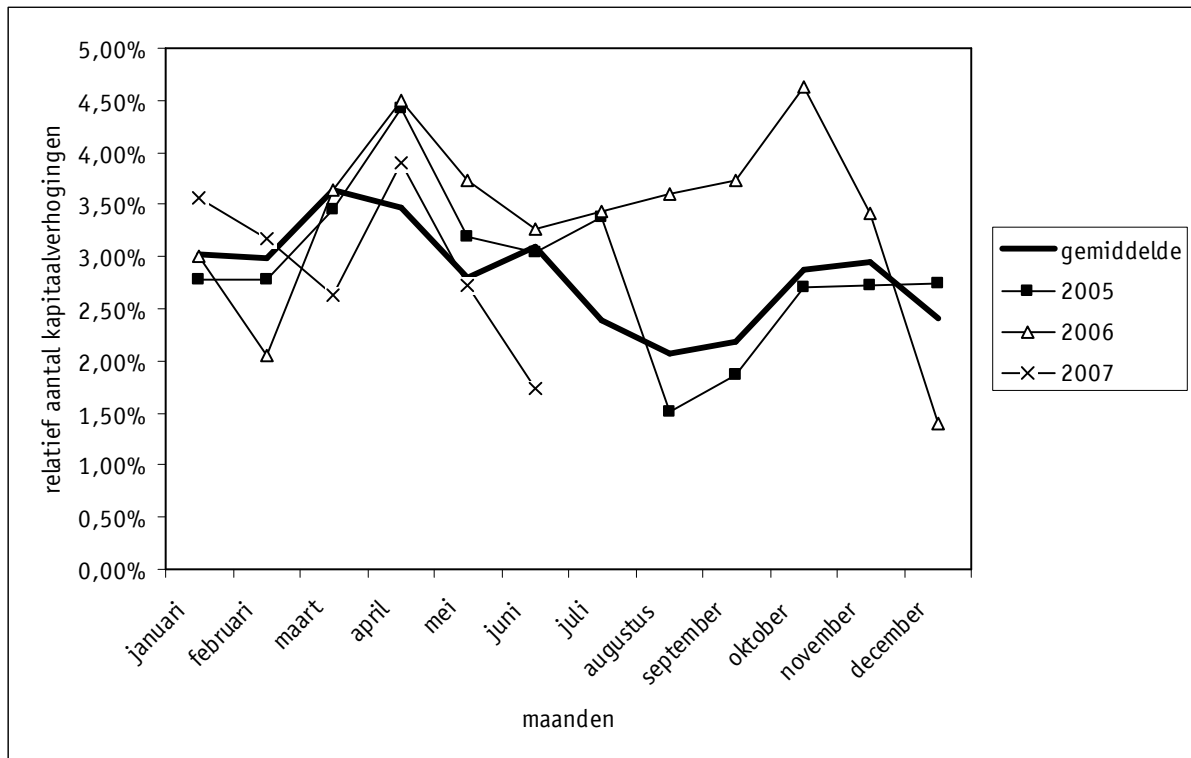
Grafiek 28: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's per jaar

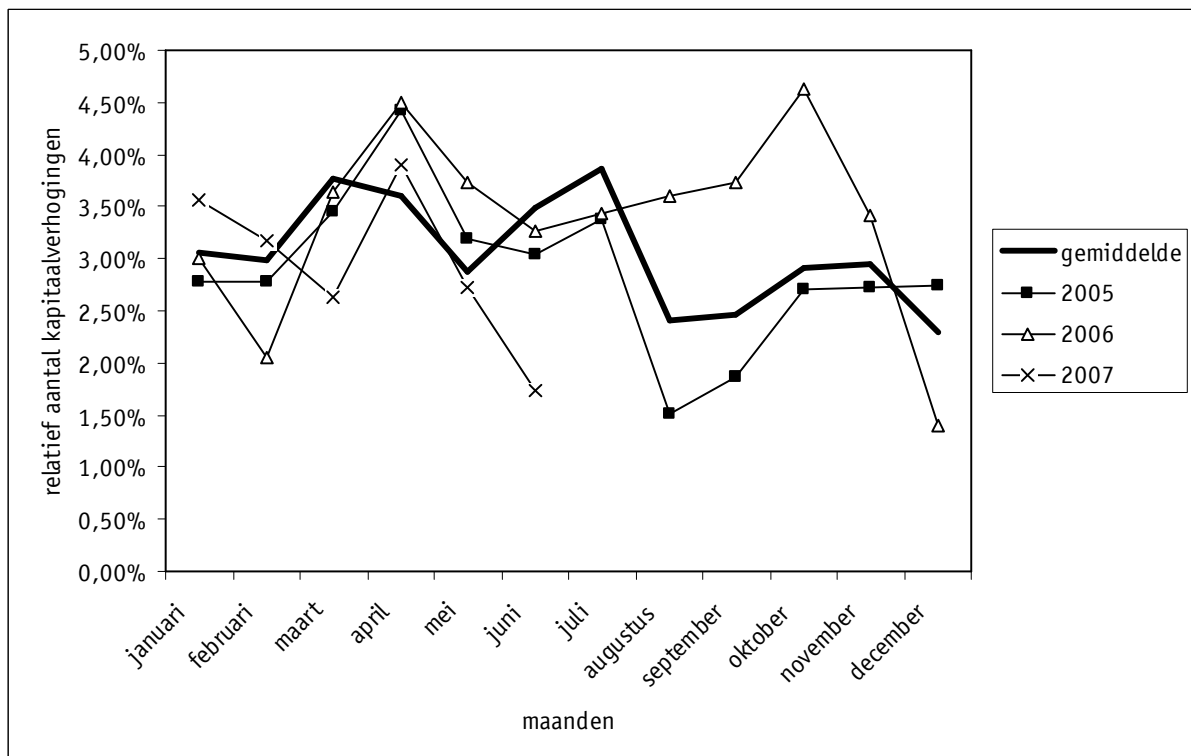
Grafiek 29: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's ten opzichte van het gemiddelde

Grafiek 30: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

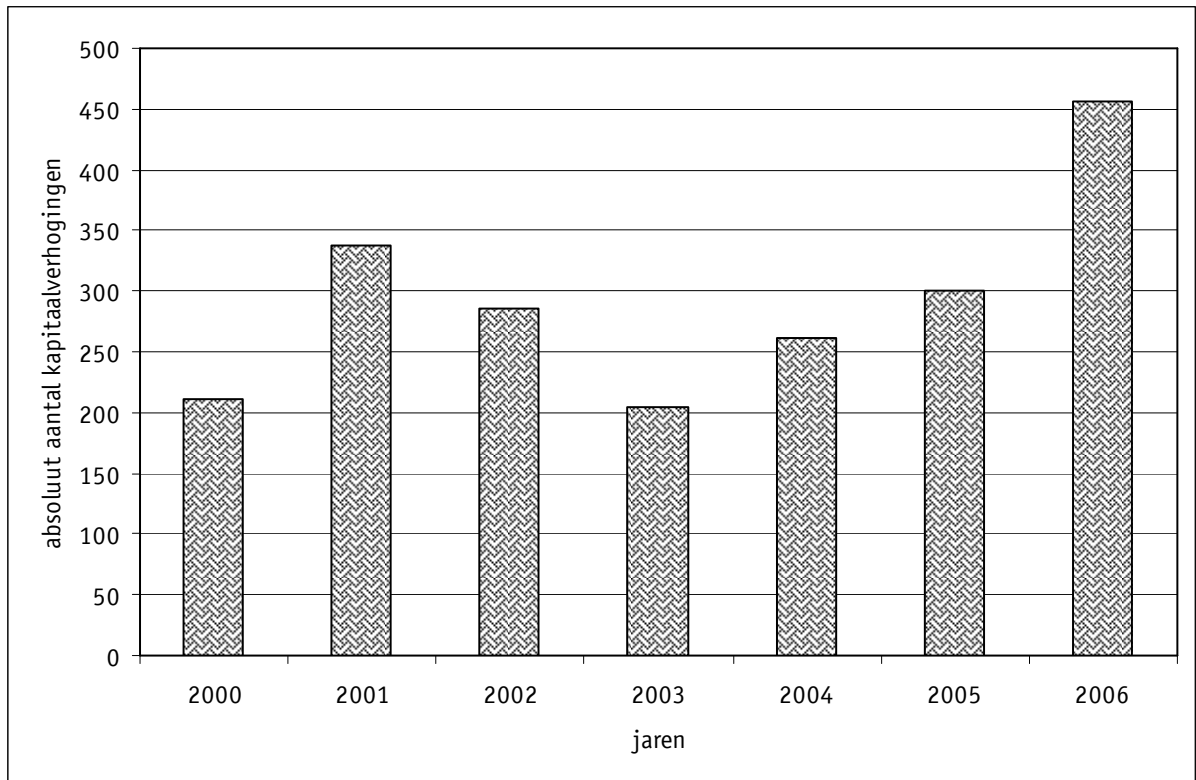

Grafiek 31: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's ten opzichte van het gemiddelde

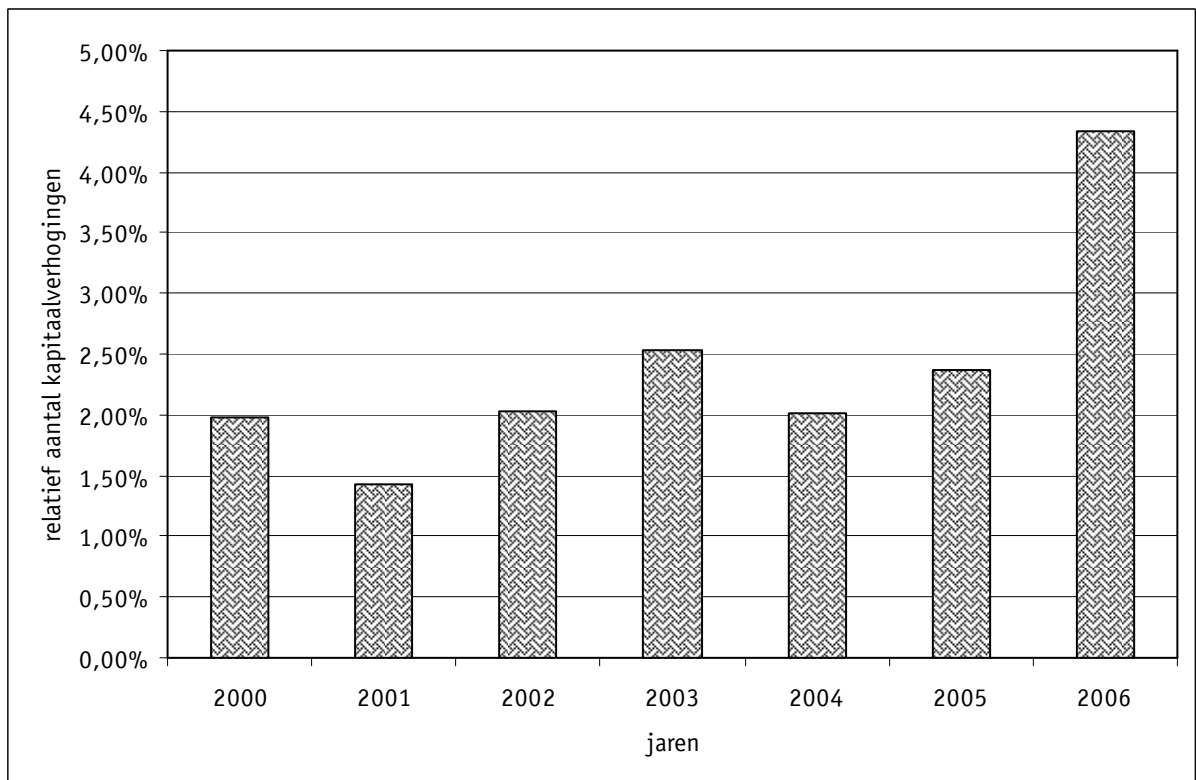

Grafiek 32: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de CVBA's ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

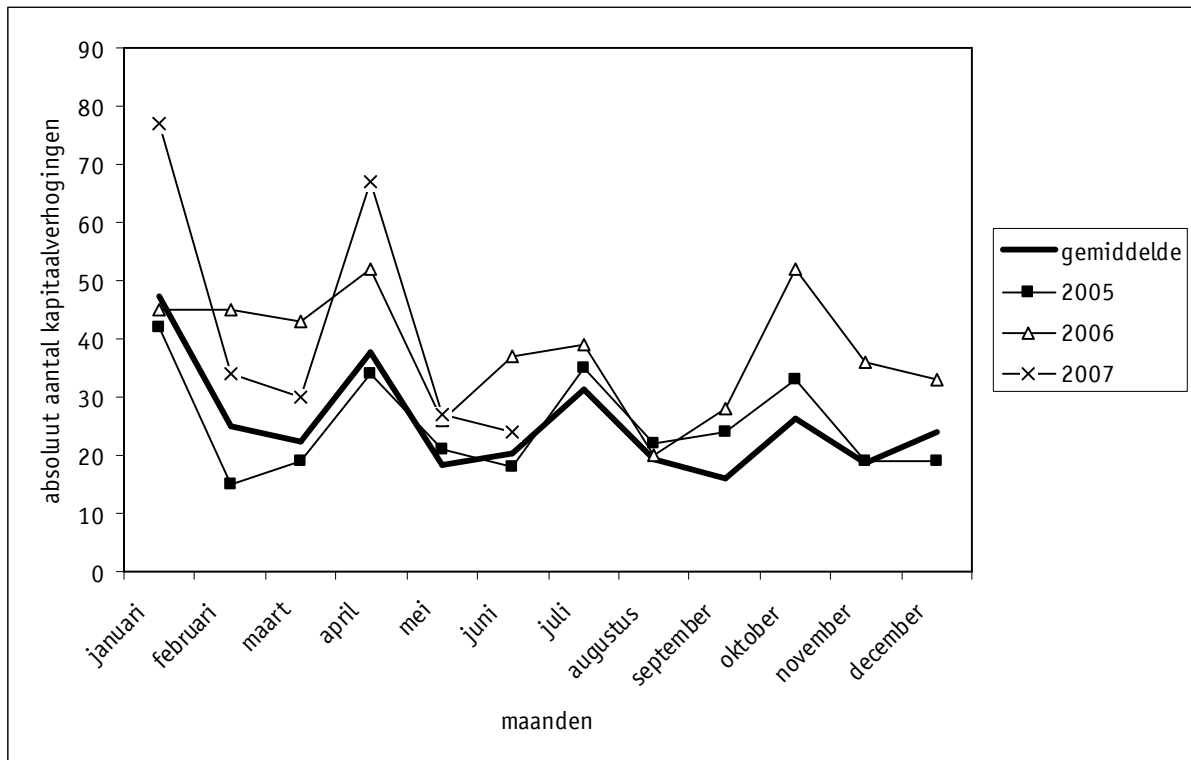
Overige rechtsvormen:

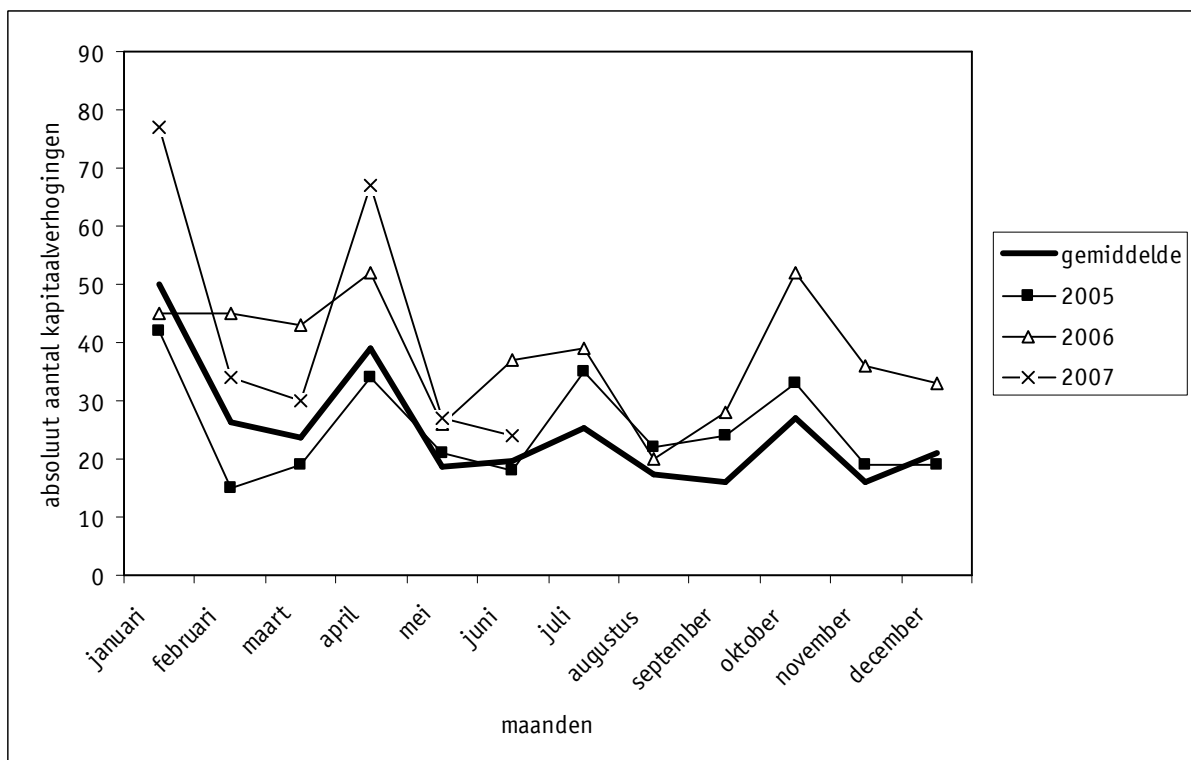
Grafiek 34: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen per jaar

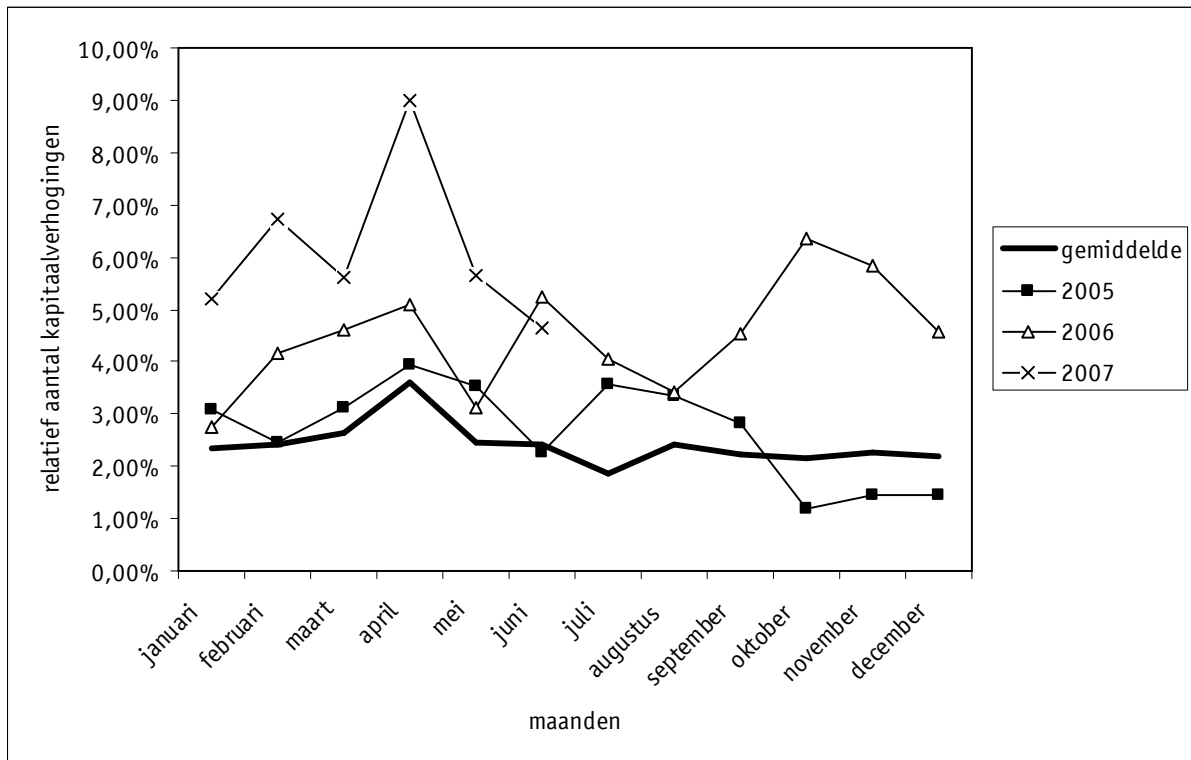
Grafiek 36: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen per jaar

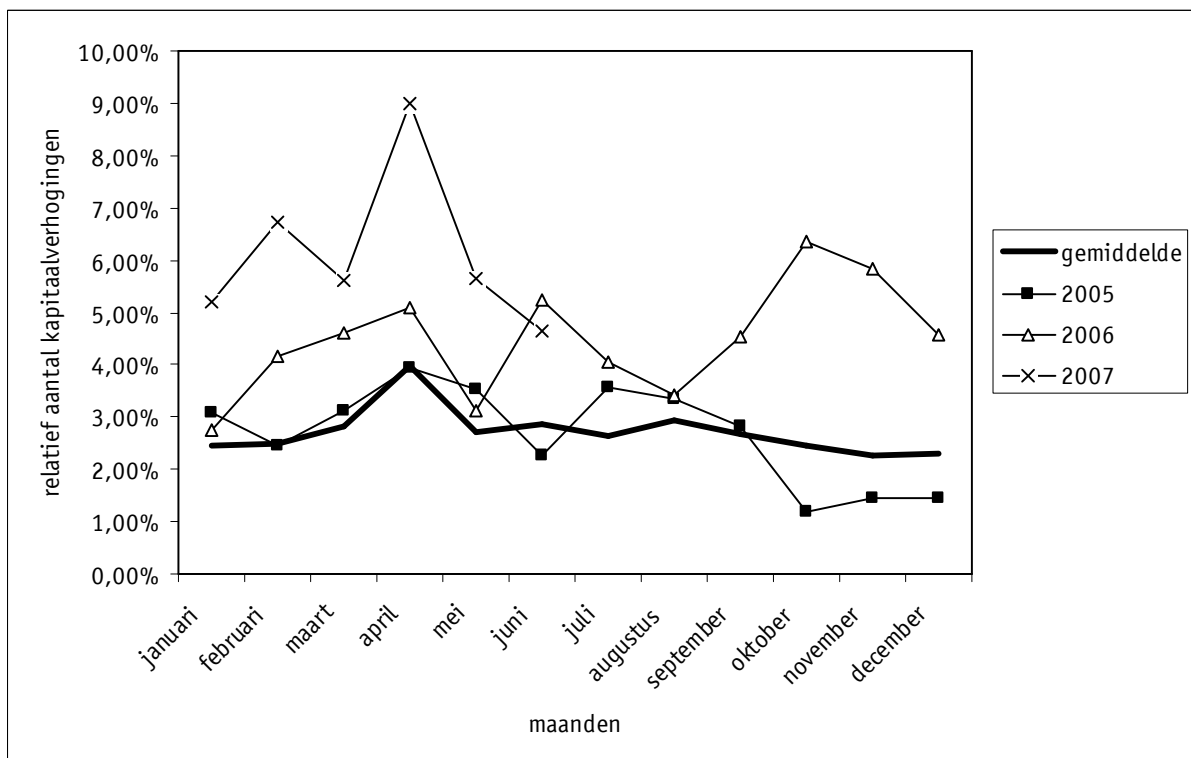
Grafiek 37: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen ten opzichte van het gemiddelde

Grafiek 38: evolutie van het absoluut aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

Grafiek 39: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen ten opzichte van het gemiddelde

Grafiek 40: evolutie van het relatief aantal kapitaalverhogingen bij de overige rechtsvormen ten opzichte van het gemiddelde (berekend met uitzondering van 2001)

Bijlage 5: Berekeningsblad notionele interestaftrek Nitto Europe NV

NOTIONELE INTRESTAFTREK

Bepaling van het tarief

Aj 2007

basistarief 3,442%
verhoogd tarief 3,942%

Voorwaarden voor toepassing van het verhoogd tarief :

Antwoord : J/N

1 De vennootschap heeft rechtspersoonlijkheid		J
2 Voor het laatst en voorlaatst afgesloten boekjaar heeft de vennootschap niet meer dan één van de volgende criteria overschreden hebben :		
- jaargemiddelde van het personeelsbestand : 50		n
- jaaromzet (exclusief BTW) : 7.300.000 EUR		n
- balanstotaal : 3.650.000 EUR		n
3 Jaargemiddelde van het personeelsbestand meer 100 (in dat geval is basistarief altijd van toepassing)		j

Het basistarief à rato van 3,442% is van toepassing.

Datum afsluiting boekjaar

Vul hier de afsluitingsdatum in van het boekjaar (vb : 31/12)

31 maart

Bj 2006/2007

Berekening basisbedrag

Boekhoudkundig eigen vermogen v/h boekjaar dat eindigt op	Rekeningplan	31/03/2006
Art 205ter, §1, 1ste lid Eigen vermogen	10/15	58.345.233,62
I. Kapitaal	10	6.198.000,00
A. Geplaatste kapitaal	100	6.198.000,00
B. Niet-opgevraagd kapitaal (-)	101	-
II. Uitgiftepremies	11	-
III. Herwaarderingsmeerwaarde,	12	-
IV. Reserves	13	3.483.673,08
A. Wettelijke reserve	130	619.800,00
B. Onbeschikbare reserve	131	28.346,15
1. Voor eigen aandelen	1310	-
2. Andere	1311	28.346,15
C. Belastingvrije reserves	132	-
D. Beschikbare reserves	133	2.835.526,93
V. Overgedragen winst(+)/verlies(-)	140/141	47.921.920,54
VI. Kapitaalsubsidies	15	741.640,00

Correcties op het eigen vermogen per	Rekeningplan	31/03/2006
Art 205ter, §1, 2de lid a) 1 Eigen aandelen <i>Fiscale netto-waarde van de eigen aandelen</i>	284	r
Art 205ter, §1, 2de lid a) 2 Financiële vaste activa <i>Fiscale netto-waarde van de financiële vaste activa die uit deelnemingen en andere aandelen bestaan</i>	280/282/284	2.212.237,43
Art 205ter, §1, 2de lid b) 3 Aandelen van DBI-BEVEKS <i>Fiscale netto-waarde van de aandelen van beleggingsvennootschappen waarvan de aandelen in aanmerking komen voor de DBI-af trek</i>	280/282/284	-
Art 205ter, §2 4 Eigen vermogen van vaste inrichtingen met verdrag <i>Het eigen vermogen van vaste inrichtingen in het buitenland indien de inkomsten zijn vrijgesteld via Dubbelbelastingverdrag.</i> <i>Het eigen vermogen van de vaste inrichting is gelijk aan de netto-boekwaarde van de activa van de vaste inrichting verminderd met de schulden en de voorzieningen die aan de vaste inrichting toewijsbaar zijn.</i>		43.730,13
Art 205ter, §3 5 Onroerende goederen met verdrag <i>De waarde van onroerende goederen is gelijk aan de netto-boekwaarde min de schulden en de voorzieningen die aan de onroerende goederen aanrekenbaar zijn.</i>		-

Art 205ter, §4, 1°	6 Onredelijke activa <i>Netto-boekwaarde van de materiële vaste activa in zover de erop betrekking hebbende kosten op onredelijke wijze de beroeps-behoefte overtreffen.</i> <i>Netto-boekwaarde = aanschaffingswaarde + geboekte meerwaarde - afschrijvingen - waardeverminderingen</i>		-
Art 205ter, §4, 2°	7 Beleggingen zonder periodiek inkomen <i>Boekwaarde van bestanddelen die :</i> <i>1) als belegging worden gehouden (geen rechtstreeks of onrechtstreeks nut voor de vennootschap) EN</i> <i>2) door hun aard niet bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen</i>		-
Art 205ter, §4, 3°	8 Onroerende goederen gebruikt door bedrijfsleiders <i>Boekwaarde van het gedeelte van de OG of andere zakelijke rechten, gebruikt door zaakvoerders/bestuurders/vereffenaars, hun echtgenoten of minderjarige kinderen.</i>		-
Art 205ter, §5	9 Herwaarderingsmeerwaarden <i>Uitgedrukte maar niet verwezenlijkte meerwaarden : enkel het vrijgesteld gedeelte (= niet-afgeschreven gedeelte) van de herw.meerwaarde.</i> <i>(vrijgestelde gedeelte van de in kapitaal geïncorporeerde herw.meerwaarde)</i>	10 en/of 12	-
Art 205ter, §5	10 Kapitaalsubsidies	15	741.640,00
Art 205ter, §5	11 Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling		-
Totaal correcties m.b.t. diverse balansposten op het eigen vermogen			2.997.607,56

Correcties voor wijzigingen tijdens het boekjaar 2006/2007

Aankopen of verkopen tijdens het boekjaar (een begonnen maand wordt niet meegeteld):					
	DATUM	AANKOOP	VERKOOP	mond	
1 Eigen aandelen		-	-	0	0,00
2 Financiële vaste activa		-	-	0	0,00
3 Aandelen van DBI-BEVEKS		-	-	0	0,00
4 Eigen vermogen van vaste inrichtingen met verdrag					
		NVT	NVT		
5 Eigen vermogen van onroerende goederen met verdrag		-	-	0	0,00
6 Onredelijke activa		-	-	0	0,00
7 Beleggingen zonder periodiek inkomen		-	-	0	0,00
8 Onroerende goederen gebruikt door bedrijfsleiders		-	-	0	0,00
9 Herwaarderingsmeerwaarden					
		NVT	NVT		
10 Kapitaalsubsidies					
		NVT	NVT		
Wijzigingen in het eigen vermogen					
11 Wijziging eigen vermogen	DATUM	TOENAME	AFNAME	mond	
	28/06/06		4.000.000,00	-3	1.000.000,00
		-	-	0	0,00
Totaal correcties m.b.t. wijzigingen tijdens het boekjaar 2006/2007					1.000.000,00

Berekening notionele intrestaftrek

Boekhoudkundig eigen vermogen v/h boekjaar dat eindigt op	31/03/2006	58.345.233,62
Correcties op het eigen vermogen per	31/03/2006	-2.997.607,56
Correcties voor wijzigingen tijdens het boekjaar	2006/2007	1.000.000,00
Totaal gecorrigeerd eigen vermogen		56.347.626,06
	basistarief	3,442%

Art 205quater **Aftrekbare notionele intrestaftrek 1.939.485,29**

Auteursrechterlijke overeenkomst

Opdat de Universiteit Hasselt uw eindverhandeling wereldwijd kan reproduceren, vertalen en distribueren is uw akkoord voor deze overeenkomst noodzakelijk. Gelieve de tijd te nemen om deze overeenkomst door te nemen, de gevraagde informatie in te vullen (en de overeenkomst te ondertekenen en af te geven).

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

De economische effecten van de notionele interest

Richting: **Licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen**

Jaar: **2007**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Niet tegenstaand deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt behoud ik als auteur het recht om de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij te reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

Ik bevestig dat de eindverhandeling mijn origineel werk is, en dat ik het recht heb om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. Ik verklaar tevens dat de eindverhandeling, naar mijn weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

Ik verklaar tevens dat ik voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen heb verkregen zodat ik deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal mij als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze overeenkomst.

Ik ga akkoord,

Peter NIJS

Datum: **24.08.2007**